

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ ഹരിഃ ഓം

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
ബ്രാഹ്മണം

ദിതീയാഷ്ടകം - പ്രപാഠകഃ 5-8

Table of Contents

2 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണം.....	6
2.5 ദിതീയാഷ്ടകേ പഞ്ചമഃ പ്രപാഠകഃ - ഉപഹോമശേഷഃ.....	6
2.5.1 ഉപഹോമാഃ	6
2.5.2 ഉപഹോമാഃ	8
2.5.3 ഉപഹോമാഃ	10
2.5.4 ഉപഹോമാഃ	12
2.5.5 ഉപഹോമാഃ	15
2.5.6 ഉപഹോമാഃ	19
2.5.7 ഉപഹോമാഃ	22
2.5.8 ഉപഹോമാഃ	25
2.6 ദിതീയാഷ്ടകേ ഷഷ്ഠഃ പ്രപാഠകഃ - സൗത്രാമണിഃ കൗകിലീ ഹോത്രം ച.....	34
2.6.1 അനുവാകം 1 - ഗ്രഹാഃ.....	34
2.6.2 അനുവാകം 2 - ഗ്രഹോപസ്ഥാനം.....	37
2.6.3 അനുവാകം 3 - ഗ്രഹഹോമാഃ.....	38
2.6.4 അനുവാകം 4 - ഉപഹോമാഃ	41
2.6.5 അനുവാകം 5 - അഭിഷേകഃ.....	45
2.6.6 അനുവാകം 6 - അവഭൃഥഃ.....	48
2.6.7 അനുവാകം 7 - ഐന്ദ്രേ പ്രശ്നൗ പ്രയാജാനാമേകാദശ മൈത്രാവരുണപ്രേഷാഃ	50
2.6.8 അനുവാകം 8 - ഐന്ദ്രേ പ്രശ്നൗ പ്രയാജയാജ്യാഃ.....	53
2.6.9 അനുവാകം 9 - ഐന്ദ്രേ പ്രശ്നൗ വപാദീനാം യാജ്യാനുവാക്യാഃ	

2.6.10	അനുവാകം 10 - ഐന്ദ്ര പ്രസ്താവ അനുയാജാനാമേകാദശ മൈത്രാവരുണപ്രേഷാഃ	57
2.6.11	അനുവാകം 11 - പശുത്രയേ പ്രയ ജാർത്ഥാ മൈത്രാവരുണപ്രേഷാഃ	61
2.6.12	അനുവാകം 12 - പശുത്രയേ പ്രയാജയാജ്യാ ആപ്രിയഃ	67
2.6.13	അനുവാകം 13 - പശുത്രയേ വപാദീനാം യാജ്യാനുവാക്യാഃ	68
2.6.14	അനുവാകം 14 - പശുത്രയേ അനുയാജപ്രേഷാഃ	70
2.6.15	അനുവാകം 15 - സൂക്തവാകപ്രേഷഃ	73
2.6.16	അനുവാകം 16 - പിതൃയജ്ഞയാജ്യാനുവാക്യാഃ	75
2.6.17	അനുവാകം 17 - ഐന്ദ്രാ പശൗ ഏകാദശ പ്രയാജാഃ	77
2.6.18	അനുവാകം 18 - ഐന്ദ്രാ പശൗ പ്രയാജയാജ്യാഃ	80
2.6.19	അനുവാകം 19 - ഐന്ദ്രാ പശൗ വപാദീനാം യാജ്യാനുവാക്യാഃ	82
2.6.20	അനുവാകം 20 - ഐന്ദ്രാ പശൗ അനുയാജാനാം മൈത്രാവരിണപ്രേഷാഃ	83

Appendix (of expansions) 90

2.7	ദിതീയാഷ്ടകേ സപ്തമഃ പ്രപാഠകഃ - സവാ ഏകാഹവിശേഷാഃ	96
2.7.1	അനുവാകം - ബൃഹസ്പതിസവഃ	96
2.7.2	അനുവാകം - വൈശ്യസവഃ	98
2.7.3	അനുവാകം 3 - ബ്രാഹ്മണസവഃ	99
2.7.4	അനുവാകം 4 - സോമസവഃ	100
2.7.5	അനുവാകം 5 - പൃഥ്വിസവഃ	101
2.7.6	അനുവാകം 6 - ഗോസവഃ	102
2.7.7	അനുവാകം 7 - ഓദനസവമന്ത്രാഃ	103
2.7.8	അനുവാകം 8 - ഓദനസവഗതാ സ്ഥാരോഹണമന്ത്രാഃ	107
2.7.9	അനുവാകം 9 - ഓദനസവഃ	108

2.7.10	അനുവാകം 10 - പഞ്ചശാരദീയവിധി:.....	110
2.7.11	അനുവാകം 11 - പഞ്ചശാരദീയഗതപശുവിധി:	111
2.7.12	അനുവാകം 12 - അഗ്നിഷ്ടുദ്യാഗേ ഗ്രഹാണാം പുരോരുച:	113
2.7.13	അനുവാകം 13 - ഇന്ദ്രസ്തുദ്യാഗേ ഗ്രഹാണാം പുരോരുച:	116
2.7.14	അനുവാകം 14 - അപ്സോര്യാമാവിധി:.....	118
2.7.15	അനുവാകം 15 - രാജാഭിഷേക:.....	120
2.7.16	അനുവാകം 16 - രാജാഭിഷേകാങ്ഗം രഥാരോഹണം	123
2.7.17	അനുവാകം 17 - രാജാഭിഷേകാങ്ഗം വപനം	125
2.7.18	അനുവാകം 18 - വിദ്യനാഖ്യ ഏകാഹവിശേഷ:	128
Appendix (of expansions)		133
2.8	ദിതീയാഷ്ടകേ അഷ്ടമഃ പ്രപാഠകഃ - കാമ്യപശുയാജ്യാനുവാക്യാ ബ്രാഹ്മണം	135
2.8.1	അനുവാകം 1 - വായവ്യാദിപശുനാം സൂക്താനി.....	135
2.8.2	അനുവാകം 2 - വശാദീനാം സൂക്താനി.....	139
2.8.3	അനുവാകം 3 - സൗമ്യാദീനാം സൂക്താനി.....	144
2.8.4	അനുവാകം 4 - അഭിമാതിഹൈന്ദ്രാദിപശുനാം സൂക്താനി	149
2.8.5	അനുവാകം 5 - ഐന്ദ്രാഗ്നപശ്വാദീനാം സൂക്താനി.....	154
2.8.6	അനുവാകം 6 - സാവിത്ര്യാദിപശുനാം സൂക്താനി.....	159
2.8.7	അനുവാകം 7 - സൗര്യാദിപശുനാം സൂക്താനി.....	164
2.8.8	അനുവാകം 8 - വേഹദാദിപശുനാം സൂക്താനി	170
2.8.9	അനുവാകം 9 - ശുക്ലകൃഷ്ണപശ്വാദീനാം സൂക്താനി	177
Appendix (of expansions)		185

=====

Version Notes

1st Version Number 0.0 dated 10th November 2017

2nd and Current Version Number 1.0 dated 31st December 2019

1. This Version replaces earlier version “0.0” dated November 10, 2017.
2. We have marked ‘||’ (double ruk) at the end of vedic statements based on the book released under “Anandashram Series on Taittiriya Brahmanam containing bashya of Scholar Sayanacharya, 3d Edition published in 1979.
3. We have standardised some of the conventions and formatted this compilation to make reading easier.
4. We have/shall include Paata Bhedams in brackets wherever found applicable to the best of our efforts.

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ॥

2 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണം

2.5 ദിതീയാഷ്ടകേ പഞ്ചമഃ പ്രപാഠകഃ - ഉപഹോമശേഷഃ

2.5.1 ഉപഹോമാഃ

T.B.2.5.1.1

പ്രാണോ രക്ഷതി വിശ്വമേജത് ।

ഇര്യോ ഭൂത്വാ ബഹുധാ ബഹൂനി ।

സ ഇഥ്സർവം വ്യാനശേ ॥

യോ ദേവോ ദേവേഷു വിഭൂരന്തഃ ।

ആവൃദ്ധ്വാത് ക്ഷേത്രിയധ്വഗദ്വൃഷാ ॥

തമിത് പ്രാണം മനസോ പശിക്ഷത ।

അഗ്രം ദേവാനാ-മിദമത്തു നോ ഹവിഃ ॥ മനസശ്ചിത്തേദം ।

ഭൂതം ഭവ്യം ച ഗുപ്യതേ । തദ്ധി ദേവേഷുഗ്രിയം ॥ 1 (10)

T.B.2.5.1.2

ആ ന ഏതു പുരശ്ചരം । സഹ ദേവൈരിമച് ഹവം ॥

മനഃ ശ്രേയസി ശ്രേയസി । കർമ്മൻ യജ്ഞപതിം ദധത് ॥

ജുഷതാം മേ വാഗിദ്യ ഹവിഃ । വിരാഡ്ദേവീ പുരോഹിതാ ।

ഹവ്യവാധന പായിനീ ॥ യയാ രൂപാണി ബഹുധാ വദന്തി ।

പേശാപ്സി ദേവാഃ പരമേ ജനിത്രേ ।

സാനോ വിരാഡനപസ്സുരന്തീ । 2 (10)

T.B.2.5.1.3

വാഗ്ദേവീ ജുഷതാമിദപ് ഹവിഃ ॥

ചക്ഷുർ ദേവാനാം ജ്യോതിരമൃതേ നൃക്തം ।

അസ്യ വിജ്ഞാനായ ബഹുധാ നിധീയതേ ।

തസ്യ സ്മൃത-മശീമഹി । മാ നോ ഹാസീദ്-വിചക്ഷണം ॥

ആയുരിനഃ പ്രതീര്യതാം । അനന്ധാ-ശ്ചക്ഷുഷാ വയം ।

ജീവാ ജ്യോതിരശീമഹി । സുവർജ്യോതി-രുതാമൃതം ॥

ശ്രോത്രേണ ഭദ്ര മുത ശൃണ്വന്തി സത്യം () ।

ശ്രോത്രേണ വാചം ബഹുധോഭ്യ മാനാം ।

ശ്രോത്രേണ മോദശ്ച മഹശ്ച ശ്രൂയതേ ।

ശ്രോത്രേണ സർവാ ദിശ ആശൃണോമി ॥

യേന പ്രാച്യാ ഉത ദക്ഷിണാ ।

പ്രതീചൈ ദിശഃ ശൃണ്വന്ത്യുത്തരാത് ।

തദിച്ഛോത്രം ബഹുധോഭ്യമാനം ।

അരാന നേമിഃ പരി സർവം ബഭൂവ ॥ 3 (17)

(അഗ്രി - യമനപസ്സുരന്തീ - സത്യപ് സപ് ച) (A1)

2.5.2 ഉപഹോമാഃ

T.B.2.5.2.1

ഉദേഹി വാജിന്യോ അസ്യസ്തന്തഃ ।
 ഇദച്ഛ രാശ്രമാവിശ സൂന്യതാവത് ।
 യോ രോഹിതോ വിശ്വമിദം ജ്ജാന ।
 സ നോ രാശ്രേഷ്ഠ സുധിതാനധാതു ॥
 രോഹച്ഛ രോഹച്ഛ രോഹിത ആരുരോഹ ।
 പ്രജാദിർവൃദ്ധിം ജനുഷാമുപസ്ഥം ।
 താഭിഃ സച്ഛരണ്യോ അവിദമ്ഷധുർവീഃ ।
 ഗാതും പ്രപശ്യന്നിഹ രാശ്രമാഹാഃ ॥
 ആഹാർഷീദ്-രാശ്രമിഹ രോഹിതഃ ।
 മൃധോ വ്യാസ്ഥദഭയം നോ അസ്തു । 4 (10)

T.B.2.5.2.2

അസ്മഭ്യം ദ്യാവാപൃഥിവീ ശക്വരീഭിഃ ।
 രാശ്രം ദുഹാമാമിഹ രേവതീഭിഃ ॥
 വിമമർശ രോഹിതോ വിശ്വരൂപഃ ।
 സമാചക്രാണഃ പ്രരുഹോ രൂഹശ്ച ।
 ദിവംഗതായ മഹതാ മഹിതാ ।
 വി നോ രാശ്രമുനത്തു പയസാ സ്വേദന ॥
 യാസ്മേ വിശസ്തപസാ സംബഭൂവുഃ ।

ഗായത്രം ഖ്വഥ്സമന്ത താസ്തു ആഗുഃ ।
 താസ്ത്വാ വിശന്തു മഹസാ സ്വേന ।
 സം മാതാ പുത്രോ അഭ്യേതു രോഹിതഃ ॥ 5 (10)

T.B.2.5.2.3

യുയമുഗ്രാ മരുതഃ പൃശ്തിമാതരഃ ।
 ഇന്ദ്രേണ സയുജാ പ്രമൃണീഥ ശത്രുൻ ।
 ആ വോ രോഹിതോ അശൃണോദഭിദ്യവഃ ।
 ത്രിസപ്താസോ മരുതഃ സ്വാദുസംമുദഃ ॥
 രോഹിതോ ദ്യാവാപൃഥിവീ ജ്ജാന ।
 തസ്മിന്നുസ്മന്തും പരമേഷു ത്താന ।
 തസ്മിന്തിശ്രിയേ അജ ഏകപാത് ।
 അദ്യച് ഹദ്ദ്യാവാപൃഥിവീ ബലേന ॥
 രോഹിതോ ദ്യാവാപൃഥിവീ അദ്യച്ഛാത് ।
 തേന സുവഃ സ്തഭിതം തേന നാകഃ ॥ 6 (10)

T.B.2.5.2.4

സോ അന്തരിക്ഷേ രജസോ വിമാനഃ ।
 തേന ദേവാഃ സുവരന്വിഭന് ॥
 സുശേവം ത്വാ ഭാനവോ ദീദിവാഽസം ।
 സമഗ്രാസോ ജുഹോ ജാതവേദഃ ।

ഉക്ഷന്തി ത്വാ വാജിനമാ ഘൃതേന ।
 സച്സമഗ്നേ യുവസേ ഭോജനാനി ॥
 അഗ്നേ ശർദ്ധ മഹതേ സൗഭഗായ ।
 തവ ദധ്നാ-ന്യുത്തമാനി സന്തു ।
 സം ജാസ്വത്യച് സൂയമമാക്യുണുഷ ।
 ശത്രുയതാമദിതിഷ്ഠാ മഹാച്സി () ॥ 7 (10)

(അ - സ്തോത്ര രോഹിതോ - നാകോ - മഹാച്സി) (A2)

2.5.3 ഉപഹോമാഃ

T.B.2.5.3.1

പുനർന ഇന്ദ്രോ മഘവാ ദദാതു ।
 ധനാനി ശക്രോ ഘന്യഃ സുരാധാഃ ।
 അർവാചീനം കൃണുതാം യാചിതോ മനഃ ।
 ശ്രുഷ്ടീ നോ അസ്യ ഹവിഷോ ജുഷാണഃ ॥
 യാനി നോ ജിനൻ ധനാനി । ജഹർത്ഥ ശൂര മന്യുനാ ॥
 ഇന്ദ്രാനുവിന്ദ നസ്താനി । അനേന ഹവിഷാ പുനഃ ॥
 ഇന്ദ്ര ആശാഭ്യഃ പരി । സർവാഭ്യോഽഭയം കരത് ॥ 8 (10)

T.B.2.5.3.2

ജേതാ ശത്രുൻ. വിചർഷണിഃ ॥
 ആകുന്തേ ത്വാ കാമായ ത്വാ സമൃധേ ത്വാ ।
 പുരോ ദധേ അമൃതത്വായ ജീവസേ ॥

ആകൃതിമസ്യാവാസേ । കാമമസ്യ സമൃദ്ധ്യേ ।

ഇന്ദ്രസ്യ യുഞ്ജതേ ധിയഃ ॥

ആകൃതിം ദേവീം മനസഃ പുരോ ദധേ ।

യജ്ഞസ്യ മാതാ സുഹവാ മേ അസ്മു ।

യദിച്ഛാമി മനസാ സകാമഃ ।

വിദേയമേനദ്യുദയേ നിവിഷ്ടം ॥ 9 (10)

T.B.2.5.3.3

സേദഗ്നിരഗ്നിഃ രതേത്യന്യാൻ ।

യത്ര വാജീ തനയോ വീഡുപാണിഃ ।

സഹസ്രപാഥാ അക്ഷരാ സമേതി ॥

ആശാനാം ത്വാ ഷശാപാലേഭ്യഃ । ചതുർഭ്യോ അമൃതേഭ്യഃ ।

ഇദം ഭൂതസ്യാഭ്യക്ഷേഭ്യഃ । വിധേമ ഹവിഷാ വയം ॥

വിശ്വാ ആശാ മധുനാ സഃസൃജാമി ।

അനമീവാ ആപ ഓഷധയോ ദവന്തു ।

അയം യജമാനോ മൃധോ വൃസ്യതാം () । 10 (10)

T.B.2.5.3.4

അഗൃഭീതാഃ പശവഃ സന്തു സർവേ ॥

അഗ്നിഃ സോമോ വരുണോ മിത്ര ഇന്ദ്രഃ ।

ബൃഹസ്പതിഃ സവിതാ യഃ സഹസ്രീ ।

പൃഷാ നോ ഗോഭിരവസാ സരസ്വതീ ।

ത്വഷ്ടാ രൂപാണി സമനക്തു യജ്ഞഃ ॥

ത്വഷ്ടാ രൂപാണി ദധതീ സരസ്വതീ ।

പൃഷാ ഭഗ് സവിതാ നോ ദദാതു ।

ബൃഹസ്പതിർ-ദദദിന്ദ്രഃ സഹസ്രം ।

മിത്രോ ദാതാ വരുണഃ സോമോ അഗ്നിഃ ॥ 11 (9)

(കരൻ - നിവിഷ്ട - മസ്യതാം - +നവ് ച) (A3)

2.5.4 ഉപഹോമാഃ

T.B.2.5.4.1

ആ നോ ഭര ഭഗമിന്ദ്ര ദധൂമന്തം ।

നി തേ ദേഷ്ടസ്യ ധീമഹി പ്രരേകേ ।

ഉർവ ഇവ പപ്രഥേ കാമോ അസ്മേ ।

തമാപൃണാ വസുപതേ വസുനാം ॥

ഇമം കാമം മന്ദയാ ഗോഭിരശൈഃ ।

ചന്ദ്രവതാ രാധസാ പപ്രഥശ്വ ।

സുവര്യവോ മതിഭിസ്തുഭ്യം വിപ്രാഃ ।

ഇന്ദ്രായ വാഹഃ കുശികാസോ അക്രന് ॥

ഇന്ദ്രസ്യ നു വീര്യാണി പ്രവോചം ।

യാനി ചകാർ പ്രഥമാനി വജ്രീ । 12 (10)

T.B.2.5.4.2

അഹ-നഹിമന്വപസ്തതർദ ।
 പ്ര വക്ഷണാ അഭിനത് പർവതാനാം ॥
 അഹന്നഹിം പർവതേ ശിശ്രിയാണം ।
 ത്വഷ്ടാഽസൈ വജ്രം സ്വര്യം തതക്ഷ ।
 വാശ്രാ ഇവ ധേനവഃ സൃന്മാനാഃ ।
 അഞ്ജഃ സമുദ്ര-മവജഗ്മുരാപഃ ॥
 വൃഷായമാണോഽവൃണീത സോമം ।
 ത്രികർഷകേഷ-പിബത് സുതസ്യ ।
 ആ സായകം മഘവാ ദത്ത വജ്രം ।
 അഹന്നേനം പ്രഥമജാ മഹീനാം ॥ 13 (10)

T.B.2.5.4.3

യദിന്ദ്രാഹൻ-പ്രഥമജാ മഹീനാം ।
 ആനായിനാമമീനാഃ പ്രോത മായാഃ ।
 ആത് സൂര്യം ജനയൻ ദ്യാമുഷാസം ।
 താദീക്താ ശത്രുണ കിലാവിവിമ്സേ ॥
 അഹൻ വൃത്രം വൃത്രതരം വൃച്സം ।
 ഇന്ദ്രോ വജ്രേണ മഹതാ വധേന ।
 സന്ധാഽസീവ കുലിശേനാ വിവൃക്താ ।

അഹിഃ ശയത ഉപപൃക്-പൃഥിവ്യാം ॥

അയോദ്ധ്യേവ ദുർമദ ആ ഹി ജുഹേവ ।

മഹാവീരം തു വിബാധ-മൃജീഷം । 14 (10)

T.B.2.5.4.4

നാതാരിരസ്യ സമൃതിം വ്യാനാം ।

സപ് രുജാനാം പിപിഷ ഇന്ദ്രശത്രുഃ ॥

വിശ്വാ വിഹായാ അരതിഃ । വസുർദധേ ഹസ്തേ ദക്ഷിണേ ।

തരണിരന ശിശ്രഥത് । ശ്രവസ്യയാ ന ശിശ്രഥത് ।

വിശ്വാസ്മാ ഇദിഷുദ്ധ്യസേ । ദേവത്രാ ഹവ്യമുഹീഷേ ।

വിശ്വാസ്മാ ഇമ്സുകൃതേ വാരമുണ്വതി ।

അഗ്നിർ ദാരാ വ്യുണ്വതി ॥ 15 (10)

T.B.2.5.4.5

ഉദുജ്ജിഹാനോ അഭി കാമമീരയന് ।

പ്രപൃഞ്ചൻ വിശ്വാ ഭുവനാനി പൂർവഥാ ।

ആ കേതുനാ സുഷമിദ്ധോ യജിഷുഃ ।

കാമം നോ അഗ്നേ അഭിഹര്യ ദിഗ്ഭ്യഃ ॥

ജുഷാണോ ഹവ്യമുതേഷു ദൂഢ്യഃ ।

ആ നോ രയിം ബഹുലാങ് ഗോമതീമിഷം ।

നിയേഹി യക്ഷദമുതേഷു ദൂഷന് ॥

അശ്വിനാ യജ്ഞമാഗതം ।

ദാ॒ശു॒ഷഃ॑ പൂ॒രു॒ഢ്സ॒സാ॑ ।

പൂ॒ഷാ॑ ര॒ക്ഷ॒തു നോ॑ ര॒യിം ॥ 16 (10)

T.B.2.5.4.6

ഇ॒മം യ॑ജ്ഞമ॒ശി॒നാ വ॒ർദ്ധ॑യന്താ ।

ഇ॒മൗ ര॒യിം യ॑ജ്ഞാ॒നായ॑ ധ॒ത്തം ।

ഇ॒മൗ പ॒ശു॒ൻ ര॒ക്ഷ॒താം വി॑ശ്വതോ॒നഃ ।

പൂ॒ഷാ നഃ॑ പാ॒തു സ॒ദമ॑-പ്ര॒യുച്ഛ॑ന് ॥

പ്ര॒തേ മ॒ഹേ സ॒രസ്വ॑തി । സു॒ഭഗേ॑ വാജീ॒നീ॒വതി॑ ।

സ॒ത്യ॒വാചേ॑ ഭരേ॒മതി॑ം ॥

ഇ॒ദം തേ॑ ഹ॒വ്യം ഘൃ॑തവ॒ഥ്-സ॒രസ്വ॑തി ।

സ॒ത്യ॒വാചേ॑ പ്ര॒ഭരേ॑മാ ഹ॒വീഴ്ഷി॑ ।

ഇ॒മാനി॑ തേ ദു॒രി॒താ സൗ॑ഭ॒ഗാനി॑ () ।

തേദീ॒ർവ॒യഴ് സു॑ഭ॒ഗാ॒സഃ സു॑ഭാമ ॥ 17 (11)

(വജ് - യഹീനാ - മൃജീഷം - വ്യൂണ്ണതി - രക്ഷതു നോ

രയിഴ് - സൗഭഗാന്യേകം ച) (A4)

2.5.5 ഉപഹോമാഃ

T.B.2.5.5.1

യ॒ജ്ഞാ രാ॒യോ യ॒ജ്ഞ ഇ॒ശേ॒ വസ്മ॑നാം ।

യ॒ജ്ഞഃ സ॒സ്മാ॒നാമു॑ത സു॒ക്ഷി॒തീ॒നാം ।

യ॒ജ്ഞ ഇ॒ഷ്ടഃ പൂ॒ർവചി॑ത്തിം ദധാ॒തു ।

യജേ॑ണാ ബ്ര॑ഹ്മ॒ണ്യാച് അ॑പ്യേതു ദേ॒വാൻ ॥

അ॒യം യജേ॑ണാ വർദ്ധ॑താം ഗോ॒ഭിരശൈഃ॑ ।

ഇ॒യം വേ॑ദിഃ സ്വ॒പത്യാ സു॒വീരാ॑ ।

ഇ॒ദം ബ॒ർഹി॒രതി ബ॒ർഹീ॑ഷ്യ॒ന്ത്യാ ।

ഇ॒മം യജേ॑ണം വി॒ശ്വേ അവ॑ന്തു ദേ॒വാഃ ॥

ഭഗ॑ ഏ॒വ ഭഗ॑വാച് അ॒സ്തു ദേ॒വാഃ ।

തേന॑ വ॒യം ഭഗ॑വന്തഃ സ്യാമ । **18 (10)**

T.B.2.5.5.2

തം ത്വാ॑ ഭഗ॒ സർവ॑ ഇ॒ജേജാ॑ഹവീമി ।

സ നോ॑ ഭഗ॒ പുര॑ ഏ॒താ ദ॒വേഹ॑ ॥

ഭഗ॒ പ്രണേ॑തർ ഭഗ॒ സത്യ॑രാധഃ । ഭഗേ॒മാം ധി॒യമു॑ദ॒വ ദ॑ദന്തഃ ।

ഭഗ॒ പ്രണോ॑ ജനയ ഗോ॒ഭിരശൈഃ॑ ।

ഭഗ॒ പ്ര നൃ॑ഭിർ നൃ॒വന്തഃ॑ സ്യാമ ॥

ശശ്വ॑തീഃ സമാ॒ ഉപ॑യന്തി ലോ॒കാഃ ।

ശശ്വ॑തീഃ സമാ॒ ഉപ॑യന്ത്യാപഃ ।

ഇ॒ഷ്ടം പൂ॒ർതച് ശശ്വ॑തീ॒നാച് സ॑മാ॒നാച് ശാ॒ശ്വതേ॑ന ।

ഹ॒വിഷേ॑ഷ്യാ॒നന്തം॑ ലോ॒കം പ॒രമാ॑രു॒രോഹ॑ ॥ **19 (10)**

T.B.2.5.5.3

ഇ॒യമേ॒വ സാ॒ യാ പ്ര॒ഥ॒മാ വൃ॒ൗച്ഛ॑ത് ।
 സാ॒ രൂ॒പാണി॑ കു॒രുതേ॒ പഞ്ച॑ ദേ॒വീ ॥
 ദേ॒വ സ്വ॑സാ॒രൗ വ॒യത॑സ്ത॒ന്ത്രമേ॒തത് ।
 സ॒നാത॑നം ഹി॒തത് ഷ॑ണ്മ॒യുഖം॑ ।
 അ॒വാ॒ന്യാഃ സ്ത॑ന്തൂ॒ൻ കി॒രതോ॑ ധ॒ത്തോ അ॒ന്യാൻ ।
 നാ॒വപൃ॑ജ്യാതേ॒ ന ഗ॑മാതേ॒ അ॒ന്തം ॥
 ആ॒ വോ യ॑ന്തു॒ദവാ॑ഹാ॒സോ അ॒ദ്യ ।
 വൃ॒ഷ്ടിം യേ॑ വിശേ॒മരു॑തോ ജു॒നന്തി॑ ।
 അ॒യം യോ॑ അ॒ഗ്നിർ മ॑രുതഃ॒ സമീ॑ദ്ധഃ ।
 ഏ॒തം ജു॑ഷദ്ധാ॒ം ക॒വയോ॑ യു॒വാൻ ॥ 20 (10)

T.B.2.5.5.4

ധാ॒രാ॒വരാ॑ മരു॒തോ ധൃ॒ഷ്ണു॑വോ॒ജസഃ॑ ।
 മൃ॒ഗാ ന ഭി॑മാസ്ത॒വിഷേ॑ഭി-രൂ॒ർമി॑ഭിഃ ।
 അ॒ഗ്നയോ॑ ന ശു॒ശുചാ॑നാ ഋ॒ജീ॒ഷി॑ൺഃ ।
 ഭൂ॒മിം ധ॑മ॒ന്ത ഉ॒പ ഗാ॑ അ॒വൃ॑ണ്വത ॥
 "വി॒ചക്ര॑മേ{1}", "ത്രി॒ഭുവഃ॑{2}" ॥
 ആ॒വേ॒ധസം॑ നീ॒ലപൃ॑ഷ്ഠം ബൃ॒ഹന്തം॑ ।
 ബൃ॒ഹ॒സ്സതി॑ ധൃ॒സദ॑നേ॒ സാദ॑യദ്ധാ॒ം ।

സാദഭ്യോ॑നി॒മ ഭമ॑ ആദീ॑ദിവാ॒പ്സം ।

ഹിര॑ണ്യവർണമരു॒ഷപ് സ॑പേമ ॥

സ ഹി ശുചിഃ॑ ശതപ॑ത്രഃ സ ശു॒ന്ധ്യുഃ । 21 (10)

T.B.2.5.5.5

ഹിര॑ണ്യവാശീരി॒ഷിരഃ സു॑വർഷാഃ ।

ബൃഹ॑സ്സതിഃ സ സ്വാ॒വേശ॑ ജഷാഃ ।

പുരു॑ സഖിഭ്യ॑ ആ സു॒തിം ക॑രിഷ്ഠഃ ॥

പൃഷ॑ഠസ്തവ॑ വ്രതേ॒ വയം । ന॑ രി॒ഷ്യേമ॑ ക॒ദാ ച॑ന ।

സ്തോ॒താര॑സ്ത ഇ॒ഹ സ്മ॑സി ॥

യാസ്തേ॑ പൃഷ॒ന്നാവോ॑ അ॒ന്തഃ സ॑മുദ്രേ ।

ഹിര॑ണ്യയീര॒ന്തരി॑ക്ഷേ ച॒രന്തി॑ ।

യാദീ॑ർയാസി ദൃ॒ത്യാപ് സൂ॑ര്യസ്യ ।

കാമേ॑ന കൃ॒തഃ ശ്ര॑വ ഇ॒ച്ഛമാ॑നഃ ॥ 22 (10)

T.B.2.5.5.6

അ॒രണ്യാ॑ന്യര॒ണ്യാന്യ॑സൗ । യാ പ്രേ॒വ ന॑ശ്യ॒സി ।

ക॒മാ ഗ്രാ॒മം ന॑ പൃ॒ച്ഛസി॑ । ന ത്വാ ദീ॒രിവ॑ വി॒ന്ദതീ॑(3) ॥

വൃ॒ഷാ॒രവായ॑ വദ॒തേ । യദു॑പാവ॒തി ചി॑ച്ഛികഃ ।

ആ॒ഘാ॒ടീദീ॑രിവ॒ ധാവ॑യൻ । അ॒രണ്യാ॑നിർ-മഹീ॒യതേ॑ ॥

ഉ॒ത ഗാ॑വ ഇ॒വാദ॑ൻ । ഉ॒തോ വേ॑ശ്ശേ॒വ ദൃ॑ശ്യതേ । 23 (10)

T.B.2.5.5.7

ഉതോ അരണ്യാനിഃ സായം । ശകടീരിവ സർജതി ॥
 ഗാമങ്ഗൈഷ ആഹായതി । ദാർവങ്ഗൈഷ ഉപാവധീത് ।
 വസന്നരണ്യാന്യാഴ് സായം । അക്രൂക്ഷദിതി മന്യതേ ॥
 ന വാ അരണ്യാനിർഹന്തി । അന്യശ്ചേന്നാദിഗച്ഛതി ।
 സ്വാദോഃ ഫലസ്യ ജഗ്ധാ । യത്ര കാമം നിപദ്യതേ () ॥
 ആഞ്ജനഗന്ധീഴ് സുരഭീം । ബഹന്നാമകൃഷീവലാം ।
 പ്രാഹം മൃഗാണാം മാതരം । അരണ്യാനീമശ്സസിഷം ॥ 24

(14) (സ്യാമ - രുരോഹ - യുവാനഃ - ശൂന്യ -
 യുരിച്ഛമാനോ - ദൃശ്യതേ - നിപദ്യതേ ചതാരി ച) (A5)

2.5.6 ഉപഹോമാഃ

T.B.2.5.6.1

വാർത്രഹതായ ശവസേ । പൂതനാ-സാഹ്യായ ച ।
 ഇന്ദ്രത്വാ-ഽഽവർതയാമസി ॥
 സുബ്രഹ്മാണം വീരവന്തം ബൃഹന്തം ।
 ഉരും ഗഭീരം പൃഥുബുദ്ധിമിന്ദ്ര ।
 ശ്രുതർഷി-മുഗ്രമഭി-മാതിഷാഹം ।
 അസ്മഭ്യം ചിത്രം വൃഷണഴ് രയിം ദാഃ ॥
 ക്ഷേത്രിയൈ ത്വാ നിർഘൃത്യൈ ത്വാ ।

ദ്രുഹോ മുഞ്ചാമി വരുണസ്യ പാശാത് ॥

അനാഗസം ബ്രഹ്മണേ ത്വാ കരോമി । 25 (10)

T.B.2.5.6.2

ശിവേ തേ ദ്യാവാപൃഥിവീ ഉഭേ ഇമേ ॥

ശം തേ അഗ്നിഃ സഹാദ്ഭിരസ്തു ।

ശം ദ്യാവാപൃഥിവീ സഹൗഷധീഭിഃ ।

ശമന്തരിക്ഷം സഹ വാതേന തേ ।

ശം തേ ചതസ്രഃ പ്രദിശോ ഭവന്തു ॥

യാ ദൈവീശ്ചതസ്രഃ പ്രദിശഃ ।

വാതപതീരഭി സൂര്യോ വിചഷ്ടേ ।

താസാം ത്വാ ജരസ ആദധാമി ।

പ്ര യക്ഷ്മ ഏതു നിർ.ഋതിം പരാചൈഃ ॥

അമോചി യക്ഷ്മാദ്-ദുരിതാ-ദവർത്തൈഃ । 26 (10)

T.B.2.5.6.3

ദ്രുഹഃ പാശാന്നിർ.ഋതൈ ചോദമോചി ।

അഹാ അവർതിമവിദഥ് സ്യാനം ।

അപ്യദൂദ്-ഭദ്രേ സുകൃതസ്യ ലോകേ ॥

സൂര്യമൃതം തമസോ ഗ്രാഹ്യം യത് ।

ദേവാ അമുഞ്ച-ന്നസ്യ ജൻവ്യേനസഃ ।

ഏവമഹമിമം ക്ഷേത്രിയാജ്ജാമിശംസാത് ॥

ദ്രുഹോ॑ മു॒ഞ്ചാമി॑ വ॒രുണ॑സ്ത॒ പാശാ॑ത് ॥
 ബൃഹ॑സ്സതേ യു॒വമി॑ന്ദ്രശ്ച॒ വസാഃ॑ ।
 ദിവ്യ॑സ്യേ॒ശാമേ॑ ഉ॒ത പാർത്ഥി॑വസ്യ ।
 ധ॒ത്തഃ॑ ര॒യിഃ॑ സ്തു॒വതേ॑ കീ॒രയേ॑ ചിത് ॥ 27 (10)

T.B.2.5.6.4

യു॒യം പാ॑ത സ്വ॒സ്തിഭിഃ॑ സ॒ദാ നഃ॑ ॥
 ദേ॒വായു॑ധമി॒ന്ദ്രമാ॑ജോഹു॒വാനാഃ॑ ।
 വി॒ശ്വാവ്യ॑ധമഭി യേ ര॒ക്ഷമാ॑ണാഃ ।
 യേന॑ ഹ॒താ ദീ॒ർഘ॑മദ്ധ്യാ॒നമായ॑ൻ ।
 അ॒നന്ത॑മർത്ഥമ॒നിവർത്ഥ്-സ്യ॑മാനാഃ ॥
 യ॒ത്തേ॑ സു॒ജാതേ॑ ഹി॒മവ॑മ്സു ഭേ॒ഷജം॑ ।
 മ॒യോഭൂഃ॑ ശം॒തമാ॑ യദ്യു॒ഭോഽസി॑ ।
 ത॒തോ॑ നോ ദേ॒ഹി സീ॑ബലേ ॥
 അ॒ഭോ ഗി॒രിഭ്യോ॑ അ॒ധി യത് പ്ര॑ധാ॒വസി॑ ।
 സ॒ഘ്നോ॑ഭമാനാ ക॒ന്യേവ॑ ശു॒ഭ്രേ ॥ 28 (10)

T.B.2.5.6.5

താ॑ം ത്വാ॒ മുദ്ഗ॑ലാ ഹ॒വിഷാ॑ വർദ്ധയന്തി ।
 സാ॑ നഃ സീബലേ ര॒യിമാഭാ॑ജയേഹ ॥
 പൂർവ്വം॑ ദേ॒വാ അ॑പ॒രേണാ॑-നു॒പശ്യ॑ഞ്ജന്മഭിഃ ।
 ജ॒ന്മാനൃ॑വ॒രെഃ പരാ॑ണി । വേ॒ദാനി॑ ദേ॒വാ അ॒യമ॑സ്മി॒തി മാ॑ം ।

അഹഃ ഹിതാ ശരീരം ജരസഃ പരസ്താത് ॥
 പ്രാണാപാനൗ ചക്ഷുഃ ശ്രോത്രം । വാചം മനസി സംഭൃതാം ।
 ഹിതാ ശരീരം ജരസഃ പരസ്താത് ।
 ആ ഭൃതിം ഭൃതിം വ്യയമശ്നുവാമഹൈ () ॥
 ഇമാ ഏവ താ ഉഷസോ യാഃ പ്രഥമാ വ്യൗച്ഛന് ।
 താ ദേവ്യഃ കുർവതേ പഞ്ച രൂപാ ।
 ശശ്വതീർനാവപ്യജ്യന്തി । ന ഗമന്ത്യന്തം ॥ 29 (14) (കരോ -
 മൃവർത്തൈ - ചി - ചൂഭേ - ഷശ്നുവാമഹൈ ചതാരി ച) (A6)

2.5.7 ഉപഹോമാഃ

T.B.2.5.7.1

വസുനാം താഽഽധീതേന । രുദ്രാണാമുർമ്യോ ।
 ആദിത്യാനാം തേജസാ । വിശ്വേഷാം ദേവാനാം ക്രതുനാ ।
 മരുതാമേണാ ജുഹോമി സ്വാഹാ ॥ അഭിഭൃതി-രഹമാഗമം ।
 ഇന്ദ്രസഖാ സ്വായുധഃ । ആസ്വാശാസു ദുഷ്ഷഹഃ ॥
 ഇദം വർചോ അഗ്നിനാ ദത്തമാഗാത് ।
 യശോ ഭർഗഃ സഹ ഓജോ ബലം ച । 30 (10)

T.B.2.5.7.2

ദീർഘായുതായ ശതശാരദായ ।
 പ്രതിഗൃഹ്ണാമി മഹതേ വീര്യായ ॥

ആയുരസി വിശ്വായുരസി ।
 സർവായുരസി സർവമായുരസി ।
 സർവം മ ആയുർഭൂയാത് ।
 സർവായുർഗേഷം ॥ ഭൂർഭൂവഃ സുവഃ ॥
 അഗ്നിർ-ധർമ്മേണാന്നാദഃ । മൃത്യുർ-ധർമ്മേണാന്നപതിഃ ।
 ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം സ്വാഹാ ॥ 31 (10)

T.B.2.5.7.3

പ്രജാപതിഃ പ്രണേതാ । ബൃഹസ്പതിഃ പുര ഏതാ ।
 യമഃ പൻമാഃ । ചന്ദ്രമാഃ പുനരസുഃ സ്വാഹാ ॥
 അഗ്നിരന്നാദോഽന്നപതിഃ ।
 അന്നാഭ്യമസിൻ. യജേണ യജമാനായ ദദാതു സ്വാഹാ ॥
 സോമോ രാജാ രാജപതിഃ ।
 രാജ്യമസിൻ. യജേണ യജമാനായ ദദാതു സ്വാഹാ ॥
 വരുണഃ സമ്രാട് മ്സമ്രാട്പതിഃ ।
 സാമ്രാജ്യമസിൻ. യജേണ യജമാനായ ദദാതു
 സ്വാഹാ ॥ 32 (10)

T.B.2.5.7.4

മിത്രഃ ക്ഷത്രം ക്ഷത്രപതിഃ ।
 ക്ഷത്രമസിൻ. യജേണ യജമാനായ ദദാതു സ്വാഹാ ॥
 ഇന്ദ്രോ ബലം ബലപതിഃ ।

ബലമസ്മിൻ. യജേണ യജമാനായ ദദാതു സ്വാഹാ ॥
 ബൃഹസ്പതിർ ബ്രഹ്മ ബ്രഹ്മപതിഃ ।
 ബ്രഹ്മാസ്മിൻ. യജേണ യജമാനായ ദദാതു സ്വാഹാ ॥
 സവിതാ രാശ്ട്രം രാശ്ട്രപതിഃ ।
 രാശ്ട്രമസ്മിൻ. യജേണ യജമാനായ ദദാതു സ്വാഹാ ॥
 പുഷാ വിശാം വിഷ്വപതിഃ ।
 വിശ്വമസ്മിൻ. യജേണ യജമാനായ ദദാതു സ്വാഹാ () ॥
 സരസ്വതീ പുഷ്ടിഃ പുഷ്ടിപതിഃ ।
 പുഷ്ടിമസ്മിൻ. യജേണ യജമാനായ ദദാതു സ്വാഹാ ॥
 തപ്താ പശൂനാം മിഥുനാനാപ് രൂപകൃദ്-രൂപപതിഃ ।
 രൂപേണാസ്മിൻ. യജേണ യജമാനായ പശൂൻ ദദാതു
 സ്വാഹാ ॥ 33 (14) (ച - സ്വാഹാ - സാമ്രാജ്യമസ്മിൻ.
 യജേണ യജമാനായ ദദാതു സ്വാഹാ - വിശ്വമസ്മിൻ.
 യജേണ യജമാനായ ദദാതു സ്വാഹാ ചതാരി ച) (A7)

Special Korvai

(അഗ്നിഃ സോമോ വരുണോ മിത്ര ഇന്ദ്രോ ബൃഹസ്പതിഃ
 സവിതാ പുഷാ സരസ്വതീ തപ്താ ദശ)

2.5.8 ഉപഹോമാഃ

T.B.2.5.8.1

സ ഇ॑ൗം പാഹി॑ യ ഋ॒ജീ॒ഷീ തരു॑ത്രഃ ।
 യഃ ശി॑പ്രവാൻ വൃ॒ഷഭോ യോ മ॑തീ॒നാം ।
 യോ ഗോ॑ത്രഭിദ്-വ॒ജ്രഭൃ॒ദ്യോ ഹ॑രി॒ഷ്ടാഃ ।
 സ ഇ॑ന്ദ്ര ചി॒ത്രാഴ് അ॒ഭിത്യു॑ന്ധി വാ॒ജാൻ ॥
 ആ തേ ശു॑ഷ്ണോ വൃ॒ഷഭ ഏ॒തു പ॒ശ്ചാത് ।
 ഓ॒ത്തരാ॑ദധരാഗാ പു॒രസ്താ॑ത് ।
 ആ വി॒ശ്വതോ॑ അ॒ഭി സ॒മേതാ॑ർവാങ് ।
 ഇ॑ന്ദ്ര ദൃ॒മ്യുസ് സു॑വർവഭേഹ്യസേ ॥
 പ്രോ॒ഷ്യാസ്മെ॑ പു॒രോര॒ഥം । ഇ॑ന്ദ്രായ ശു॒ഷ്മർച॑ത । **34 (10)**

T.B.2.5.8.2

അ॒ഭീകേ ചി॒ദു ലോ॑കകൃത് । സ॒ങ്ഗേ സ॒മഥ്സു॑ വൃ॒ത്രഹാ॑ ।
 അ॒സ്താകം॑ ബോധി ചോ॒ദിതാ॑ । നഭ॑ന്താ-മ॒ന്യകേ॒ഷാം ।
 ജ്യാ॒കാ അ॒ധി ധ॒ന്വസു॑ ॥ ഇ॑ന്ദ്രം വ॒യഴ് ശു॑നാ॒സീരം॑ ।
 അ॒സ്മിൻ. യ॒ജ്ഞേ॑ ഹ॒വാമ॑ഹേ । ആ॒വാജൈ॒രുപ॑ നോ ഗമത് ॥
 ഇ॑ന്ദ്രായ ശു॒നാ॒സീരാ॑യ ।
 സ്രു॒ചാ ജു॑ഹുത നോ ഹ॒വിഃ । **35 (10)**

T.B.2.5.8.3

ജുഷതാം പ്രതി മേധിരഃ ॥ പ്ര ഹവ്യാനി ഘൃതവന്ത്യസ്മൈ ।
ഹര്യശ്വായ ഭരതാ സജോഷാഃ ।

ഇന്ദ്രതുഭിർ ബ്രഹ്മണാ വാവൃധാനഃ ।
ശൂനാസീരീ ഹവിരിദം ജുഷസ്വ ॥
വയഃ സുപർണാ ഉപസേദുരിന്ദ്രം ।
പ്രിയമേധാ ഋഷയോ നാധമാനാഃ ।
അപ ധാന്തമൂർണ്ണുഹി പൂർദ്ധി ചക്ഷുഃ ।
മുമുഗ്ധ്യസ്താൻ നിധയേവ ബദ്ധാൻ ॥
ബൃഹദിന്ദ്രായ ഗായത । 36 (10)

T.B.2.5.8.4

മരുതോ വ്യുത്രഹന്തമം । യേന ജ്യോതി-രജനയന്യുതാവൃധഃ ।
ദേവം ദേവായ ജാഗൃവി ॥ കാ മിഹൈകാഃ ക ഇമേ പതങ്ഗാഃ ।
മാൻമാലാഃ കുലി പരി മാ പതന്തി ।
അനാവൃതൈനാൻ-പ്രധമന്തു ദേവാഃ ।
സൗപർണം ചക്ഷുസ്തനുവാ വിദേയ ॥
ഏവാ വന്ദസ്വ വരുണം ബൃഹന്തം ।
നമസ്യാ ധീരമമൃതസ്യ ഗോപാം ।
സ നഃ ശർമ ത്രിവരുഥം ധീയദ്സത് । 37 (10)

T.B.2.5.8.5

യു॒യം പാ॒ത സ്വ॒സ്തിഭിഃ॒ സദാ॑ നഃ ॥
 നാകേ॑ സു॒പർണ॑മു॒പ യത്-പ॑ത॒ന്തം ।
 ഹൃ॒ദാ വേ॒നന്തോ॑ അ॒ഭ്യുച॑ക്ഷ॒ത ത്വാ ।
 ഹി॒രണ്യ॑പ॒ക്ഷം വ॑രു॒ണസ്യ॑ ദൃ॒തം ।
 യ॒മസ്യ॑ യോ॒നൗ ശ॑കു॒നം ദു॒രണ്യം॑ ॥
 ശം നോ॑ ദേ॒വീര॑ഭിഷ്ട॒യേ । ആ॒പോ ഭ॑വ॒ന്തു പീ॒തയേ॑ ॥
 ശം യോ॑ര॒ഭിസ്ര॑വ॒ന്തു നഃ॑ ॥ ഈ॒ശാനാ॑ വാ॒ര്യാണാം॑ ।
 ക്ഷ॒യന്തി॑-ശ്ച॒ർഷ॑ണീ॒നാം । 38 (10)

T.B.2.5.8.6

അ॒പോ യാ॑ചാമി ദേ॒ഷജം॑ ॥ അ॒ഹ്നു മേ॑ സോമോ॑ അ॒ബ്ര॑വീത് ।
 അ॒ന്തർ വി॑ശ്വാ॒നി ദേ॒ഷജാ॑ । അ॒ഗ്നിം ച॑ വി॒ശ്വാശം॑ഭു॒വം ।
 ആ॒പശ്ച വി॑ശ്വാദേ॒ഷജീഃ॑ ॥ യദ॒ഹ്നു തേ॑ സ॒രസ്വ॑തി ।
 ഗോ॒ഷാശോ॑ഷു॒ യന്ധു॑ । തേ॒ന മേ॑ വാ॒ജിനീ॑വതി ।
 മു॒ഖമ॑ങ്ഗ്യീ॒ സര॑സ്വതി ॥
 യാ സ॒രസ്വ॑തീ॒ വൈ॒ശംഭ॑ല്യാ । 39 (10)

T.B.2.5.8.7

ത॒സ്യാം മേ॑ രാ॒സ്വ । ത॒സ്യോ॑സ്മേ॒ ഭക്ഷീ॑യ ।
 ത॒സ്യോ॑സ്മേ॒ ഭൂയി॑ഷ്ടാജോ॑ ഭൂ॒യാസ്മു॑ ॥

അഹം താദസീ മദസീ ത്വമേതത് ।
 മമാസീ യോനിസുവ യോനിരസീ ।
 മമേവ സന്ധഹ ഹവ്യാന്യഗേ ।
 പുത്രഃ പിത്രേ ലോകകൃജ്ജാതവേദഃ ॥
 ഇഹൈവ സന്തത്ര സന്തം ത്വാ ടഗേ ।
 പ്രാണേന വാചാ മനസാ ബിഭർമി ।
 തിരോ മാ സന്തമായുർമാ പ്രഹാസീത് । 40 (10)

T.B.2.5.8.8

ജ്യോതിഷാ ത്വാ വൈശ്യാനരേണോപതിഷ്ഠേ ॥
 അയം തേ യോനിർ.ഋതിയഃ । യതോ ജാതോ അരോചമാഃ ।
 തം ജാനന്നഗ്ന ആരോഹ । അഥാ നോ വർദ്ധയാ രയിം ॥
 യാ തേ അഗ്നേ യജ്ഞിയാ തനുസ്യയേ-
 ഹ്യാരോഹാത്മാഃഽത്മാനം ।
 അച്ഛാ വസൂനി കൃണ്വന്നസ്മേ നര്യാ പുരുണി ।
 യജ്ഞോ ഭൂത്വാ യജ്ഞമാസീദ സ്വാം യോനിം ।
 ജാതവേദോ ഭൂവ ആജായമാനഃ സക്ഷയ ഏഹി ॥
 ഉപാവരോഹ ജാതവേദഃ പുനസ്ത്വം । 41 (10)

T.B.2.5.8.9

ദേവേഭ്യോ ഹവ്യം വഹ നഃ പ്രജാനന് ।
 ആയുഃ പ്രജായ് രയിമസ്മാസു ധേഹി ।

അജസ്രോ ദീദിഹി നോ ദുരോണേ ॥
 തമിന്ദ്രം ജോഹവീമി മഘവാന്മുഗ്രം ।
 സ്ത്രാദധാൻ-മപ്രതിഷ്ഠുതച് ശവാച്സി ।
 മച്ഹിഷോ ഗീർദിരാ ച യജ്ഞിയോ ഽവവർത്ത് ।
 രായേ നോ വിശ്വാ സുപമാ കൃണോതു വജ്രീ ॥
 ത്രികദ്രുകേഷു മഹിഷോ യവാശിരം തുവിശുഷ്ടസ്തപത് ।
 സോമമപിബദ്-വിഷ്ണുനാ സുതം യഥാവശത് ।
 സ ഇം മമാദ മഹി കർമ കർതവേ മഹാമുരും । **42 (10)**

T.B.2.5.8.10

സൈനച് സശ്വദ്-ദേവം ദേവഃ സത്യമിനുച് സത്യ ഇന്ദ്രഃ ॥
 വിദദ്യതീ സരമാ രുഗ്ണമദ്രേഃ ।
 മഹി പാഥഃ പൂർവ്യച് സഭ്രിയക്കഃ ।
 അഗ്രം നയമ് സുപദ്യക്ഷരാണാം ।
 അച്ഛാ രവം പ്രഥമാ ജാനതീ ഗാത് ॥
 വിദദ്-ഗവ്യച് സരമാ ദൃഡമുർവം ।
 യേനാ നുകം മാനുഷീ ഭോജതേ വിദ് ।
 ആ യേ വിശ്വാ സ്വപത്യാനി ചക്രൂഃ ।
 കൃണ്വാനാസോ അമൃതതായ ഗാതും ॥
 താം നൃദീർനൃപതേ ദേവഹൃതൗ । **43 (10)**

T.B.2.5.8.11

ഭൂരീ॑ണി വൃ॒താ ഹ॑ര്യശ്വ ഹ॒ഽസി । താ॑ം നി॒ദ॒സ്വ്യം ചു॑മു॒രിം ।
 ധു॒നിം ചാ॑സ്വാ॒പയോ॑ ദ॒ഭീത॑യേ സു॒ഹന്തു ॥
 ഏ॒വാ പാ॑ഹി പ്ര॒ത്ഥമാ॑ മ॒ന്ദതു॑ താ ।
 ശ്രു॒ധി ബ്ര॑ഹ്മ വാ॒വൃധ॑സ്വോ॒ത ഗീ॒ർഭിഃ ।
 ആ॒വിഃ സൂ॑ര്യം കൃ॒ണു॒ഹി പീ॒പിഹീ॑ഷഃ ।
 ജ॒ഹി ശ॒ത്രുഃ॑രഭി ഗാ ഇ॒ന്ദ്ര തൃ॑ന്ധി ॥
 അ॒ഗ്നേ ബാ॑ധ॒സ്വ വി॒മൃധോ॑ നു॒ദസ്വ ।
 അ॒പാമീ॑വാ അ॒പ ര॒ക്ഷാഽസി॑ സേ॒ധ ।
 അ॒സ്താഥ്-സ॑മു॒ദ്രാദ്-ബൃ॑ഹ॒തോ ദി॒വോ നഃ । 44 (10)

T.B.2.5.8.12

അ॒പാം ഭൂ॑മാനമു॒പ നഃ॑ സൃ॒ജേഹ ॥
 യജ്ഞ॑ പ്ര॒തിതി॑ഷ്ഠ സു॒മതൗ॑ സു॒ശേവാ॑ ആ താ" ।
 വ॒സ്മിനി॑ പൂ॒രുധാ॑ വി॒ശന്തു ।
 ദീ॒ർഘ॑മായുർ യജ॑മാനായ കൃ॒ണവ്ന് ।
 അ॒മാമൃ॑തേന ജ॒രിതാ॑രമൺഗ്ധി ॥
 ഇ॒ന്ദ്രഃ ശു॒നാവദ്-വി॑ത॒നോതി॑ സീ॒രം ।
 സ॒ംവഥ്സ॑ര॒സ്യ പ്ര॒തിമാ॑ണമേ॒തത് ।
 അ॒ർക॒സ്യ ജ്യോതി॑സ്തദി॒ദാസ॑ ജ്യേഷ്ഠം ।

സം¹വ¹പ്¹സ¹ര¹ഘ് ശു¹ന¹വ¹പ്¹സീ¹ര¹മേ¹തത് ||
 ഇ¹ന്ദ്ര¹സ്യ¹ രാ¹ധഃ പ്ര¹യ¹തം പു¹രു¹ ത്ത¹ന്നാ () |
 ത¹ദ¹ർക¹രു¹പം ¹വി¹മി¹മാ¹ന¹മേ¹തി |
 ദ്വാ¹ദ¹ശാ¹രേ പ്ര¹തി¹തി¹ഷ്ഠ¹തീ¹ദ്-വൃ¹ഷാ¹ ||
 അ¹ശ്വാ¹യ¹ന്തോ ഗ¹വ്യ¹ന്തോ വാ¹ജ¹യ¹ന്തഃ |
 ഹ¹വാ¹മ¹ഹേ ത്യാ¹പ¹ഗ¹ന്ത വാ ഉ |
 ആ¹ഭൃ¹ഷ¹ന്ത¹സ്ത്വാ സു¹മ¹തൗ ന¹വാ¹യാം |
 വ¹യ¹മീ¹ന്ദ്ര ത്വാ ശു¹ന¹ഘ് ഹു¹വേ¹മ || 45 (16)

(അ¹ർ¹ച¹ത - ഹ¹വി¹ർ - ഗാ¹യ¹ത - യ¹ഘ്¹സ¹ച¹ - ച¹ർ¹.ഷ¹ണീ¹നാം
 - ¹വൈ¹ശം¹ഭൃ¹ഗ് - ഹാ¹സീ¹ത് - ത്വ - മു¹രു¹ം - ദേ¹വ¹ഹു¹തൗ -
 നഃ - ത്ത¹ന്നാ ഷ¹ഽ¹ച¹) (A8)

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 8 Anuvaakams :-

(പ്രാ¹ണ - ഉ¹ദേ¹ഹി - പു¹ന¹ർ¹ന - ആ¹ നോ¹ ഭര - യ¹ജേ¹ഞ്ഞാ
 രാ¹യോ - വാ¹ർ¹ത്ര¹ഹ¹ത്യാ¹യ - വ¹സു¹നാ¹ഘ് - സ ഇ¹ൗം
 പാ¹ഹ്യ¹ ഷ്ടൗ)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of dasanis :-

(പ്രാ¹ണോ¹ ര¹ക്ഷ - തൃ¹ഗൃ¹ഭീ¹താ - ധാ¹രാ¹വ¹രാ മ¹രു¹തോ -
 ദീ¹ർ¹ഘാ¹യു¹ത്യാ¹യ - ജ്യോ¹തി¹ഷാ ത്വാ പ¹ഞ്ച¹ച¹താ¹രി¹ഘ്ശത്)

First and Last Word 2nd Ashtakam 5th Prapaatakam :-

(പ്രാണഃ - ശൂനഃ ഹുവേമ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണേ

ദിതീയാഷ്ടകേ പഞ്ചമഃ പ്രപാഠകഃ സമാപ്തഃ ॥

=====

**Details of Dasini & Vaakyams for
Ashtakam 2 Prapaatakam 5 (TB 2.5)**

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	3	37
Anuvakam 2	4	40
Anuvakam 3	4	39
Anuvakam 4	6	61
Anuvakam 5	7	74
Anuvakam 6	5	54
Anuvakam 7	4	44
Anuvakam 8	12	126
Total →	45	475

APPENDIX

T.B.2.5.5.4 "വിചക്രമേ {1}", "ത്രിഭുവഃ {2}"

വിചക്രമേ പൃഥിവീമേഷ ഏതാം । ക്ഷേത്രായ വിഷ്ണുർ
മനുഷേ ദശസ്യന് । ധ്രുവാസോ അസ്യ കീരയോ
ജനാസഃ ।

ഉരുക്ഷിതിഃ സുജനിമാ ചകാര ॥ {1}

ത്രിഭുവഃ പൃഥിവീമേഷ ഏതാം । വിചക്രമേ ശതർചസം
മഹിതാ । പ്ര വിഷ്ണു-രസ്യ തവസസ്യ വീയാൻ ।

ത്വേഷഃ ഹൃസ്യ സ്ഥവീരസ്യ നാമ ॥ {2}

(Both appearing in T.B.2.4.3.5)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ॥

2.6 ദിതീയാഷ്ടകേ ഷഷ്ഠഃ പ്രപാഠകഃ - സൗത്രാമണിഃ കൗകിലീ ഹോത്രം ച

2.6.1 അനുവാകം 1 - ഗ്രഹാഃ

T.B.2.6.1.1

സ്വാദീം ത്വാ സ്വാദുനാ । തീവ്രാം തീവ്രേണ ।
അമൃതാ-മൃതേന । മധുമതീം മധുമതാ ।
സൂജാമി സച് സോമേന । സോമോഽസ്യ ശിഭ്യാം പചുസ്യ ।
സരസ്വതൈ പചുസ്യ । ഇന്ദ്രായ സുത്രാംണേ പചുസ്യ ॥
പരീതോഷിഞ്ചതാ സുതം ।

സോമോ യ ഉത്തമച് ഹവിഃ । 1 (10)

T.B.2.6.1.2

ദധന്വാ യോ നര്യോ അപ്സാന്തരാ । സുഷാവാ സോമമദ്രിഭിഃ ॥
പുനാതു തേ പരിസുതം । സോമച് സൂര്യസ്യ ദുഹിതാ ।
വാരേണ ശശ്വതാ തനാ । വായുഃ പൂതഃ പവിത്രേണ ।
പ്രാങ്ഖ്സോമോ അതിദ്രുതഃ । ഇന്ദ്രസ്യ യുജ്യഃ സഖാ ॥
വായുഃ പൂതഃ പവിത്രേണ ।
പ്രത്യങ്ഖ്സോമോ ആതിദ്രുതഃ । 2 (10)

T.B.2.6.1.3

ഇന്ദ്രസ്യ യുജ്യഃ സഖാ ॥
 ബ്രഹ്മ ക്ഷത്രം പവതേ തേജ ഇന്ദ്രിയം ।
 സുരയാ സോമഃ സുത ആസുതോ മദായ ।
 ശുക്രേണ ദേവ ദേവതാഃ പിപൃഗ്ധി ।
 രസേനാനം യജമാനായ ധേഹി ॥
 കൂവിദങ്ഗ യവമന്തോ യവം ചിത് ।
 യഥാ ദാന്ത്യനുപൂർവം വിധൂയ ।
 ഇഹേഹൈഷാം കൃണുത ഭോജനാനി ।
 യേ ബർഹിഷോ നമോവൃക്തിം ന ജഗ്മുഃ ॥
 ഉപയാമ-ഗൃഹീതോഽസ്യശിഭ്യാം താ ജുഷ്ടം ഗൃഹ്ണാമി । 3 (10)

T.B.2.6.1.4

സരസ്വത്യാ ഇന്ദ്രായ സുത്രാംണേ ॥
 ഏഷ തേ യോനിസ്തേജസേ താ ।
 വീര്യായ താ ബലായ താ ॥
 തേജോഽസി തേജോ മയി ധേഹി ।
 വീര്യമസി വീര്യം മയി ധേഹി ।
 ബലമസി ബലം മയി ധേഹി ॥
 നാനാ ഹി വാം ദേവഹിത്യു സദഃ കൃതം ।
 മാ സപ്തസൃക്ഷാമാം പരമേ വ്യോമന് ।

സുരാ താമസി ശുഷിണീ സോമ ഏഷഃ ।

മാ മാ ഹിച്സീഃ സ്വാം യോനിമാവിശൻ ॥ 4 (10)

T.B.2.6.1.5

ഉപയാമഗൃഹീതോഽസ്ടാശ്മിനം തേജഃ ।

സാരസ്വതം വീര്യം । ഐന്ദ്രം ബലം ॥

ഏഷ തേ യോനിർമോദായ ത്വാ ।

ആനന്ദായ ത്വാ മഹസേ ത്വാ ॥

ഓജോഽസ്ടോജോ മയി ധേഹി ।

മന്യൂരസി മന്യൂം മയി ധേഹി ।

മഹോഽസി മഹോ മയി ധേഹി ।

സഹോഽസി സഹോ മയി ധേഹി ॥

യാ വ്യാഘ്രം വിഷുചികാ () ।

ഉഭൗ വൃകം ച രക്ഷതി ।

ശ്വേനം പത്ത്രിണച് സിച്ഛം । സേമം പാത്യാഹസഃ ॥

സം പൃചഃ സ്ഥ സം മാ ഭദ്രേണ പൃക്ത ।

വിപൃചഃ സ്ഥ വി മാ പാപ്മനാ പൃക്ത ॥ 5 (15)

(ഹവിഃ - പ്രത്യങ്ഖ്സോമോ ആതിദ്രുതോ-ഗൃഹ്ണാ-
മ്യാവിശൻ-വിഷുചികാ പഞ്ച ച) (A1)

2.6.2 അനുവാകം 2 - ഗ്രഹോപസ്ഥാനം

T.B.2.6.2.1

സോമോ രാജാഽമൃതച്ഛ്വ സുതഃ । ഋജീഷേണാജഹാമൃത്യും
 ഋതേൻ സത്യമിന്ദ്രിയം । വിപാനച്ഛ്വ ശുക്രമന്ധസഃ ।
 ഇന്ദ്രസ്യേന്ദ്രിയം । ഇദം പയോഽമൃതം മധു ॥
 സോമമദ്ഭ്യോ വ്യപിബത് । ഛന്ദസാ ഹവ്വസഃ ശുചിഷത് ।
 ഋതേൻ സത്യമിന്ദ്രിയം । അദ്ഭ്യഃ ക്ഷീരം വ്യപിബത് । 6 (10)

T.B.2.6.2.2

കൃഷ്ണാങ്ഗിരസോ ധിയാ । ഋതേൻ സത്യമിന്ദ്രിയം ।
 അന്നാത് പരിസൃതോ രസം ।
 ബ്രഹ്മണാ വ്യപിബത് ക്ഷത്രം । ഋതേൻ സത്യമിന്ദ്രിയം ॥
 രേതോ മൂത്രം വിജഹാതി । യോനിം പ്രവിശദിന്ദ്രിയം ।
 ഗർഭോ ജരായുണാഽഽവൃതഃ । ഉല്ബം ജഹാതി ജന്മനാ ।
 ഋതേൻ സത്യമിന്ദ്രിയം । 7 (10)

T.B.2.6.2.3

വേദേന രൂപേ വ്യാകരോത് । സതാസതീ പ്രജാപതിഃ ।
 ഋതേൻ സത്യമിന്ദ്രിയം ॥ സോമേന സോമൗ വ്യപിബത് ।
 സുതാസുതൗ പ്രജാപതിഃ । ഋതേൻ സത്യമിന്ദ്രിയം ।
 ദൃഷ്ട്വാ രൂപേ വ്യാകരോത് । സത്യാന്യതേ പ്രജാപതിഃ ।
 അശ്രദ്ധാ-മന്യതേഽഭധാത് । ശ്രദ്ധാച്ഛ്വ സത്യേ പ്രജാപതിഃ () ।

ഋതേന സത്യമിന്ദ്രിയം ॥ ദൃഷ്ട്വാ പരിസ്രുതോ രസം ।
 ശുക്രേണ ശുക്രം വ്യപിബത് । പയഃ സോമം പ്രജാപതിഃ ।
 ഋതേന സത്യമിന്ദ്രിയം । വിപാനച് ശുക്രമന്ധസഃ ।
 ഇന്ദ്രസ്യേന്ദ്രിയം । ഇദം പയോഽമൃതം മധു ॥ 8 (18)

(അദ്ഭ്യഃ ക്ഷീരം വ്യപിബ - ജ്ജന്മനർതേന സത്യമിന്ദ്രിയഃ
 - ശ്രദ്ധാച് സത്യേ പ്രജാപതിരഷ്ടൗ ച) (A2)

Special Korvai

(സോമോ രാജാ വിപാനച് സോമമദ്ഭ്യോഽന്നാദ് രേതോ
 മൃത്രം വേദേന സതാസതീ സോമേന സുതാസുതൗ
 ദൃഷ്ട്വാ രൂപേ ദൃഷ്ട്വാ പരിസ്രുതോ രസം വിപാനം ദശ)

2.6.3 അനുവാകം 3 - ഗ്രഹഹോമഃ

T.B.2.6.3.1

സുരാവന്തം ബർഹിഷദച് സുവീരം ।
 യജ്ഞച് ഹിന്വന്തി മഹിഷാ നമോഭിഃ ।
 ദധാനാഃ സോമം ദിവി ദേവതാസു ।
 മദേമേന്ദ്രം യജമാനാഃ സ്വർകാഃ ॥
 യസ്മൈ രസഃ സംഭൃത ഓഷധീഷു ।
 സോമസ്യ ശുഷ്ഠഃ സുരയാ സുതസ്യ ।
 തേന ജിന്വ യജമാനം മദേന ।

സരസ്വതീ-മശിനാ-വിന്ദ്ര-മഗ്നിം ॥

യമശിനാ നമുചേരാസുരാഭധി ।

സരസ്വത്യസനോദിന്ദ്രിയായ । 9 (10)

T.B.2.6.3.2

ഇമം തച് ശുക്രം മധുമന്ത-മിന്ദും ।

സോമച് രാജാനമിഹ ഭക്ഷയാമി ॥

യദത്ര രിപ്തച് രസിനഃ സുതസ്യ ।

യദിന്ദോ അപിബുചീഭിഃ । അഹം തദസ്യ മനസാ ശിവേൻ ।

സോമച് രാജാനമിഹ ഭക്ഷയാമി ॥

പിതൃഭ്യഃ സ്വധാവിഭ്യഃ സ്വധാ നമഃ ।

പിതാമഹേഭ്യഃ സ്വധാവിഭ്യഃ സ്വധാ നമഃ ।

പ്രപിതാമഹേഭ്യഃ സ്വധാവിഭ്യഃ സ്വധാ നമഃ ।

അക്ഷൻ പിതരഃ । 10 (10)

T.B.2.6.3.3

അമീമദന്ത പിതരഃ । അതീത്യപന്ത പിതരഃ ।

അമീമുജന്ത പിതരഃ । പിതരഃ ശുന്ധദ്ധാം ॥

പുനന്തു മാ പിതരഃ സോമ്യാസഃ । പുനന്തു മാ പിതാമഹാഃ ।

പുനന്തു പ്രപിതാമഹാഃ । പ്രവിത്രേണ ശതായുഷാ ।

പുനന്തു മാ പിതാമഹാഃ । പുനന്തു പ്രപിതാമഹാഃ । 11 (10)

T.B.2.6.3.4

പവിത്രേണ ശതായുഷാ || വിശ്വമായുർ-വൃശ്ണവൈ ।
 "അഗ്ന ആയുഷ്ഠി പവസേ {3}" "ഽഗ്നേ പവസ്യ {4}" ।
 "പവമാനഃ സുവർജനഃ {5}" "പുനന്തു മാ ദേവജനാഃ {6}" ।
 "ജാതവേദഃ പവിത്രവദ് {7}" "യത്തേ പവിത്രമർചിഷി {8}" ।
 "ഉഭാഭ്യാം ദേവ സവിതർ {9}" "വൈശ്വദേവീ പുനതീ {10}" ॥
 യേ സമാനാഃ സമനസഃ । പിതരോ യമരാജ്യേ ।
 തേഷാം ഘോകഃ സ്വധാ നമഃ ।
 യജേതാ ദേവേഷു കല്പതാം ॥ 12 (10)

T.B.2.6.3.5

യേ സജാതാഃ സമനസഃ । ജീവാ ജീവേഷു മാമകാഃ ।
 തേഷാഃ ശ്രീർമയി കല്പതാം ।
 അസ്മിൻ ഘോകേ ശതച്ഛമാഃ ॥
 ദേവ സ്രുതീ അശൃണവം പിതൃണാം ।
 അഹം ദേവാനാമുത മർത്യാനാം ।
 യാഭ്യാമിദം വിശ്വമേജഥ്-സമേതി ।
 യദന്തരാ പിതരം മാതരം ച ॥
 ഇദച്ഛഹവിഃ പ്രജനനം മേ അസ്തു ।
 ദശവീരച്ഛർവഗണഃ സ്വസ്തയേ () ।

ആ॒ത്മ॒സനി॒ പ്ര॒ജാ॒സനി॒ । പ॒ശു॒സന്യ॒ഭയ॒സനി॒ ലോ॒ക॒സനി॒ ।
 അ॒ഗ്നിഃ പ്ര॒ജാം ബ॒ഹു॒ലാം മേ॒ കരോ॒തു ।
 അ॒ന്നം പ॒യോ രേ॒തോ അ॒സ്മാ॒സു ധ॒ത്ത ।
 രാ॒യസ്പോ॒ഷ-മി॒ഷമൂ॒ർജമ॒സ്മാ॒സു ദീ॒ധര॑-സ്വാ॒ഹാ ॥ 13 (15)
 (ഇ॒ന്ദ്രി॒യായ॑ - പി॒തരഃ॑ - ശ॒തായു॑ഷാ॒ പുന॑ന്തു॒ മാ
 പി॒താമ॑ഹാഃ॒ പുന॑ന്തു॒ പ്ര॒പിതാ॑മഹാഃ - ക॒ല്പ॒താഃ - സ്വ॒സ്തയേ॑
 പ॒ഞ്ച ച॑) (A3)

2.6.4 അനുവാകം 4 - ഉപഹോമാഃ

T.B.2.6.4.1

സീ॒സേന॑ ത॒ന്ത്രം മ॑ന॒സാ മ॑നീ॒ഷി॒ണ്ഃ ।
 ഊ॒ർണാ॒സുത്രേ॑ണ॒ കവ॑യോ॒ വയ॑ന്തി ।
 അ॒ഗ്നിനാ॑ യ॒ജ്ഞഃ॑ സ॒വിതാ॑ സ॒ർവ്വതീ॑ ।
 ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ രൂ॒പം വ॑രു॒ണോ ഭി॒ഷജ്യ॑ൻ ॥
 തദ॑സ്യ രൂ॒പമ്യു॒തഃ ശ॑ചീ॒ഭിഃ ।
 തി॒സ്രോ ദ॒ധുർഭേ॑വതാഃ॒ സപ്ത॑രാ॒ണാഃ ।
 ലോ॒മാനി॑ ശ॒ഷ്ണുർ ബ॒ഹു॒ധാ ന തോ॑ക്ത॒ഭിഃ ।
 ത്വഗ॑സ്യ മാ॒സ്മഭ॑വ॒ന്ന ലാ॒ജാഃ ॥
 തദ॑ഗ്നിനാ॒ ഭി॒ഷജാ॑ രൂ॒ദ്രവ॑ർതനീ ।
 സ॒ർവ്വതീ॑ വയ॒തി പേ॒ശോ അ॑ന്തരഃ । 14 (10)

T.B.2.6.4.2

അ॒സ്ഥി॑ മ॒ജ്ജാ॒നം മാ॒സ॒രൈഃ॑ ।
 കാ॒രോ॒തരേ॒ണ ദധ॑തോ ഗ॒വാം ത്വചി॑ ॥
 സ॒രസ്വ॑തീ മ॒നസാ॑ പേ॒ശലം॑ വ॒സു ।
 നാ॒സത്യാ॑ഭ്യാം വ॒യതി॑ ദർശ॒തം വ॒പുഃ ।
 ര॒സം പ॒രിസ്രു॑താ ന രോഹി॒തം ।
 ന॒ഗ്നഹു॑ർധീര॒സ്തസരം॑ ന വേ॒മ ॥
 പ॒യസാ॑ ശു॒ക്രമ॑മൃ॒തം ജ॒നിത്രം॑ ।
 സു॒രയാ॑ മു॒ത്രാജ്ജ॑നയ॒ന്തി രേ॑തഃ ।
 അ॒പാമ॑തിം ദുർമ॒തിം ബാ॑ധമാ॒നാഃ ।
 ഊ॒വദ്ധ്യം॑ വാ॒ത്സ്യം സ॒ബുവം॑ തദാ॒രാത് ॥ 15 (10)

T.B.2.6.4.3

ഇ॒ന്ദ്രഃ സു॒ത്രാമാ॑ ഹൃദ॒യേന॑ സ॒ത്യം ।
 പു॒രോ॒ധാശേ॑ന സ॒വിതാ॑ ജ്ജാ॒ന ।
 യകൃ॑ത് ക്ലോ॒മാനം॑ വരു॒ണോ ഭി॑ഷജ്യ॒ന് ।
 മ॒തസ്തേ॑ വാ॒യവൈ॑ർമ മി॒നാതി॑ പി॒ത്തം ॥
 ആ॒ന്ത്രാണി॑ സ്ഥാ॒ലീ മധു॑ പി॒ന്വമാ॑നാ ।
 ഗു॒ഭാ പാ॒ത്രാണി॑ സു॒ദുഘ്നാ॑ ന ധേ॒നുഃ ।
 ശ്വേ॒നസ്യ॑ പ॒ത്രം ന പ്ലീ॒ഹാ ശചീ॑ഭിഃ ।
 ആ॒സ॒ന്ദീ നാഭി॑രു॒ദരം॑ ന മാ॒താ ॥

കു॒ംഭോ॑ വ॒നിഷ്ഠു॑ർജ॒നിതാ॑ ശ॒ചീഭിഃ॑ ।

യ॒സ്തി॒ന്നഗ്രേ॑ യോ॒ന്യാം ഗർഭോ॑ അ॒ന്തഃ । 16 (10)

T.B.2.6.4.4

പ്ലാ॒ശീർവൃ॑ക്തഃ ശ॒തയാ॑ർ ഉ॒മ്സഃ॑ ।

ദു॒ഹേ ന॑ കു॒ംഭീഃ സ്വ॒ധാം പി॒തൃഭ്യഃ॑ ॥

മു॒ഖച്ഛ് സ॑ദ॒സ്യ ശി॒ര ഇ॒മ്സദേ॑ന ।

ജി॒ഹ്വാ പ॒വിത്രമ॑ശി॒നാ സച്ഛ് സ॑ർ॒സ്വതീ॑ ।

ച॒പ്പം ന॑ പാ॒യുർഭി॒ഷഗ॑സ്യ വാ॒ലഃ ।

വ॒സ്തീർ॒ന്ന ശേ॒പോ ഹ॑ര॒സാ ത॑ര॒സ്വീ ॥

അ॒ശിഭ്യാ॑ം ച॒ക്ഷുര॑മൃ॒തം ഗ്ര॑ഹാഭ്യാ॑ം ।

ച॒രാഗേ॑ന॒ തേജോ॑ ഹ॒വിഷാ॑ ശൂ॒തേന॑ ।

പ॒ക്ഷ്മാ॑ണി ഗോ॒ധൂമൈഃ॑ ക്വ॒ലൈരു॑താ॒നി ।

പേ॒ശോ ന॑ ശൂ॒ക്ലമ॑സി॒തം വ॑സാ॒തേ ॥ 17 (10)

T.B.2.6.4.5

അ॒വിർ॒ന്ന മേ॒ഷോ ന॑സി വീ॒ര്യായ॑ ।

പ്രാ॒ണസ്യ॑ പ॒ൻമാ അ॑മൃ॒തോ ഗ്ര॑ഹാഭ്യാ॑ം ।

സ॑ർ॒സ്വത്യു॒പവാ॑കൈർവ്യാ॒നം ।

ന॑സ്യാ॒നി ബ॒ർഹി॑ർ ബ॒ദരൈ॑ർ-ജ॒ജാന॑ ॥

ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ രൂ॒പമൃ॑ഷഭോ ബ॒ലായ॑ ।

കർണാഭ്യോഽശ്രോത്രമൃതം ഗ്രഹാഭ്യാം ।
 യവാ ന ബർഹിർ ഭൂവി കേസരാണി ।
 കർകസ്യ ജജേഞ മധു സാരഘം മുഖാത് ॥
 ആത്മന്നുപസ്ഥേ ന വൃകസ്യ ലോമ ।
 മുഖേ ശ്ശശ്രൂണി ന വ്യാഘ്രലോമം । 18 (10)

T.B.2.6.4.6.

കേശാ ന ശീർഷൻ. യശസേ ശ്രിയൈ ശിഖാ ।
 സിംഹസ്യ ലോമ തിഷി-രിന്ദ്രിയാണി ॥
 അങ്ഗാന്യാത്മൻ-ഭിഷജാ തദശിനാ ।
 ആത്മാനമങ്ഗൈഃ സമധാമ് സർസ്വതീ ।
 ഇന്ദ്രസ്യ രൂപഃ ശതമാനമായുഃ ।
 ചന്ദ്രേണ ജ്യോതിരമൃതം ദധാനാ ॥
 സർസ്വതീ യോന്യാം ഗർഭമന്തഃ ।
 അശിഭ്യാം പത്നീ സുകൃതം ബിഭർതി ।
 അപാഘ് രസേന വരുണോ ന സാമ്നാ ।
 ഇന്ദ്രഃ ശ്രിയൈ ജനയന്നഹ്നു രാജാ () ॥
 തേജഃ പശൂനാഘ് ഹവിരിന്ദ്രിയാവത് ।
 പരിസ്രുതാ പയസാ സാരഘം മധു ।

അശിഭ്യം ദുഗ്ധം ദിഷജാ സരസ്വതാ സുതാസുതാഭ്യം ।

അമൃതഃ സോമ ഇന്ദുഃ ॥ 19 (14) (അന്തര - ആരാ - ദന്തർ -

വസാതേ - വ്യാപ്രപലോമഴ് - രാജാ ചത്വാരി ച) (A4)

2.6.5 അനുവാകം 5 - അഭിഷേകഃ

T.B.2.6.5.1

മിത്രോഽസി വരുണോഽസി । സമഹം വിശൈർഭേഭൈഃ ॥

ക്ഷത്രസ്യ നാഭിരസി । ക്ഷത്രസ്യ യോനീരസി ॥

സ്യോനാമാസീദ । സുഷഭാമാസീദ । മാ ത്വാ ഹിഴ്സിത് ।

മാ മാ ഹിഴ്സിത് ॥ നിഷസാദ ധൃതപ്രതോ വരുണഃ ।

പസ്ത്യാസാ । 20 (10)

T.B.2.6.5.2

സാമ്രാജ്യായ സുകൃതഃ ॥ ദേവസ്യ ത്വാ സവിതഃ പ്രസവേ ।

അശിനോർ ബാഹുഭ്യം । പൃഷ്ണാ ഹസ്താഭ്യം ।

അശിനോർ-ഭൈഷജ്യേന ।

തേജസേ ബ്രഹ്മവർചസായാഭിഷിഞ്ചാമി ॥

ദേവസ്യ ത്വാ സവിതഃ പ്രസവേ ।

അശിനോർ-ബാഹുഭ്യം । പൃഷ്ണാ ഹസ്താഭ്യം ।

സരസ്വതൈ ഭൈഷജ്യേന । 21 (10)

T.B.2.6.5.3

വീ॒ര്യാ॒യാ॒ന്നാ॒ര്യാ॒യാ॒ഭി॒ഷി॒ഞ്ചാ॒മി ॥
 ഭേ॒വ॒സ്യ॑ ത്വാ॒ സ॒വി॒തുഃ പ്ര॒സ॒വേ ।
 അ॒ശ്വി॒നോർ ബാ॒ഹു॒ഭ്യാം । പൃ॒ഷ്ഠോ ഹ॒സ്താ॒ഭ്യാം ।
 ഇ॒ന്ദ്ര॒സ്യേ॒ന്ദ്രി॒യേണ॑ ।
 ശ്രീ॒യൈ യശ॑സേ ബലാ॒യാ॒ഭി॒ഷി॒ഞ്ചാ॒മി ॥
 കോ॒ഽസി॒ കത॑മോ॒ഽസി । ക॒സ്മൈ॑ ത്വാ॒ കായ॑ ത്വാ ॥
 സു॒ശ്ലോ॒കാഃ(4) സു॒മൺഗ॑ലാഃ(4) സ॒ത്യരാ॒ജാ(3)ൻ ॥
 ശി॒രോ മേ॑ ശ്രീഃ । 22 (10)

T.B.2.6.5.4

യശോ॑ മു॒ഖം । തി॒ഷിഃ കേ॒ശാശ്ച॑ ശ്ശു॒ശ്രൂ॒ണി ।
 രാ॒ജാ മേ॑ പ്രാ॒ണോ॒ഽമൃ॒തം । സ॒മ്രാട് ച॑ക്ഷുഃ ।
 വി॒രാട്ഘ്രോ॒ത്രം । ജി॒ഹ്വാ മേ॑ ഭ॒ദ്രം । വാ॒ങ്മ॒ഹഃ ।
 മ॒നോ മ॒ന്യുഃ । സ്വ॒രാഡ്ഭാ॑മഃ ।
 മോ॒ദാഃ പ്ര॒മോദാ॑ അ॒ങ്ഗു॒ലീര॑ങ്ഗാ॒നി । 23 (10)

T.B.2.6.5.5

ചി॒ത്തം മേ॑ സ॒ഹഃ । ബാ॒ഹു മേ॑ ബല॒മി॒ന്ദ്രി॒യം ।
 ഹ॒സ്തൗ മേ॑ കർമ്മ॑ വീ॒ര്യാം । ആ॒ത്മാ ക॒ഷ॒ത്രമു॒രോ മ॑മ ।
 പൃ॒ഷ്ഠീർമേ॑ രാ॒ഷ്ട്രമു॒ദര॑മഃ॒സൗ । ഗ്രീ॒വാശ്ച॑ ശ്രോ॒ണ്യൗ ।
 ഊ॒രു അ॒ര॒തീ ജാ॒നു॒നീ । വി॒ശോ മേ॑ഽങ്ഗാ॒നി സ॒ർവ॒തഃ ।

നാഭിർമേ ചിത്തം ഹിജ്ഞാനം ।

പായുർമേഘപിതിർഭസത് । 24 (10)

T.B.2.6.5.6.

ആനന്ദനന്ദാവാണധൗ മേ । ഭഗഃ സൗഭാഗ്യം പസഃ ॥

ജങ്ഘാഭ്യാം പദ്ഭ്യാം ധർമോഽസ്മി ।

വിശി രാജാ പ്രതിഷ്ഠിതഃ ॥

പ്രതി ക്ഷത്രേ പ്രതിതിഷ്ഠാമി രാശ്രേ ॥

പ്രത്യശേഷു പ്രതിതിഷ്ഠാമി ഗോഷു ॥

പ്രത്യങ്ഗേഷു പ്രതിതിഷ്ഠാമ്യാത്മന് ॥

പ്രതി പ്രാണേഷു പ്രതിതിഷ്ഠാമി പുഷ്ടേ ॥

പ്രതി ദ്യാവാപൃഥിവ്യോഃ । പ്രതിതിഷ്ഠാമി യജ്ഞേ ॥ 25 (10)

T.B.2.6.5.7

ത്രയാ ദേവാ ഏകാദശ । ത്രയസ്ത്രിശ്ശാഃ സുരാധസഃ ।

ബൃഹസ്പതി പുരോഹിതാഃ । ദേവസ്യ സവിതുഃ സവേ ।

ദേവാ ദേവൈരവന്തു മാ । പ്രഥമാ ദിതീയൈഃ ॥

ദിതീയാസ്ത്വതീയൈഃ । തൃതീയാഃ സത്യേന ।

സത്യം യജ്ഞേന । യജ്ഞോ യജുർഭിഃ । 26 (10)

T.B.2.6.5.8

യജുഷി സാമഭിഃ । സാമാന്യുഗ്ഭിഃ । ഋചോ യാജ്യാഭിഃ ।

യാജ്യാ വഷട്കാരൈഃ । വഷട്കാരാ ആഹുതിഭിഃ ।

ആഹുതയോ മേ കാമാൻമ് സമർദ്ധയന്തു || ഭൂഃ സ്വാഹാ ||

ലോമാനി പ്രയതിർമമ | ത്വങ്മ ആനതിരാഗതിഃ |

മാഘ്സം മ ഉപനതിഃ () | വ സ്വസ്ഥി |

മജ്ജാ മ ആനതിഃ || 27 (12) (പശ്യാസ്വാ - സർവ്വൈത്യ
ഭൈഷ്വജ്യേന - ശ്രീ - രത്നഗാനി - ഭസദ് - യജ്ഞേ - യജ്ഞോ
യജുർഭി - രൂപനതിർഭേ ച) (A5)

2.6.6 അനുവാകം 6 - അവഭൂതഃ

T.B.2.6.6.1

യദ്-ഭേവാ ഭേവഹേഡനം | ഭേവാസശ്ചക്യമാ വയം |

അഗ്നിർമാ തസ്മാദേനസഃ | വിശ്വാൻ മുഞ്ചത്വാഹസഃ ||

യദി ദിവാ യദി നക്തം | ഏനാഘ്സി ചക്യമാ വയം |

വായുർമാ തസ്മാദേനസഃ | വിശ്വാൻ മുഞ്ചത്വാഹസഃ ||

യദി ജാഗ്രദ്-യദി സ്വപ്നേ |

ഏനാഘ്സി ചക്യമാ വയം | 28 (10)

T.B.2.6.6.2

സൂര്യോ മാ തസ്മാദേനസഃ | വിശ്വാൻ മുഞ്ചത്വാഹസഃ ||

യദ്ഗ്രാമേ യദരണ്യേ | യഥ് സദായാം യദിന്ദ്രിയേ |

യച്ഛുഭ്രേ യദര്യേ | ഏനശ്ചക്യമാ വയം |

യദേകസ്യാധി ധർമ്മണി | തസ്മാവാജനമസി ||

യദാപോ അഷ്ഠിയാ വരുണേതി ശപാമഹേ ।

തതോ വരുണ നോ മുഞ്ച ॥ 29 (10)

T.B.2.6.6.3

അവദ്യഥ നിചക്ഷുണ നിചേരുരസി നിചക്ഷുണ ।

അവ ദേവൈർ-ദേവകൃതമേനോഽയാട് ।

അവ മർത്യൈർമർത്യകൃതം ।

ഉരോരാ നോ ദേവ രിഷസ്സാഹി ॥

സുമിത്രാ ന ആപ ഓഷധയഃ സന്തു ।

ദുർമിത്രാസ്തസ്മൈ ദുയാസുഃ । യോഽസ്സാൻ ദോഷി ।

യം ച വയം ദിഷഃ ॥ ദ്രുപദാദിവേൻ-മുമുചാനഃ ।

സപിന്നഃ സ്താത്പീ മലാദിവ । 30 (10)

T.B.2.6.6.4

പുതം പവിത്രേണേവാജ്യം । ആപഃ ശുന്ധന്തു മൈനസഃ ॥

ഉദയം തമസസ്സരി । പശ്യന്തോ ജ്യോതിരുത്തരം ।

ദേവം ദേവത്രാ സൂര്യം । അഗന്ത ജ്യോതിരുത്തമം ॥

പ്രതിയുതോ വരുണസ്യ പാശഃ ।

പ്രത്യസ്തോ വരുണസ്യ പാശഃ ॥

ഏയോഽസ്യേധിഷീമഹി । സമിദസി । 31 (10)

T.B.2.6.6.5

തേജോഽസി തേജോ മയി ധേഹി || അപോ അന്നചാരിഷം |
 രസേന സമസ്യക്ഷ്മഹി | പയസ്വാച് അഗ്ന ആഗമം |
 തം മാ സച്സ്യജ വർചസാ | പ്രജയാ ച ധനേന ച ||
 സമാവവർതി പൃഥിവീ | സമുഷാഃ | സമു സൂര്യഃ |
 സമു വിശ്വമിദം ജഗത് () |
 വൈശ്യാനര ജ്യോതിർ-ഭൂയാസം | വിഭും കാമം വ്യഗ്നൈവ ||
 ഭൂഃ സ്വാഹാ || **32 (13) (സ്വപ്ത ഏനാച്സി ചക്രമാ വയം -
 മുഞ്ച - മലാദിവ - സമിദസി - ജഗത് ത്രീണീ ച) (A6)**

2.6.7 അനുവാകം 7 - ഐന്ദ്രേ പ്രശ്ന പ്രയാജാനാമേകാദശ
 മൈത്രാവരുണപ്രേഷാഃ

T.B.2.6.7.1

ഹോതാ യക്ഷമ്-സമിയേന്ദ്ര-മിഡസ്തദേ |
 നാഭാ പൃഥിവ്യാ അധി | ദിവോ വർഷന്മ് സമീധ്യതേ |
 ഓജിഷ്ടശ്ചർഷണീസഹാൻ | വേതാജ്യസ്യ ഹോതർയജ ||
 ഹോതാ യക്ഷത്തന്മൂനപാതം |
 ഊതിദിർ-ജേതാര-മപരാജിതം | ഇന്ദ്രം ദേവച് സുവർവിദം |
 പഥിദിർ മധുമത്തമൈഃ | നരാശച്സേന തേജസാ | **33 (10)**

T.B.2.6.7.2

വേ॒ത്യാജ്യ॑സ്യ॒ ഹോ॒ത॒ർയജ॑ ॥
ഹോ॒താ യ॑ക്ഷദി॒ധാദി॑-രി॒ന്ദ്ര- മീ॒ധി॒തം ।
ആ॒ജുഹ്വാ॑ന-മ॒ർത്യം । ദേ॒വോ ദേ॒വൈഃ സ॒വീ॒ര്യഃ ।
വ॒ജ്രഹ॑സ്തഃ പൂ॒രംദ॒രഃ । വേ॒ത്യാജ്യ॑സ്യ॒ ഹോ॒ത॒ർയജ॑ ॥
ഹോ॒താ യ॑ക്ഷദ്-ബ॒ർഹി॒ഷീ॒ന്ദ്രം നി॒ഷദ॑രം ।
വൃ॒ഷഭം॑ ന॒ര്യാപ॑സം । വ॒സുഭീ॑ രു॒ദ്രൈരാ॑ദി॒ത്യൈഃ ।
സ॒യുഗ്ദ്വി॑ർ-ബ॒ർഹിരാ॑സ॒ദത് ॥ 34 (10)

T.B.2.6.7.3

വേ॒ത്യാജ്യ॑സ്യ॒ ഹോ॒ത॒ർയജ॑ ॥
ഹോ॒താ യ॑ക്ഷദോ॒ജോ ന॒ വീ॒ര്യം॑ ।
സഹോ॒ ദാ॒ര ഇ॒ന്ദ്രമ॑വർദ്ധ॒യന് ।
സു॒പ്രായ॑ണാ വി॒ശ്രയ॑ന്താമൃ॒താവൃ॑ധഃ ।
ദാ॒ര ഇ॒ന്ദ്രായ॑ മീ॒ധുഷേ॑ । വി॒യന്താ॑ജ്യ॒സ്യ ഹോ॒ത॒ർയജ॑ ॥
ഹോ॒താ യ॑ക്ഷദു॒ഷേ ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ ധേ॒നു ।
സു॒ദുഷേ॑ മാ॒തരൗ॑ മ॒ഹീ । സ॒വാത॑രൗ॒ ന തേ॑ജ॒സീ ।
വ॒ത്സമി॑ന്ദ്ര-മ॒വർദ്ധ॑താം । 35 (10)

T.B.2.6.7.4

വീ॒താമാ॑ജ്യ॒സ്യ ഹോ॒ത॒ർയജ॑ ॥
ഹോ॒താ യ॑ക്ഷദ് ദൈ॒വ്യാ ഹോ॒താ॑രാ । ദി॒ഷജാ॑ സ॒ഖായാ॑ ।

ഹവിഷേന്ദ്രം ദിഷജ്യതഃ | കവീ ദേവൗ പ്രചേതസൗ |
 ഇന്ദ്രായ ധത്ത ഇന്ദ്രിയം | വീതാമാജ്യസ്യ ഹോതര്യജ ||
 ഹോതാ യക്ഷന്തിസോ ദേവീഃ | ത്രയസ്ത്രിധാതവോഽപസഃ |
 ഇധാ സർസ്വതീ ഭാരതീ | **36 (10)**

T.B.2.6.7.5

മഹീന്ദ്രപതീർ.-ഹവിഷ്ഠതീഃ |
 വിയന്താജ്യസ്യ ഹോതര്യജ ||
 ഹോതാ യക്ഷന്താഷ്ടാര-മിന്ദ്രം ദേവം |
 ദിഷജ്യ് സുയജം ഘൃതശ്രിയം |
 പുരുരുപ്യ് സുരേതസം മഘോനീം |
 ഇന്ദ്രായ താഷ്ടാ ദധദിന്ദ്രിയാണി |
 വേതാജ്യസ്യ ഹോതര്യജ || ഹോതാ യക്ഷദ്-വനസ്സതീം |
 ശമിതാര്യ് ശതക്രതും |
 ധിയോ ജോഷ്ടാര-മിന്ദ്രിയം | **37 (10)**

T.B.2.6.7.6.

മദ്ധാ സമഞ്ജൻപമിഭിഃ സുഗേഭിഃ |
 സ്വാദാതി ഹവ്യം മധുനാ ഘൃതേന |
 വേതാജ്യസ്യ ഹോതര്യജ ||
 ഹോതാ യക്ഷദിന്ദ്രഃ സ്വാഹാഽഽജ്യസ്യ | സ്വാഹാ മേദസഃ |

സ്വാഹാ സ്തോകാനാം । സ്വാഹാ സ്വാഹാകൃതീനാം ।
 സ്വാഹാ ഹവൃസൃക്തീനാം । സ്വാഹാ ദേവാഃ ആജ്യപാൻ ।
 സ്വാഹേന്ദ്രഃ ഹോത്രാ-ജ്ജുഷാണാഃ () ।
 ഇന്ദ്ര ആജ്യസ്യ വിയന്തു । ഹോതര്യജ ॥ 38 (12)
 (തേജസാ - സസദ - ദവർദ്ധതാം - ഭാർതീ - ന്ദ്രിയം -
 ജുഷാണാ ദേവ ച) (A7)

Special Korvai

(സമീധേന്ദ്രം തന്നുനപാത്ഥിഡാഭിർ ബർഹിഷോജ ഉഷേ
 ദൈവ്യാ തിസ്രസ്താഷ്ടാരം വനസ്തതിമിന്ദ്രം । സമീധേന്ദ്രം
 ചതുർവേതോകോ വിയന്തു ദിർവീതാമേകോ വിയന്തു
 ദിർവേതോകോ വിയന്തു ഹോതര്യജ)

2.6.8 അനുവാകം 8 - ഐന്ദ്ര പ്രശ്ന പ്രയാജയാജാഃ

T.B.2.6.8.1

സമീധ ഇന്ദ്ര ഉഷസാമനീകേ ।
 പുരോരുചാ പൂർവകൃദാവ്യധാനഃ ।
 ത്രിഭിർദേവൈസ്ത്രിശതാ വജ്രബാഹുഃ ।
 ജഘാന വൃത്രം വി ദുരോ വവാര ॥
 നരാശഃ പ്രതി ശൂരോ മിമാനഃ ।
 തന്നുനപാത്-പ്രതി യജ്ഞസ്യ ധാമ ।

ഗോദിർ-വപാവൻ-മധുനാ സമഞ്ജസ് ।
 ഹിരണ്യേശ്വന്ദ്രീ യജതി പ്രചേതാഃ ॥
 ഇന്ധിതോ ദേവേർ.ഹരിവാച് അഭിഷ്ടിഃ ।
 ആജുഹ്വാനോ ഹവിഷാ ശർദ്ധമാനഃ । 39 (10)

T.B.2.6.8.2

പുരന്ദരോ മഘവാൻ. വജ്രബാഹുഃ ।
 ആയാതു യജ്ഞമുപ നോ ജുഷാണഃ ॥
 ജുഷാണോ ബർ.ഹിർ.ഹരിവാന ഇന്ദ്രഃ ।
 പ്രാചീനച് സീദത്പ്രദിശാ പൃഥിവ്യാഃ ।
 ഉരുവൃചാഃ പ്രഥമാനഃ സ്യോനം ।
 ആദിത്യൈരക്തം വസുഭിഃ സജോഷാഃ ॥
 ഇന്ദ്രം ദൂരഃ കവഷ്യോ ധാവമാനാഃ ।
 വൃഷാണാം യന്തു ജനയഃ സുപതീഃ ।
 ദാരോ ദേവീരഭിതോ വിശ്രയന്താം ।
 സുവീരാ വീരം പ്രഥമാനാ മഹോഭിഃ ॥ 40 (10)

T.B.2.6.8.3

ഉഷാസാ നക്താ ബൃഹതീ ബൃഹന്തം ।
 പയസ്വതീ സുദുഷേ ശൂരമിന്ദ്രം ।
 പേശസ്വതീ തന്തുനാ സംവ്യയന്തീ ।

ദേ॒വാ॒നാം ദേ॒വം യ॑ജ॒തഃ സു॒രു॒ക്മേ ॥
 ദൈ॒വ്യാ മി॒മാ॒നാ മ॒ന॒സാ പു॒രു॒ത്രാ ।
 ഹോ॒താ॒രാ॒വി॒ന്ദ്രം പ്ര॒ഥ॒മാ സു॒വാ॒ചാ ॥
 മു॒ർദ്ധ॒ൻ. യ॒ജ്ഞ॑സ്യ മ॒ധു॒നാ ദ॒ധാ॒നാ ।
 പ്രാ॒ചീ॒നം ജ്യോ॑തി॒ർ.ഹ॒വി॒ഷാ വൃ॒ധാ॒തഃ ॥
 തി॒സ്രോ ദേ॒വീർ.ഹ॒വി॒ഷാ വർദ്ധ॑മാ॒നാഃ ।
 ഇ॒ന്ദ്രം ജു॒ഷാ॒ണാ വൃ॒ഷ॒ണം ന പ॑തീഃ । 41 (10)

T.B.2.6.8.4

അ॒ച്ഛി॒ന്നം ത॒ന്തു॒ം പ॒യ॒സാ സ॒ര॒സ്വ॒തീ ।
 ഇ॒ധാ ദേ॒വീ ഭാ॒ര॒തീ വി॒ശ്വ॒തൂർ॒തിഃ ॥
 ത്വ॒ഷ്ടാ ദ॒ധദി॑ന്ദ്രാ॒യ ശു॒ഷ്മം ।
 അ॒പാ॒കോഽചി॑ഷ്ടൂർയശ॒സേ പു॒രു॒ണി ।
 വൃ॒ഷാ യ॒ജൻ വൃ॒ഷ॒ണം ഭൂ॒രി॒രേ॒താഃ ।
 മു॒ർദ്ധ॒ൻ. യ॒ജ്ഞ॑സ്യ സ॒മ॒ന॒ക്തൗ ദേ॒വാൻ ॥
 വ॒ന॒സ്സ॒തി-ര॒വ॒സൃ॒ഷ്ടോ ന പാ॑ശൈഃ ।
 ത്വ॒ന്യാ സ॒മ॒ജ്ഞ॑ഞ്ജമി॒താ ന ദേ॒വഃ ।
 ഇ॒ന്ദ്ര॒സ്യ ഹ॒വൈർജാ॑രം പൃ॒ണാ॒നഃ ।
 സ്വ॒ദാ॒തി ഹ॒വ്യം മ॒ധു॒നാ ഘൃ॒തേന॑ () ॥
 സ്തോ॒കാ॒നാമി॒ന്ദ്രം പ്ര॒തി ശൂ॒ര ഇ॒ന്ദ്രഃ ।

വൃഷാ॒യമാ॒ണോ വൃ॒ഷഭ-സ്തൂ॒രാഷാട് ।

ഘൃ॒തപ്രു॒ഷാ മധു॒നാ ഹ॒വൃമു॒ന്ദന് ।

മൂ॒ർദ്ധൻ. യജ്ഞ॑സ്യ ജു॒ഷതാ॒ഽ സ്വാഹാ॑ ॥ 42 (14)

(ശർദ്ധമാനോ-മഹോഭിഃ-പതീർ-ഘൃതേന ചതാരി ച) A8)

2.6.9 അനുവാകം 9 - ഐന്ദ്ര പ്രശ്ന വപാദീനാം
യാജ്ഞാനുവാക്യാഃ

T.B.2.6.9.1

"ആചർഷണിപ്രാ{11}", "വിവേഷ യന്മാ{12}" ॥

"തച് സഭ്രീചീഃ{13}" ॥

സത്യ॑മിത്ത॑ന്ന ത്വാവാച് അ॒ന്യോ അ॒സ്തി ।

ഇ॒ന്ദ്ര ഭേ॒വോ ന മർത്യോ॑ ജ്യായാൻ ।

അ॒ഹന്ന॑ഹിം പരി॑ശയാനമർണ്ഃ ।

അവാ॑സ്യജോഽപോ അ॒ച്ഛാ സമു॒ദ്രം ॥

പ്ര॒സ॒സാഹി॑ഷേ പുരു॑ഹൂത ശ॒ത്രുൻ ।

ജ്യേഷ്ഠേ॑ ശു॒ഷ്മ ഇ॒ഹ രാ॒തിർസ്തു ।

ഇ॒ന്ദ്രാഭ॑ര ദക്ഷി॑ണേനാ വ॒സുനി॑ ।

പതിഃ॑ സിന്ധു॑നാമസി രേ॒വതീ॑നാം () ॥

സ ശേ॒വ്യധ॑മധി॒ധാ ദ്യു॒തമ॑സ്മേ ।

മഹി॑ ക്ഷ॒ത്രം ജ॑നാഷാ॒ധിന്ദ്ര॑ തവ്യം ।

രക്ഷാ ച നോ മഘോനഃ പാഹി സൂരിൻ ।

രായേ ച നഃ സ്വപത്യാ ഇഷേ ധാഃ ॥ 43 (14)

(ഭേവതീനാം ചത്വാരി ച) (A9)

2.6.10 അനുവാകം 10 - ഐന്ദ്രേ പ്രശ്നം

അനുയാജാനാമേകാദശ മൈത്രാവരുണപ്രേഷാഃ

T.B.2.6.10.1

ദേവം ബർഹിരിന്ദ്രം സുദേവം ദേവൈഃ ।

വീരവർമ്മ-സുതീർണ്ണം വേദ്യാമവർദ്ധയത് ।

വസ്മാർവൃതം പ്രാകേതാർദ്ധൃതം ।

രായാ ബർഹിഷ്ഠതോഽത്യഗാത് ।

വസുവനേ വസുധേയസ്യ വേതു യജ ॥

ദേവീർദ്ധാര ഇന്ദ്രം സംഘാതേ ।

വിധ്വീര്യാമന്നവർദ്ധയന്ന് ।

ആ വർമ്മസേന തരുണേന കുമാരേണ ച മീവിതാ

അപാർവാണം । രേണുകകാടം നുദന്താം ।

വസുവനേ വസുധേയസ്യ വിധന്തു യജ ॥ 44 (10)

T.B.2.6.10.2

ദേവീ ഉഷാസാ നക്താ । ഇന്ദ്രം യജേത പ്രയത്യഹ്വതാം ।

ദൈവീർവിശഃ പ്രായാസിഷ്ടാം ।

സുപ്രീതേ സുധീതേ അഭൂതാം ।

വ॒സു॒വനേ॑ വ॒സു॒ധേയ॑സ്യ വീ॒താം യ॑ജ ॥
 ദേ॒വീ ജോ॑ഷ്ടീ വ॒സു॒ധിതീ॑ । ദേ॒വമി॑ന്ദ്രമവർദ്ധ॒താം ।
 അ॒യാവ്യ॑ന്യാഽഘാ ദോ॒ഷാഽസി॑ ।
 ആ॒ന്യാ വാ॑ക്ഷീ॒ദ് വസു॑ വാ॒ര്യാണി॑ ।
 യ॑ജമാനായ ശി॒ക്ഷി॒തേ । 45 (10)

T.B.2.6.10.3

വ॒സു॒വനേ॑ വ॒സു॒ധേയ॑സ്യ വീ॒താം യ॑ജ ॥
 ദേ॒വീ ഊ॑ർജാഹു॒തീ ദു॒ഷേ സു॒ദു॒ഷേ ।
 പ॒യസേ॑ന്ദ്രമവർദ്ധ॒താം । ഇ॒ഷമൂ॑ർജമ॒ന്യാ വാ॑ക്ഷീ॒ത് ।
 സഗ്ധി॑ഽ സ॒പീ॒തിമ॒ന്യാ । നവേ॑ന പൂ॒ർവം ദ॑യമാനേ ।
 പു॒രാണേ॑ന ന॒വം ।
 അ॒ധാതാ॑-മൂ॒ർജമൂ॑ർജാഹു॒തീ വസു॑ വാ॒ര്യാണി॑ ।
 യ॑ജമാനായ ശി॒ക്ഷി॒തേ ।

വ॒സു॒വനേ॑ വ॒സു॒ധേയ॑സ്യ വീ॒താം യ॑ജ ॥ 46 (10)

T.B.2.6.10.4

ദേ॒വാ ദൈ॒വ്യാ ഹോ॑താ॒രാ । ദേ॒വമി॑ന്ദ്രമവർദ്ധ॒താം ।
 ഹ॒താഘ॑ശഽ സാ॒വാദാ॑ർഷ്ടാം വ॒സു വാ॒ര്യാണി॑ ।
 യ॑ജമാനായ ശി॒ക്ഷി॒തൗ ।
 വ॒സു॒വനേ॑ വ॒സു॒ധേയ॑സ്യ വീ॒താം യ॑ജ ॥

ദേ॒വീ॒സ്തി॒സ്ര॒സ്തി॒സോ॒ ദേ॒വീഃ॒ । പ॒തി॒മി॒ന്ദ്ര॒മ॒വർദ്ധ॑യൻ ।
അ॒സ്തൃ॒ക്ഷ്വദാ॑ർതീ॒ ദി॒വം॑ ॥

രു॒ദ്രേ॒ർ യ॒ജ്ഞ॑ഃ സ॒ർവ്വ॑സ്വതീ ।
ഇ॒ധാ॒ വ॒സു॒മതീ॑ ഗൃ॒ഹാൻ॑ । 47 (10)

T.B.2.6.10.5

വ॒സു॒വനേ॑ വ॒സു॒ധേ॒യ॒സ്യ॑ വി॒യ॒ന്തു॒ യജ്॑ ॥
ദേ॒വ ഇ॒ന്ദ്രോ॒ നരാ॑ശ॒ഃ । ത്രി॒വ॒രും-സ്രീ॑വ॒ന്ധുരഃ॑ ।
ദേ॒വമി॑ന്ദ്ര॒മ॒വർദ്ധ॑യത് । ശ॒തേ॒ന ശി॑തി॒പൃ॒ഷ്ഠാ॒നാമാ॑ഹിതഃ ।
സ॒ഹ॒സ്രേ॑ണ പ്ര॒വർ॑തതേ ।

മി॒ത്രാ॒വരു॑ണേ॒ദ॒സ്യ॑ ഹോ॒ത്രമർ॑ഹതഃ ।
ബൃ॒ഹ॒സ്പതിഃ॑ സ്തോ॒ത്രം । അ॒ശ്വി॒നാശ്ശ॑ദ്ധാ॒ര്യവം॑ ।
വ॒സു॒വനേ॑ വ॒സു॒ധേ॒യ॒സ്യ॑ വേ॒തു॒ യജ്॑ ॥ 48 (10)

T.B.2.6.10.6.

ദേ॒വ ഇ॒ന്ദ്രോ॒ വ॒ന॒സ്സതിഃ॑ ।
ഹി॒ര॒ണ്യ॒പർണോ॑ മധു॒ശാഖഃ॑ സു॒പി॒പ്ലവഃ॑ ।
ദേ॒വമി॑ന്ദ്ര॒മ॒വർദ്ധ॑യത് । ദി॒വമ॑ഗ്രേ॒ണാ॑പ്രാത് ।
ആ॒ന്തരി॑ക്ഷം പൃ॒ഥി॒വീമ॑ദൃഢീത് ।
വ॒സു॒വനേ॑ വ॒സു॒ധേ॒യ॒സ്യ॑ വേ॒തു॒ യജ്॑ ॥
ദേ॒വം ബ॒ർഹി॑ർവാ॒രിതീ॑നാം ।

ദേ॒വമി॒ന്ദ്രമ॒വർദ്ധ॑യത് | സ്വാ॒സ॒സ്ഥ-മി॒ന്ദ്രേണാ॒സന്നം॑ |
അ॒ന്യം ബ॒ർഹിഃ॑ഷ്ട്യഭ്യു॒ഭൂത് () |
വ॒സുവ॒നേ വ॒സുധേ॑യസ്യ വേ॒തു യജേ॑ ||
ദേ॒വോ അ॒ഗ്നിഃ സ്വി॑ഷ്ടകൃ॒ത് | ദേ॒വമി॒ന്ദ്രമ॒വർദ്ധ॑യത് |
സ്വി॑ഷ്ടം കൃ॒വൻമ॑ സ്വി॑ഷ്ടകൃ॒ത് | സ്വി॑ഷ്ടമ॒ഭ്യ ക॑രോതു നഃ |
വ॒സുവ॒നേ വ॒സുധേ॑യസ്യ വേ॒തു യജേ॑ || 49 (16)
(വി॒യ॒ന്തു യജേ॑ - ശി॒ക്ഷി॒തേ - ശി॒ക്ഷി॒തേ വ॑സുവ॒നേ
വ॒സുധേ॑യസ്യ വീ॒താം യജേ॑ - ഗൃ॒ഹാൻ - വേ॒തു യജാ॑ -
ഭൂ॒മഃ ഷഷ്ഠഃ) (A10)

Special Korvai

ദേ॒വം ബ॒ർഹി॑ർ ദേ॒വീർദ്ധാ॑രോ ദേ॒വീ ഉ॒ഷാ॒സാ ന॑ക്തം
ദേ॒വീ ജോ॒ഷ്ടീ ദേ॒വീ ഊ॒ർജാ॑ഹു॒തീ ദേ॒വാ ദൈ॒വ്യാ
ഹോ॒താരാ॑ ശി॒ക്ഷി॒തൗ ദേ॒വീസ്തി॑സ്രസ്തി॒സോ ദേ॒വീഃ പ॒തിം
ദേ॒വ ഇ॒ന്ദ്രോ ന॑രാശ॒സ്സോ ദേ॒വ ഇ॒ന്ദ്രോ വ॑ന॒സ്സതി॑ർ ദേ॒വം
ബ॒ർഹി॑ർവാ॒രിതീ॑നാം ദേ॒വോ അ॒ഗ്നിഃ സ്വി॑ഷ്ടകൃ॒ദ് ദേ॒വം |
വേ॒തു വി॒യ॒ന്തു ച॒തുർവീ॑താമേ॒കോ വി॒യ॒ന്തു ച॒തുർവേ॑തു |
അ॒വർദ്ധ॑യദ॒വർദ്ധ॑യൻ ത്രി॒വർധ॑താമേ॒കോ
ഽവർദ്ധ॑യഃശ്ച॒തുർവർദ്ധ॑യത് |

വ॒സ്മോ॑രാ വ॒മ്സേ॑ന॒ ദൈ॒വീ॒രയാ॑വീ॒ഷ്യ॑
 ഹ॒താ॒സ്സൃ॑ക്ഷ॒ച്ചതേ॑ന॒ ദി॒വമി॒ന്ദ്രഃ॑ സ്വാ॒സ॒സ്ഥഃ॑ സ്വീ॒ഷ്ടം॑ ।
 ശി॒ക്ഷി॒തേ ശി॒ക്ഷി॒തേ ശി॒ക്ഷി॒തൗ॑ ।

2.6.11 അനുവാകം 11 - പശുത്രയേ പ്രയ ജാർത്ഥാ

മൈത്രാവരുണപ്രേഷാഃ

T.B.2.6.11.1

ഹോ॒താ യ॑ക്ഷ॒മ്-സ॒മി॒ധാ॒ഗ്നി-മി॒ധ॒സ്തദേ॑ ।
 അ॒ശി॒നേ॒ന്ദ്രഃ॑ സ॒രസ്വ॑തീം ।
 അ॒ജോ ധൃ॒മോ ന॑ ഗോ॒ധുമൈഃ॑ ക്വ॒ലൈർഭേ॑ഷ॒ജം ।
 മധു॑ ശ॒ഷ്വേര॑ന॒ തേജ॑ ഇ॒ന്ദ്രിയം॑ ।
 പ॒യഃ സോ॑മഃ പ॒രി॒സൃ॒താ ഘൃ॑തം മധു॑ ।
 വി॒യന്ത്യാ॑ജ്യ॒സ്യ ഹോ॑ത॒ര്യജ॑ ॥
 ഹോ॒താ യ॑ക്ഷ॒തന്ത॑ന॒പാമ് സ॒രസ്വ॑തീ ।
 അ॒വിർമേ॑ഷോ ന ഭേ॒ഷജം॑ । പ॒മാ മധു॑മ॒താ ഷഭ്ര॑ന് ।
 അ॒ശി॒നേ॒ന്ദ്രായ॑ വീ॒ര്യം॑ ॥ 50 (10)

T.B.2.6.11.2

ബ॒ദ॒രൈരു॑പ॒വാകാ॑ഭിർ ഭേ॒ഷജം॑ തോ॒ക്മഭിഃ॑ ।
 പ॒യഃ സോ॑മഃ പ॒രി॒സൃ॒താ ഘൃ॑തം മധു॑ ।
 വി॒യന്ത്യാ॑ജ്യ॒സ്യ ഹോ॑ത॒ര്യജ॑ ॥
 ഹോ॒താ യ॑ക്ഷ॒ന്നരാ॑ശഃ॒സംന॑ ന॒ഗ്നഹ്നം॑ ॥

പതി॑൮ സുരാ॑യൈ ഭേ॒ഷജം॑ । മേ॒ഷഃ സ॑രസ്വതീ ഭി॒ഷക് ।
 രഥോ॑ ന ച॒ന്ദ്യശ്ചി॑നോർവ॒പാ ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ വീ॒ര്യം॑ ।
 ബ॒ദ॒രൈ-രു॒പ॒വാകാ॑ഭിർ ഭേ॒ഷജം॑ തോക്ത॑ഭിഃ ।
 പ॒യഃ സോമഃ॑ പ॒രി॒സ്രുതാ॑ ഘൃ॒തം മധു॑ ।
 വി॒യന്ത്യാ॑ജ്യ॒സ്യ ഹോ॒ത॒ര്യജ॑ ॥ 51 (10)

T.B.2.6.11.3

ഹോ॒താ യ॑ക്ഷദി॒ധേധി॑ത ആ॒ജുഹ്വാ॑നഃ സ॑രസ്വതീം ।
 ഇ॒ന്ദ്രം ബ॑ലേന വ॒ർദ്ധ॑യന് । ഋ॒ഷഭേ॑ണ ഗവേ॒ന്ദ്രിയം॑ ।
 അ॒ശ്ചിനേ॑ന്ദ്രായ വീ॒ര്യം॑ । യ॒വൈഃ ക॑ർക॒ന്ധുഭിഃ॑ ।
 മധു॑ ലാ॒ജൈർന॑ മാ॒സരം॑ ।
 പ॒യഃ സോമഃ॑ പ॒രി॒സ്രുതാ॑ ഘൃ॒തം മധു॑ ।
 വി॒യന്ത്യാ॑ജ്യ॒സ്യ ഹോ॒ത॒ര്യജ॑ ॥
 ഹോ॒താ യ॑ക്ഷദ്-ബ॒ർഹിഃ॑ സു॒ഷ്ഠുരീ॒മോഽർണ്മ॑ദാഃ ।
 ഭി॒ഷങ്നാ॑സ॒ത്യാ । 52 (10)

T.B.2.6.11.4

ഭി॒ഷജാ॑ഽശ്ചി॒നാഽശ്വാ॑ ശി॒ശുമ॑തീ । ഭി॒ഷഗ്ധേ॑നൂഃ സ॑രസ്വതീ ।
 ഭി॒ഷഗ്ദു॑ഹ ഇ॒ന്ദ്രായ॑ ഭേ॒ഷജം॑ ।
 പ॒യഃ സോമഃ॑ പ॒രി॒സ്രുതാ॑ ഘൃ॒തം മധു॑ ।
 വി॒യന്ത്യാ॑ജ്യ॒സ്യ ഹോ॒ത॒ര്യജ॑ ॥
 ഹോ॒താ യ॑ക്ഷദ്ദു॒രോ ദി॒ശഃ॑ । ക॒വ॒ഷ്യോ॑ ന വൃ॒ചസ്വ॑തീഃ ।

അശിഭ്യം ന ദുരോ ദിശഃ । ഇന്ദ്രോ ന രോദസി ദുഷേ ।
ദുഹേ കാമാൻമ് സരസ്വതീ । 53 (10)

T.B.2.6.11.5

അശിനേന്ദ്രായ ഭേഷജം । ശുക്രം ന ജ്യോതിരിന്ദ്രിയം ।
പയഃ സോമഃ പരിസ്രുതാ ഘൃതം മധു ।
വിയന്ത്യാജ്യസ്യ ഹോതര്യജ ॥
ഹോതാ യക്ഷമ് സുപേശസോഷേ നക്തം ദിവ് ।
അശിനാ സംജാനാനേ । സമഞ്ജാതേ സരസ്വത്യാ ।
തിഷിമിന്ദ്രേ ന ഭേഷജം । ശ്യേനോ ന രജസാ ഹൃദാ ।
പയഃ സോമഃ പരിസ്രുതാ ഘൃതം മധു । 54 (10)

T.B.2.6.11.6

വിയന്ത്യാജ്യസ്യ ഹോതര്യജ ॥
ഹോതാ യക്ഷദ്വൈവ്യാ ഹോതാരാ ഭിഷജാശിനാ ।
ഇന്ദ്രം ന ജാഗൃവീ ദിവ് നക്തം ന ഭേഷജൈഃ ।
ശുഷ്യ് സരസ്വതീ ഭിഷക് । സീസേന ദുഹ ഇന്ദ്രിയം ।
പയഃ സോമഃ പരിസ്രുതാ ഘൃതം മധു ।
വിയന്ത്യാജ്യസ്യ ഹോതര്യജ ॥
ഹോതാ യക്ഷത് തിസ്രോ ദേവീരന ഭേഷജം ।
ത്രയസ്രിധാതവോപസഃ ।
രൂപമിന്ദ്രേ ഹിരണ്യം ॥ 55 (10)

T.B.2.6.11.7

അശിനേ॑ധാ ന ഭാ॑രതീ॑ । വാ॒ചാ സ॑രസ്വതീ॑ ।
 മ॒ഹ ഇ॒ന്ദ്രായ॑ ദധു॒രിന്ദ്രി॑യം ।
 പ॒യഃ സോമഃ॑ പ॒രിസ്രു॑താ ഘൃ॒തം മധു॑ ।
 വി॒യന്ത്യാജ്യ॑സ്യ ഹോ॒തര്യ॑ജ ॥
 ഹോ॒താ യക്ഷ॑ത്ത്വഷ്ടാ॒ര-മി॒ന്ദ്രമ॑ശി॒നാ ॥
 ഭി॒ഷജം॑ ന സ॑രസ്വതീം । ഓ॒ജോ ന ജൂ॑തിരിന്ദ്രി॒യം ।
 വൃ॒കോ ന ര॑ഭസോ ഭി॒ഷക് ।
 യശഃ॑ സു॒രയാ॑ ഭേ॒ഷജം॑ । 56 (10)

T.B.2.6.11.8

ശ്രി॒യാ ന മാ॑സരം । പ॒യഃ സോമഃ॑ പ॒രിസ്രു॑താ ഘൃ॒തം മധു॑ ।
 വി॒യന്ത്യാജ്യ॑സ്യ ഹോ॒തര്യ॑ജ ॥ ഹോ॒താ യക്ഷ॑ദ്-വ॒നസ്സ॑തിം ।
 ശ॒മിതാ॑ർച് ശ॒തക്ര॑തും ।
 ഭീ॒മം ന മ॒ന്യുഃ രാ॑ജാനം വ്യാ॒ഘ്രം ന॑മ॒സാശി॑നാ ഭാ॒മം ।
 സ॑രസ്വതീ ഭി॒ഷക് । ഇ॒ന്ദ്രായ॑ ദു॒ഹ ഇ॒ന്ദ്രി॑യം ।
 പ॒യഃ സോമഃ॑ പ॒രിസ്രു॑താ ഘൃ॒തം മധു॑ ।
 വി॒യന്ത്യാജ്യ॑സ്യ ഹോ॒തര്യ॑ജ ॥ 57 (10)

T.B.2.6.11.9

ഹോ॒താ യക്ഷ॑ദ്ഗ്നിഃ സ്വാ॒ഹാഽഽജ്യ॑സ്യ സ്തോ॒കാനാ॑ം ।
 സ്വാ॒ഹാ മേ॑ദ॒സാം പൃ॑ഥക് । സ്വാ॒ഹാ ഛാ॑ഗമ॒ശിഭ്യാ॑ം ।

സ്വാഹാ മേഷഃ സരസ്വതൈ ।

സ്വാഹാർഷഭ-മിന്ദ്രായ സിഷ്ണായ

സഹസേന്ദ്രിയം । സ്വാഹാഗ്നിം ന ഭേഷജം ।

സ്വാഹാ സോമമിന്ദ്രിയം ।

സ്വാഹേന്ദ്രഃ സുത്രാമാണ്യ സവിതാരം വരുണം ഭിഷജാം

പതിം । സ്വാഹാ വനസ്സതിം പ്രിയം പാഥോ ന ഭേഷജം ।

സ്വാഹാ ദേവാഃ ആജ്യപാൻ । 58 (10)

T.B.2.6.11.10

സ്വാഹാഗ്നിഃ ഹോത്രാജ്ജുഷാണോ അഗ്നിർ ഭേഷജം ।

പയഃ സോമഃ പരിസ്രുതാ ഘൃതം മധു ।

വിയന്ത്യാജ്യസ്യ ഹോതര്യജ ॥

ഹോതാ യക്ഷദശിനാ സരസ്വതീമിന്ദ്രഃ സുത്രാമാണം ।

ഇമേ സോമാഃ സുരാമാണഃ ।

ഛരാഗൈരന മേഷൈർഋഷഭൈഃ സുതാഃ ।

ശഷൈരന തോക്മഭിഃ । ലാജൈർമഹസ്വന്തഃ ।

മദാ മാസരേണ പരിഷ്കൃതാഃ ।

ശുക്രാഃ പയസ്വന്തോമൃതാഃ () ।

പ്രസ്ഥിതാ വോ മധുശ്ചുതഃ ।

താനശിനാ സരസ്വതീന്ദ്രഃ സുത്രാമാ വൃത്രഹാ ।

ജുഷന്താഴ് സൗമ്യം മധു ।

പിബന്തു മദന്തു വിയന്തു സോമം । ഹോതര്യജേ ॥ 59 (15)

(വീര്യം - ഹീയന്താജ്യസ്യ ഹോതര്യജേ - നാസത്യാ -

സർസാതീ - മധു - ഹിരണ്യം - ഭേഷജം -

ഹീയന്താജ്യസ്യ ഹോതര്യജോ - ജ്യപാ -

നമൃതാഃ പഞ്ച ച) (A11)

Special Korvai

സമിധാഗ്നിഴ് ഷട് । തന്മുനപാഥ് സപ്ത । നരാശാസ്മൃഷിഃ ।

ഇഡേഡിതോ യവൈരഷ്ടൗ । ബർഹിഃ സപ്ത । ദുരോശിനാ

ശുക്രന്നവ । സുപേശസോഷേ നക്തമൃഷിഃ । ദൈവ്യാ

ഹോതാരാ സീസേന രസഃ । തിസ്രസ്താഷ്ടാരമഷ്ടാവഷ്ടൗ ।

വനസ്തതിമൃഷിഃ । അഗ്നിം ത്രയോദശ ।

അശിനാ ദ്വാദശ ത്രയോദശ ।

സമിധാഗ്നിം ബദരൈർ ബദരൈർ യവൈരശിനാ

തിഷ്ഠിമശിനാ ന ഭേഷജഴ് രൂപമശിനാ ഭീമം ഭാമം ।

2.6.12 അനുവാകം 12 - പശുത്രയേ പ്രയാജയാജ്യോ
ആപ്രിയഃ

T.B.2.6.12.1

സമിദ്ധോ അഗ്നിരശ്വിനാ । തപ്തോ ഘർമ്മോ വിരാട് സ്വതഃ ।
ദുഹേ ധേനുഃ സരസ്വതീ । സോമച് ശുക്രമിഹേന്ദ്രിയം ॥
തന്നുപാ ഭിഷജാ സ്വതേ । അശ്വിനോഭാ സരസ്വതീ ।
മദ്ധ്വാ രജാച്സീന്ദ്രിയം । ഇന്ദ്രായ പഥിഭിർ വഹാൻ ॥
ഇന്ദ്രായേന്ദുച് സരസ്വതീ ।
നരാശ്വസേന നഗ്നഹുഃ । **60 (10)**

T.B.2.6.12.2

അധാതാമശ്വിനാ മധു । ഭേഷജം ഭിഷജാ സ്വതേ ॥
ആജുഹ്വാനാ സരസ്വതീ । ഇന്ദ്രായേന്ദ്രിയാണി വിര്യം ।
ഇധാഭിരശ്വിനാവിഷം । സമൂർജച് സച് രയിം ദധുഃ ॥
അശ്വിനാ നമുചേഃ സ്വതം । സോമച് ശുക്രം പരിസ്രുതാ ।
സരസ്വതീ തമാഭരത് । ബർഹിഷേന്ദ്രായ പാതവേ ॥ **61 (10)**

T.B.2.6.12.3

കവഷ്യോ ന വൃചസ്വതീഃ । അശ്വിഭ്യാം ന ദുരോ ദിശഃ ।
ഇന്ദ്രോ ന രോദസി ദുഷേ । ദുഹേ കാമാൻമ്-സരസ്വതീ ॥
ഉഷാസാ നക്തമശ്വിനാ । ദിവേന്ദ്രച് സായമിന്ദ്രിയൈഃ ।
സംജാനാനേ സുപേശസാ । സമഞ്ജാതേ സരസ്വത്യാ ॥

പാ॒തം നോ॑ അ॒ശിനാ॑ ദി॒വാ ।

പാ॒ഹി ന॑ക॒തഃ സ॑ര॒സ്വതീ॑ । 62 (10)

T.B.2.6.12.4

ദൈ॒വ്യാ ഹോ॑താ॒രാ ദി॒ഷജാ॑ । പാ॒തമി॒ന്ദ്രഃ സ॑ചാ॒ സുതേ॑ ॥

തി॒സ്രസ്രേ॒തൃധാ॑ സ॒രസ്വതീ॑ । അ॒ശിനാ॑ ഭാ॒രതീ॑ധാ॒ ।

തീ॒വ്രം പ॑രി॒സൃതാ॑ സോ॒മം । ഇ॒ന്ദ്രായ॑ സു॒ഷവു॑ർമ॒ദം ॥

അ॒ശിനാ॑ ഭേ॒ഷജം॑ മ॒ധു । ഭേ॒ഷജം॑ നഃ॒ സര॑സ്വതീ॑ ।

ഇ॒ന്ദ്രേ താ॑ഷ്ടാ॒ യശഃ॑ ശ്രീ॒യം । രൂ॒പഃ രൂ॑പമ॒ധുഃ സുതേ॑ () ॥

ഋ॒തുമേ॒ന്ദ്രോ വ॑ന॒സ്സതിഃ॑ । ശ॒ശമാ॑നഃ പ॑രി॒സൃതാ॑ ।

കീ॒ലാല॑മ॒ശിഭ്യാം॑ മ॒ധു । ദു॒ഹേ ധേ॒നുഃ സ॑ര॒സ്വതീ॑ ॥

ഗോ॒ഭിര॑ന॒ സോ॒മമ॑ശിനാ॑ । മാ॒സരേ॑ണ പ॑രി॒ഷ്കൃതാ॑ ।

സമ॑ധാ॒താഃ സ॑ര॒സ്വതൃാ॑ ।

സ്വാ॒ഹേന്ദ്രേ॑ സു॒തം മ॒ധു ॥ 63 (18) (ന॒ഗ്നഹുഃ॑ - പാ॒തവേ॑ -

സ॒രസ്വ॑ - തൃ॒ധുഃ സുതേ॑ഷ്ടൗ ച) (A12)

2.6.13 അനുവാകം 13 - പശുത്രയേ വപാദീനാം

യാജ്ഞാനുവാക്യാഃ

T.B.2.6.13.1

അ॒ശിനാ॑ ഹ॒വിരി॒ന്ദ്രിയം॑ । നമു॑ചേ॒ർദ്ധിയാ॑ സ॒രസ്വതീ॑ ।

ആ ശു॒ക്രമാ॑സു॒രാദ്വ॑സു । മ॒ഘമി॒ന്ദ്രായ॑ ജ॒ഭിരേ॑ ॥

യമ॑ശിനാ॑ സ॒രസ്വതീ॑ । ഹ॒വിഷേ॒ന്ദ്ര-മ॑വർദ്ധയ॒ന് ।

സ ബിഭേദ ബലം (വലം) മഘം । നമുചാവാസുരേ സചാ ॥
തമിന്ദ്രം പശവഃ സചാ । അശ്വിനോഭാ സരസ്വതീ । 64 (10)

T.B.2.6.13.2

ദധാനാ അഭ്യനുഷത । ഹവിഷാ യജ്ഞമിന്ദ്രിയം ॥
യ ഇന്ദ്ര ഇന്ദ്രിയം ദധുഃ । സവിതാ വരുണോ ഭഗഃ ।
സ സുത്രാമാ ഹവിഷ്ഠിതിഃ । യജമാനായ സശ്ചത ॥
സവിതാ വരുണോ ദധത് । യജമാനായ ദാശുഷേ ।
ആദത്ത നമുചേർവസു । സുത്രാമാ ബലമിന്ദ്രിയം ॥ 65 (10)

T.B.2.6.13.3

വരുണഃ ക്ഷത്രമിന്ദ്രിയം । ഭഗേന സവിതാ ശ്രിയം ।
സുത്രാമാ യശസാ ബലം । ദധാനാ യജ്ഞമാശത ॥
അശ്വിനാ ഗോഭിരിന്ദ്രിയം । അശ്വോഭിർ വീര്യം ബലം ।
ഹവിഷേന്ദ്ര്യ സരസ്വതീ । യജമാന-മവർദ്ധയന് ॥
താ നാസത്യാ സുപേശസാ । ഹിർണ്യവർതനീ നരാ () ।
സരസ്വതീ ഹവിഷ്ഠിതീ । ഇന്ദ്ര കർമ്മസു നോഽവത ॥
താ ഭിഷജാ സുകർമ്മണാ । സാ സുദൃഘാ സരസ്വതീ ।
സ വ്യുത്രഹാ ശതകൃതുഃ । ഇന്ദ്രായ ദധുരിന്ദ്രിയം ॥ 66 (16)
(ഉഭാ സരസ്വതീ - ബലമിന്ദ്രിയം - നരാ ഷട്ച്) (A13)

2.6.14 അനുവാകം 14 - പശുത്രയേ അനുയാജപ്രേഷാഃ

T.B.2.6.14.1

ദേ॒വം ബ॒ർഹിഃ॑ സ॒രസ്വ॑തീ । സു॒ദേ॒വമി॑ന്ദ്രേ॒ അ॒ശ്വിനാ॑ ॥
തേജോ॑ ന ച॒ക്ഷുര॑ക്ഷേ॒ധാഃ । ബ॒ർഹി॑ഷാ॒ ദധു॑രി॒ന്ദ്രിയം॑ ।
വ॒സുവ॑നേ॒ വസു॑ധേ॒യസ്യ॑ വി॒യന്തു॑ യജ ॥
ദേ॒വീർദാ॑രോ॒ അ॒ശ്വിനാ॑ । ഭി॒ഷജേ॑ന്ദ്രേ॒ സര॑സ്വതീ ।
പ്രാ॒ണം ന॑ വീ॒ര്യം॑ ന॒സി । ദാ॑രോ॒ ദധു॑രി॒ന്ദ്രിയം॑ ।
വ॒സുവ॑നേ॒ വസു॑ധേ॒യസ്യ॑ വി॒യന്തു॑ യജ ॥ 67 (10)

T.B.2.6.14.2

ദേ॒വീ ഉ॒ഷാ॑സാ॒വശി॑നാ॒ । ഭി॒ഷജേ॑ന്ദ്രേ॒ സര॑സ്വതീ ।
ബ॒ലം ന॑ വാ॒ചമാ॑സ്യേ॒ । ഉ॒ഷാ॑ദ്യാം॒ ദധു॑രി॒ന്ദ്രിയം॑ ।
വ॒സുവ॑നേ॒ വസു॑ധേ॒യസ്യ॑ വി॒യന്തു॑ യജ ॥
ദേ॒വീ ജോ॑ഷ്ടീ॒ അ॒ശ്വിനാ॑ । സു॒ത്രാമേ॑ന്ദ്രേ॒ സര॑സ്വതീ ।
ശ്രോ॒ത്രം ന॑ കർണ॒യോർയശഃ॑ । ജോ॑ഷ്ടീ॒ദ്യാം॒ ദധു॑രി॒ന്ദ്രിയം॑ ।
വ॒സുവ॑നേ॒ വസു॑ധേ॒യസ്യ॑ വി॒യന്തു॑ യജ ॥ 68 (10)

T.B.2.6.14.3

ദേ॒വീ ഉ॒ർജാ॑ഹു॒തീ ദു॑ഷേ॒ സു॑ദു॒ഷേ॒ ।
പ॒യസേ॑ന്ദ്ര॒സ്ത॑ സ॒രസ്വ॑ത്യ॒ശ്വിനാ॑ ഭി॒ഷജാ॑ഽവത ।
ശു॒ക്രം ന॑ ജ്യോതിഃ॒ സ്തന॑യോ॒രാഹു॑തീ॒ ധ॒ത്ത ഇ॒ന്ദ്രിയം॑ ।
വ॒സുവ॑നേ॒ വസു॑ധേ॒യസ്യ॑ വി॒യന്തു॑ യജ ॥

ദേ॒വാ ദേ॒വാനാ॑ം ദി॒ഷജാ॑ । ഹോ॒താ॒രാവി॒ന്ദ്ര-മ॒ശിനാ॑ ।
 വ॒ഷ്ട്കാ॑രൈഃ സ॒രസ്വ॑തീ । തി॒ഷ്ഠി॒ം ന ഹൃ॑ദയേ മ॒തി॒ം ।
 ഹോ॒ത്യുഭ്യാ॑ം ദധു॒രിന്ദ്രി॑യം ।

വ॒സു॒വനേ॑ വ॒സു॒ധേയ॑സ്യ വി॒യന്തു॑ യജ് ॥ 69 (10)

T.B.2.6.14.4

ദേ॒വീ-സ്തി॒സ്ര-സ്തി॒സ്രോ ദേ॒വീഃ ।
 സ॒രസ്വ॑ത്യു॒ശിനാ॑ ഭാ॒രതീ॒ധാ । ശു॒ഷം ന മ॒ദ്ധ്യേ॒ നാഭ്യാ॑ം ।
 ഇ॒ന്ദ്രായ॑ ദധു॒രിന്ദ്രി॑യം ।

വ॒സു॒വനേ॑ വ॒സു॒ധേയ॑സ്യ വി॒യന്തു॑ യജ് ॥

ദേ॒വ ഇ॒ന്ദ്രോ ന॒രാശ॑ഽസഃ ।

ത്രി॒വ॒രുംഃ സ॒രസ്വ॑ത്യാ ശു॒ഭിഭ്യാ॑മീ॒യതേ॑ ര॒ഥഃ ।

രേ॒തോ ന രൂ॒പമ॒മൃതം॑ ജ॒നിത്രം॑ ।

ഇ॒ന്ദ്രായ॑ ത്വഷ്ടാ ദധി॒ന്ദ്രിയാ॑ണി ।

വ॒സു॒വനേ॑ വ॒സു॒ധേയ॑സ്യ വി॒യന്തു॑ യജ് ॥ 70 (10)

T.B.2.6.14.5

ദേ॒വ ഇ॒ന്ദ്രോ വ॒ന॒സ്സതിഃ॑ । ഹി॒രണ്യ॑പർണോ അ॒ശിഭ്യാ॑ം ।

സ॒രസ്വ॑ത്യാഃ സു॒പി॒പ്ലവഃ॑ । ഇ॒ന്ദ്രായ॑ പ॒ച്യതേ॑ മധു॒ ।

ഓജോ॑ ന ജൂ॒തിമൃ॑ഷഭോ ന ഭാ॒മം ।

വ॒ന॒സ്സതി॑ർനോ ദധി॒ന്ദ്രിയാ॑ണി ।

വ॒സു॒വനേ॑ വ॒സു॒ധേയ॑സ്യ വി॒യന്തു॑ യജ് ॥

ദേ॒വം ബ॒ർഹി॒ർവാ॒രിതീ॑നാം । അ॒ദ്ധ॒രേ സ്തീ॒ർണമ॒ശിഭ്യാം ॥
ഊ॒ർണമ്രദാഃ॑ സ॒രസ്വ॑ത്യാഃ । 71 (10)

T.B.2.6.14.6.

സ്യോ॒നമി॒ന്ദ്ര തേ॑ സ॒ദഃ ।

ഈ॒ശായൈ॑ മ॒ന്യുഴ് രാജാ॑നം ബ॒ർഹി॒ഷാ ദധു॑രി॒ന്ദ്രിയം ॥
വ॒സുവ॑നേ॒ വസു॑ധേയ॒സ്യ വി॑യന്തു॒ യജ ॥

ദേ॒വോ അ॒ഗ്നിഃ സി॑ഷ്ടകൃ॒ത് । ദേ॒വാൻ യക്ഷ॑ദ്-യ॒ഥായഥം ॥
ഹോ॒താ॒രാ-വി॒ന്ദ്രമ॒ശിനാ ॥

വാ॒ചാ വാ॒ചഴ് സ॒രസ്വ॑തീം । അ॒ഗ്നിഴ് സോമ॑ഴ് സി॑ഷ്ടകൃ॒ത് ।
സി॑ഷ്ട ഇ॒ന്ദ്രഃ സു॒ത്രാമാ॑ സ॒വിതാ॑ വരു॒ണോ ഭി॒ഷക് ।

ഇ॒ഷ്ടോ ദേ॒വോ വ॑ന॒സ്സതിഃ॑ () । സി॑ഷ്ടാ ദേ॒വാ ആ॑ജ്യ॒പാഃ ।
ഇ॒ഷ്ടോ അ॒ഗ്നിര॒ഗ്നിനാ ॥ ഹോ॒താ ഹോ॒ത്രേ സി॑ഷ്ടകൃ॒ത് ।

യശോ॑ ന ദധി॒ന്ദ്രിയം ॥ ഊ॒ർജമ॑പ॒ചിതി॑ഽസ്വ॒ധാം ।

വ॒സുവ॑നേ॒ വസു॑ധേയ॒സ്യ വി॑യന്തു॒ യജ ॥ 72 (16)

(ദാ॒രോ ദധു॑രി॒ന്ദ്രിയം ഽ്വ॑സുവ॒നേ വസു॑ധേയ॒സ്യ വി॑യന്തു॒

യജ - ജോ॒ഷ്ടീഭ്യാം ദധു॑രി॒ന്ദ്രിയം ഽ്വ॑സുവ॒നേ

വസു॑ധേയ॒സ്യ വി॑യന്തു॒ യജ - ഹോ॒ത്യഭ്യാം ദധു॑രി॒ന്ദ്രിയം

ഽ്വ॑സുവ॒നേ വസു॑ധേയ॒സ്യ വി॑യന്തു॒ യജേ - നി॒യാണി॑

വസുവനേ വസുധേയസ്യ വിധന്തു യജ - സർസ്വത്യാ -
വനസ്സതിഃ ഷട്ച) (A14)

Special Korvai

(ദേവം ബർഹിർ ദേവീർ ദ്വാദോ ദേവീ ഉഷാസാവശിനാ
ദേവീ ജോഷ്ടീ ദേവീ ഊർജാഹുതീ ദേവാ ദേവാനാം
ഭിഷജാ വഷട്കാരൈർ ദേവീസ്തിസ്രസ്തിസോ ദേവീഃ
സർസ്വതീ ദേവ ഇന്ദ്രോ നരാശഃസോ ദേവ ഇന്ദ്രോ
വനസ്സതിർദേവം ബർഹിർവാരിതീനാം ദേവോ അഗ്നിഃ
സിഷ്ടകൃദ് ദേവാൻ) ।

(സമിധാഗ്നിം ദേവം ബർഹിഃ സർസ്വത്യാശിനാ
സർവം ഹിധന്തു । ദ്വാദസ്തിസ്രഃ സർവം വിധന്തു ।
അജ ഇന്ദ്രമോജോഗ്നിം പരഃ സർസ്വതീം । നക്തംപൂർവഃ
സർസ്വതി । അന്യത്ര സർസ്വതി । ഭിഷക് പൂർവം ദുഹ
ഇന്ദ്രിയം । അന്യത്ര ദധുരിന്ദ്രിയം । സൗത്രാമണ്യാഃ
സുതാസുതീ । അഞ്ജന്ത്യയം യജമാനഃ)

2.6.15 അനുവാകം 15 - സൂക്തവാകപ്രേഷഃ

T.B.2.6.15.1

അഗ്നിമദ്യ ഹോതാരമവൂണീത ।

അയഃ സുതാസുതീ യജമാനഃ । പചൻ പക്തീഃ ।

പചൻ പുരോഡാശാൻ | ഗൃഹ്ണൻ ഗ്രഹാൻ |
 ബദ്ധ്നശിദ്യാം ഛാഗച്ഛ് സരസ്വത്യാ ഇന്ദ്രായ |
 ബദ്ധ്നൻ സരസ്വതൈ മേഷമിന്ദ്രായാശിദ്യാം |
 ബദ്ധ്നനിന്ദ്രായർഷഭ-മശിദ്യാച്ഛ് സരസ്വതൈ |
 സുപസ്ഥാ അഭ്യ ദേവോ വനസ്സതിരഭവത് |
 അശിദ്യാം ഛാഗേന സരസ്വത്യാ ഇന്ദ്രായ | **73 (10)**

T.B.2.6.15.2

സരസ്വതൈ മേഷേണൈന്ദ്രായാശിദ്യാം |
 ഇന്ദ്രായർഷഭേണാശിദ്യാച്ഛ് സരസ്വതൈ |
 അക്ഷഃസ്താമേദസ്തഃ പ്രതി പചതാഃഗ്രഭീഷുഃ |
 അവിവൃധന്ത ഗ്രഹൈഃ |
 അപാതാമശിനാ സരസ്വതീന്ദ്രഃ സുത്രാമാ വ്യത്രഹാ |
 സോമാൻ-സുരാംണഃ |
 ഉപോ ഉക്ഥാമദാഃ ശൗദ്വിമദാ അദന് |
 അവിവൃധൻ താങ്ഗൃഷൈഃ |
 താമദ്യർഷ ആർഷേയർഷീണാം നപാദവൃണീത |
 അയച്ഛ് സുതാസുതീ യജമാനഃ () |
 ബഹുദ്യ ആസംഗതേഭ്യഃ |
 ഏഷ മേ ദേവേഷു വസു വാര്യോ യക്ഷ്യത ഇതി |

താ യാ ദേവാ ദേവദാനാനൃദുഃ ।

താനൃസ്മാ ആ ച ശാസ്വ । ആ ച ഗുരസ്വ ।

ഇഷിതശ്ച ഹോതരസി ഭദ്രവാച്യായ പ്രേഷിതോ മാനുഷഃ ।

സൂക്തവാകായ സൂക്താ ബ്രൂഹി ॥ 74 (17) (ഇന്ദ്രായ -

യജമാനഃ സ്വപ്ത ച) (A15)

2.6.16 അനുവാകം 16 - പിതൃയജ്ഞയാജ്ഞാനുവാക്യാഃ

T.B.2.6.16.1

"ഉശന്തസ്ത്വാ ഹവാമഹ {14}", "ആ നോ അഗേ

സുകേതുനാ {15}" ।

"ത്വച്ഛ്വേസോമ മഹേ ഭഗം {16}", "ത്വച്ഛ്വേസോമ പ്രചികിതോ

മനീഷാ {17}" ।

"ത്വയാ ഹി നഃ പിതരഃ സോമ പൂർവേ {18}", "ത്വച്ഛ്വേസോമ

പിതൃഭിഃ സംഘിദാനഃ {19}" ।

"ബർഹിഷഭഃ പിതരഃ {20}", "ആഹം പിതൃജൻ {21}" ।

"ഉപഹൂതാഃ പിതരോ {22}", "ഽഗ്നിഷ്വാത്താഃ പിതരഃ {23}" ॥

അഗ്നിഷ്വാത്താനൃതുമതോ ഹവാമഹേ ।

നരാശ്വസേ സോമപീഥം യ ആശുഃ ।

തേ നോ അർവന്തഃ സുഹവാ ഭവന്തു ।

ശം നോ ദവന്തു ദിപദേ ശം ചതുഷ്ഠദേ ॥

യേ അഗ്നിഷ്യാത്താ യേനഗ്നിഷ്യാത്താഃ । 75 (10)

T.B.2.6.16.2

അഹ്ഹോമുചഃ പിതരഃ സോമ്യാസഃ ।

പരേഽവരേഽമൃതാസോ ദവന്തഃ ।

അധിബ്രൂവന്തു തേ അവന്താസ്മാൻ ॥

വാനു്യായൈ ദുഗ്ധേ ജുഷമാണാഃ കരംഭം ।

ഉദീരാണാ അവരേ പരേ ച ।

അഗ്നിഷ്യാത്താ ഗൃതുഭിഃ സംഘ്വിദാനാഃ ।

ഇന്ദ്രവന്തോ ഹവിരിദം ജുഷന്താം ॥

"യദഗ്നേ കവ്യവാഹന{24}, "ത്വമഗ്ന ഇഹ്വിതോ

ജാതവേദഃ{25}" । "മാതലീകവൈഃ{26}" ॥

യേ താതൃപുർഭേവത്രാ ജേഹമാനാഃ () ।

ഹോത്രാവ്യധഃ സ്തോമതഷ്ടാസോ അർകൈഃ ।

ആഽഗ്നേ യാഹി സുവിദത്രേഭിരർവാങ് ।

സത്യൈഃ കവൈഃ പിതൃഭിർ-ഘർമസദ്ഭിഃ ॥

ഹവ്യവാഹമജരം പുരുപ്രിയം ।

അഗ്നിം ഘൃതേന ഹവിഷാ സപര്യന് ।

ഉപാസദം കവ്യവാഹം പിതൃണാം ।

സ നഃ പ്രജാം വീരവതീൗ സമൃദ്ധൗ || 76 (17)

(അനഗ്നിഷാത്താ - ജേഹമാനാഃ സപ്ത ച) (A16)

2.6.17 അനുവാകം 17 - ഐന്ദ്രോ പശൗ ഏകാദശ പ്രയാജാഃ

T.B.2.6.17.1

ഹോതാ യക്ഷദിധസ്വദേ । സമിധാനം മഹദ്യശഃ ।
 സുഷമിദ്ധം വരേണ്യം । അഗ്നിമിന്ദ്രം വയോധസം ।
 ഗായത്രിം ചന്ദ ഇന്ദ്രിയം । ത്ര്യവിം ഗാം വയോ ദധത് ।
 വേതാജ്യസ്യ ഹോതര്യജേ ॥ ഹോതാ യക്ഷച്ഛുചിപ്രതം ।
 തന്നുനപാതമുദ്ഭിദം । യം ഗർഭമദിതിർദധേ । 77 (10)

T.B.2.6.17.2

ശുചിമിന്ദ്രം വയോധസം । ഉഷ്ണിഹം ചന്ദ ഇന്ദ്രിയം ।
 ദിത്യവാഹം ഗാം വയോ ദധത് ।
 വേതാജ്യസ്യ ഹോതര്യജേ ॥ ഹോതാ യക്ഷദീധേന്യം ।
 ഊഡിതം വൃത്രഹന്തം । ഇഡാദിരീഡ്യൗ സഹഃ ।
 സോമമിന്ദ്രം വയോധസം । അനുഷ്ടുഭം ചന്ദ ഇന്ദ്രിയം ।
 ത്രിവത്സം ഗാം വയോ ദധത് । 78 (10)

T.B.2.6.17.3

വേതാജ്യസ്യ ഹോതര്യജേ ॥
 ഹോതാ യക്ഷം സുബർഹിഷദം । പൃഷ്ണാന്ത-മർത്യം ।
 സീദന്തം ബർഹിഷി പ്രിയേ । അമൃതേന്ദ്രം വയോധസം ।

ബൃഹതീം ഛന്ദ ഇന്ദ്രിയം । പഞ്ചാവിം ഗാം വയോ ദധത് ।
 വേതാജ്യസ്യ ഹോതര്യജ ॥ ഹോതാ യക്ഷദ് വൃചസ്വതീഃ ।
 സുപ്രായണാ ഋതാവ്യധഃ । 79 (10)

T.B.2.6.17.4

ദാരോ ദേവീർ.ഹിരണ്യയീഃ । ബ്രഹ്മാണ ഇന്ദ്രം വയോധസം ।
 പക്തിം ഛന്ദ ഇഹേന്ദ്രിയം । തുരുവാഹം ഗാം വയോ ദധത് ।
 വേതാജ്യസ്യ ഹോതര്യജ ॥ ഹോതാ യക്ഷദ്-സുപേശസേ ।
 സുശിഷ്ഠേ ബൃഹതീ ഉദേ । നക്തോഷാസാ ന ദർശതേ ।
 വിശ്വമിന്ദ്രം വയോധസം । ത്രിഷ്ടുഭം ഛന്ദ ഇന്ദ്രിയം । 80 (10)

T.B.2.6.17.5

പശുവാഹം ഗാം വയോ ദധത് ।
 വേതാജ്യസ്യ ഹോതര്യജ ॥ ഹോതാ യക്ഷത് പ്രചേതസാ ।
 ദേവാനാമുത്തമം യശഃ । ഹോതാരാ ദൈവ്യാ കവീ ।
 സയുജേന്ദ്രം വയോധസം । ജഗതീം ഛന്ദ ഇഹേന്ദ്രിയം ।
 അനധാഹം ഗാം വയോ ദധത് ।
 വേതാജ്യസ്യ ഹോതര്യജ ॥
 ഹോതാ യക്ഷത് പേശസ്വതീഃ । 81 (10)

T.B.2.6.17.6.

തിസ്രോ ദേവീർ.ഹിരണ്യയീഃ । ദാരതീർ-ബൃഹതീർമഹീഃ ।
 പതിമിന്ദ്രം വയോധസം । വിരാജം ഛന്ദ ഇഹേന്ദ്രിയം ।

യേ॒ന്നും ഗാ॒ം ന വ॒യോ ദധ॑ത് | വേ॒ത്യാജ്യ॑സ്യ ഹോ॒ത॒ര്യജ॑ ||
 ഹോ॒താ യ॑ക്ഷ॒മ് സു॒രേത॑സം | ത്വഷ്ടാ॑രം പു॒ഷ്ടി॑വർദ്ധ॒നം |
 രൂ॒പാണി॑ ബി॒ദ്രതം॑ പൃ॒ഥക് |
 പു॒ഷ്ടി॑മി॒ന്ദ്രം വ॒യോധ॑സം | **82 (10)**

T.B.2.6.17.7

ദി॒പദം॑ ച॒ന്ദ ഇ॒ഹേന്ദ്രി॑യം | ഉ॒ക്ഷാ॑ണം ഗാ॒ം ന വ॒യോ ദധ॑ത് |
 വേ॒ത്യാജ്യ॑സ്യ ഹോ॒ത॒ര്യജ॑ || ഹോ॒താ യ॑ക്ഷ॒ച്ചത॑ക്ര॒തും |
 ഹി॒രണ്യ॑പർണ-മു॒ക്ഥി॑നം | ര॒ശ॒നാം ബി॒ദ്രതം॑ വ॒ശി॑ം |
 ഭഗ॑മി॒ന്ദ്രം വ॒യോധ॑സം | ക॒കുഭം॑ ച॒ന്ദ ഇ॒ഹേന്ദ്രി॑യം |
 വ॒ശാം വേ॒ഹതം॑ ഗാ॒ം ന വ॒യോ ദധ॑ത് |
 വേ॒ത്യാജ്യ॑സ്യ ഹോ॒ത॒ര്യജ॑ () ||
 ഹോ॒താ യ॑ക്ഷ॒മ്-സാ॒ഹാ॑കൃ॒തീഃ |
 അ॒ഗ്നിം ഗൃ॒ഹപ॑തിം പൃ॒ഥക് | വരു॑ണം ഭേ॒ഷജം॑ ക॒വിം |
 ക്ഷ॒ത്രമി॒ന്ദ്രം വ॒യോധ॑സം | അ॒തി॒ച്ഛന്ദ॑സം ച॒ന്ദ ഇ॒ന്ദ്രി॑യം |
 ബൃ॒ഹദ്യ॑ഷഭം ഗാ॒ം വ॒യോ ദധ॑ത് |
 വേ॒ത്യാജ്യ॑സ്യ ഹോ॒ത॒ര്യജ॑ || **83 (17)** (ദധേ - ദധദ് -
 ഗൃ॒താവ്യ॑ - ഇ॒ന്ദ്രി॑യം - പേ॒ശസാ॑തീർ - വ॒യോധ॑സം -
 വേ॒ത്യാജ്യ॑സ്യ ഹോ॒ത॒ര്യജ॑ സ॒പ്ത ച॑) (A17)

Special Korvai

ഇ॒ഡ॒സ്തദേ॒ഗ്നിം ഗായ॑ത്രിം ത്ര്യ॒വീം । ശു॒ചി॒വ്രത॑യ്
 ശു॒ചി॒മുഷ്ണി॑ഹം ദി॒ത്യവാ॑ഹം । ഇ॒ഢേ॒ന്യയ് സോമ॑-
 മ॒നുഷ്ടു॑ഭം ത്രി॒വർസം ।
 സു॒ബ॒ർഹി॒ഷദ॑മമൃ॒തേന്ദ്രം ബൃ॑ഹ॒തീം
 പഞ്ചാ॑വിം । വൃ॒ച॒സ്വതീഃ സു॒പ്രായ॑ണാ ദാ॒രോ ബ്രാ॑ഹ്മാ॒ണഃ
 പാ॒ങ്ക്തി॑മിഹ തു॒ര്യവാ॑ഹം । സു॒പേ॒ശസേ॑ വി॒ശ്വമി॑ന്ദ്രം
 ത്രി॒ഷ്ടുഭം പ॑ഷ്ടവാ॒ഹം । പ്ര॒ചേ॒തസാ॑ സ॒യുജേ॑ന്ദ്രം
 ജഗ॑തീമിഹാന॒ധാഹം । പേ॒ശ॒സ്വതീ॑സ്തി॒സ്തോ ഭാ॑ര॒തീഃ
 പതി॑ം ഹിരാ॒ജമി॑ഹ ധേ॒നും ന । സു॒രേ॒തസം താ॑ഷ്ടാ॒രം
 പു॒ഷ്ടിം ദി॒പദ॑മിഹോ॒ക്ഷാണം ന ।
 ശ॒ത॒ക്ര॒തും ഭഗ॑മിന്ദ്രം ക॒കുഭ॑മിഹ
 വ॒ശാം വേ॑ഹ॒തം ഗാം ന । സ്വാ॑ഹാ॒കൃതീഃ
 ക്ഷ॒ത്രമ॑തി॒ച്ഛന്ദ॑സം ബൃ॒ഹദൃ॑ഷഭം ഗാം ഹവ്യഃ ।
 ഇ॒ന്ദ്രിയ॑മു॒ഷി॒വസു॑ന॒വദ॑ശേഹേ॒ന്ദ്രിയ॑മ॒ഷ്ട ന॒വ ദശ॑
 ഗാം ന വ॒യോ ദധ॑മ് സർവ॑വേതു ।

2.6.18 അനുവാകം 18 - ഐന്ദ്രോ പശൗ പ്രയാജയാജ്യഃ

T.B.2.6.18.1

സമി॑ദ്ധോ അ॒ഗ്നിഃ സ॒മിധാ॑ । സു॒ഷമി॑ദ്ധോ വ॒രേണ്യഃ॑ ।
 ഗായ॑ത്രി ച॒ന്ദ്ര ഇ॒ന്ദ്രിയം॑ । ത്ര്യ॒വിർഗൗ॑ർവയോ ദധുഃ ॥

ത॒നു॒ന॒പാ-ചു॒ചി॒വ്ര॒തഃ । ത॒നു॒ന॒പാ॒ച്ച (ത॒നു॒പാ॒ച്ച) സ॒ര॒സ്വ॒തീ ।
 ഉ॒ഷ്ണി॑ക്ച॒ര॒ന് ഇ॒ന്ദ്രി॒യം । ദി॒ത്യ॒വാ॒ധ്ഗൗ॑ർവ॒യോ ദ॒ധുഃ ॥
 ഇ॒ധാ॑ദി॒ര॒ഗ്നി॒രീ॒ധ്യഃ । സോ॒മോ ദേ॒വോ അ॑മർ॒ത്യഃ । 84 (10)

T.B.2.6.18.2

അ॒നു॒ഷ്ടു॒പ്ച॒ര॒ന് ഇ॒ന്ദ്രി॒യം । ത്രി॒വ॒ദ്സോ॑ ഗൗർവ॒യോ ദ॒ധുഃ ॥
 സു॒ബ॒ർഹി॒ര॒ഗ്നിഃ॑ പൃ॒ഷ്ണാ॑ൻ । സ്തീ॒ർണ-ബ॒ർഹി॒ര॑മർ॒ത്യഃ ।
 ബൃ॒ഹ॒തീ ച॒ര॒ന് ഇ॒ന്ദ്രി॒യം । പ॒ഞ്ചാ॑വി॒ർഗൗ॑ർവ॒യോ ദ॒ധുഃ ॥
 ദു॒രോ ദേ॒വീർദി॑ശോ മ॒ഹീഃ । ബ്ര॒ഹ്മാ ദേ॒വോ ബൃ॒ഹ॒സ്സ॒തിഃ ।
 പ॒ക്തി॑ ശ്ല॒ന് ഇ॒ഹേ॒ന്ദ്രി॒യം ।
 തു॒ര്യ॒വാ॒ധ്ഗൗ॑ർവ॒യോ ദ॒ധുഃ ॥ 85 (10)

T.B.2.6.18.3

ഉ॒ഷേ യ॒ഹീ സു॒പേ॑ശ॒സാ । വി॒ശോ ദേ॒വാ അ॑മർ॒ത്യഃ ।
 ത്രി॒ഷ്ടു॒പ് ച॒ര॒ന് ഇ॒ന്ദ്രി॒യം । പ॒ഷ്ടവാ॑ദ്ഗൗർവ॒യോ ദ॒ധുഃ ॥
 ദൈ॒വ്യാ ഹോ॑താ॒രാ ദി॒ഷജാ॑ । ഇ॒ന്ദ്രേ॑ണ സ॒യുജാ॑ യു॒ജാ ।
 ജ॒ഗ॒തീ ച॒ര॒ന് ഇ॒ഹേ॒ന്ദ്രി॒യം । അ॒ന॒ധ്യാൻ-ഗൗ॑ർവ॒യോ ദ॒ധുഃ ॥
 തി॒സ്ര ഇ॒ധാ സ॒ര॒സ്വ॒തീ । ഭാ॒ര॒തീ മ॒രുതോ॑ വി॒ശഃ । 86 (10)

T.B.2.6.18.4

വി॒രാട്ച॒ര॒ന് ഇ॒ഹേ॒ന്ദ്രി॒യം । ധേ॒നു॒ർഗൗ॑ർവ॒യോ ദ॒ധുഃ ॥
 താ॒ഷ്ടാ തു॒രീ॒പോ അ॑ഭ്ഭു॒തഃ । ഇ॒ന്ദ്രാ॒ഗ്നീ പൃ॒ഷ്ഠി॒വർദ്ധ॑നാ ।
 ദി॒പാ॒ച്ഛ॒ന് ഇ॒ഹേ॒ന്ദ്രി॒യം । ഉ॒ക്ഷാ ഗൗ॑ർവ॒യോ ദ॒ധുഃ ॥

ശമിതാ നോ വനസ്സതിഃ । സവിതാ പ്രസുവൻഭഗം ।
കകുച്ഛൻ ഇഹേന്ദ്രിയം ।
വശാ വേഹദ്ഗൗർന വയോ ദധുഃ () ॥
സ്വാഹാ യജ്ഞം വരുണഃ । സുകുഷ്ഠേതോ ഭേഷജം കരത് ।
അതി ശൂന്യാ ശൂന്യ ഇന്ദ്രിയം ।
ബൃഹദ്യുഷഭോ ഗൗർവയോ ദധുഃ ॥ 87 (14)

(അമർത്യ - സൂര്യവാധ് ഗൗർവയോ ദധുർ - വിശോ -
വശാ വേഹദ്ഗൗർന വയോ ദധുശ്ചതാരി ച) (A18)

2.6.19 അനുവാകം 19 - ഐന്ദ്രോ പശൗ വപാദീനാം
യജ്യാനുവാക്യാഃ

T.B.2.6.19.1

വസന്തേനർതൂനാ ദേവാഃ । വസവസ്രിവിതാ സ്തൂതം ।
രഥന്തരേണ തേജസാ । ഹവിരിന്ദ്രേ വയോ ദധുഃ ॥
ഗ്രീഷ്മേണ ദേവാ ഋതൂനാ । രൂദ്രാഃ പഞ്ചദശേ സ്തൂതം ।
ബൃഹതാ യശസാ ബലം । ഹവിരിന്ദ്രേ വയോ ദധുഃ ॥
വർഷാദിർ. ഋതൂനാഽദിത്യാഃ ।
സ്തോമേ സപ്തദശേ സ്തൂതം । 88 (10)

T.B.2.6.19.2

വൈരുപേണ വിശൗജസാ । ഹവിരിന്ദ്രേ വയോ ദധുഃ ॥
ശാരദേനർതൂനാ ദേവാഃ । ഏകവിംശേ ഋദവഃ സ്തൂതം ।

വൈരാജേന ശ്രിയാ ശ്രിയം । ഹവിരിന്ദ്രേ വയോ ദധുഃ ॥
 ഹേമന്തേനർത്വുനാ ദേവാഃ । മരുതസ്രിണവേ സ്മൃതം ।
 ബലേന ശക്വരീഃ സഹഃ । ഹവിരിന്ദ്രേ വയോ ദധുഃ () ॥
 ശൈശിരേണർത്വുനാ ദേവാഃ ।
 ത്രയസ്രിപ്തശേ മൃതഃ സ്മൃതം । സത്യേന രേവതീഃ ക്ഷത്രം ।
 ഹവിരിന്ദ്രേ വയോ ദധുഃ ॥ 89 (14)

(സ്തോമേ സപ്തദശേ സ്മൃതഃ - സഹോ ഹവിരിന്ദ്രേ വയോ
 ദധുശ്ചത്വാരീ ച) (A19)

Special Korvai

(വസന്തേന ഗ്രീഷ്മേണ വർഷാദിഃ ശാരദേന ഹേമന്തേന
 ശൈശിരേണ ഷട്)

2.6.20 അനുവാകം 20 - ഐന്ദ്രോ പശൗ അനുയാജാനാം
 മൈത്രാവരിണപ്രേഷാഃ

T.B.2.6.20.1

ദേവം ബർഹിരിന്ദ്രം വയോധസം । ദേവം ദേവമവർദ്ധയത് ।
 ഗായത്രിയാ ഛന്ദസേന്ദ്രിയം । തേജ ഇന്ദ്രേ വയോ ദധത് ।
 വസുവനേ വസുധേയസ്യ വേതു യജ ॥
 ദേവീർദ്ധാരോ ദേവമിന്ദ്രം വയോധസം ।
 ദേവീർദേവ-മവർദ്ധയന് । ഉഷിഹാ ഛന്ദസേന്ദ്രിയം ।

പ്രാണമിന്ദ്രേ വയോ ദധത് ।

വസുവനേ വസുധേയസ്യ വിയന്തു യജ ॥ 90 (10)

T.B.2.6.20.2

ദേവീ ദേവം ഹവയോധസം । ഉഷേ ഇന്ദ്രമവർദ്ധതാം ।

അനുഷ്ടുഭാ ധനുസേന്ദ്രിയം । വാചമിന്ദ്രേ വയോ ദധത് ।

വസുവനേ വസുധേയസ്യ വീതാം യജ ॥

ദേവീ ജോഷ്ഠീ ദേവമിന്ദ്രം ഹവയോധസം ।

ദേവീ ദേവമവർദ്ധതാം । ബൃഹത്യാ ധനുസേന്ദ്രിയം ।

ശോക്രമിന്ദ്രേ വയോ ദധത് ।

വസുവനേ വസുധേയസ്യ വീതാം യജ ॥ 91 (10)

T.B.2.6.20.3

ദേവീ ഊർജാഹുതീ ദേവമിന്ദ്രം ഹവയോധസം ।

ദേവീ ദേവമവർദ്ധതാം । പക്ത്യാ ധനുസേന്ദ്രിയം ।

ശുക്രമിന്ദ്രേ വയോ ദധത് ।

വസുവനേ വസുധേയസ്യ വീതാം യജ ॥

ദേവാ ദൈവ്യാ ഹോതാരാ ദേവമിന്ദ്രം ഹവയോധസം ।

ദേവാ ദേവമവർദ്ധതാം । ത്രിഷ്ടുഭാ ധനുസേന്ദ്രിയം ।

തിഷ്ഠിമിന്ദ്രേ വയോ ദധത് ।

വസുവനേ വസുധേയസ്യ വീതാം യജ ॥ 92 (10)

T.B.2.6.20.4

ദേ॒വീ-സ്ത്വി॑സ്ര-സ്ത്വി॑സോ ദേ॒വീർവ॑യോ॒ധസം॑ ।
 പ॒തിമി॑ന്ദ്ര- മ॒വർദ്ധ॑യന് । ജഗ॑ത്യാ ഛ॒ന്ദസേ॑ന്ദ്രി॒യം ।
 ബ॒ലമി॑ന്ദ്രേ വ॒യോ ദധാ॑ത് ।
 വ॒സുവ॑നേ വ॒സുധേ॑യ॒സ്യ വി॑യന്തു യ॒ജ ॥
 ദേ॒വോ ന॒രാശ്ഛ്സോ॑ ദേ॒വമി॑ന്ദ്രം ഽവ॑യോ॒ധസം॑ ।
 ദേ॒വോ ദേ॒വമ॑വർദ്ധ॒യത് । വി॒രാജാ॑ ഛ॒ന്ദസേ॑ന്ദ്രി॒യം ।
 രേ॒ത ഇ॒ന്ദ്രേ വ॒യോ ദധാ॑ത് ।
 വ॒സുവ॑നേ വ॒സുധേ॑യ॒സ്യ വേ॑തു യ॒ജ ॥ 93 (10)

T.B.2.6.20.5

ദേ॒വോ വ॒നസ്സ॑തിർ-ദേ॒വമി॑ന്ദ്രം ഽവ॑യോ॒ധസം॑ ।
 ദേ॒വോ ദേ॒വമ॑വർദ്ധ॒യത് । ദി॒പദാ॑ ഛ॒ന്ദസേ॑ന്ദ്രി॒യം ।
 ഭഗ॑മിന്ദ്രേ വ॒യോ ദധാ॑ത് ।
 വ॒സുവ॑നേ വ॒സുധേ॑യ॒സ്യ വേ॑തു യ॒ജ ॥
 ദേ॒വം ബ॒ർഹി॑ർവാ॒രിതീ॑നാം ദേ॒വമി॑ന്ദ്രം ഽവ॑യോ॒ധസം॑ ।
 ദേ॒വോ (ദേ॒വം) ദേ॒വമ॑വർദ്ധ॒യത് । ക॒കുഭാ॑ ഛ॒ന്ദസേ॑ന്ദ്രി॒യം ।
 യശ॑ ഇ॒ന്ദ്രേ വ॒യോ ദധാ॑ത് ।
 വ॒സുവ॑നേ വ॒സുധേ॑യ॒സ്യ വേ॑തു യ॒ജ () ॥
 ദേ॒വോ അ॒ഗ്നിഃ സ്വി॑ഷ്ട॒കൃദ്-ദേ॒വമി॑ന്ദ്രം ഽവ॑യോ॒ധസം॑ ।
 ദേ॒വോ ദേ॒വമ॑വർദ്ധ॒യത് । അ॒തി॒ച്ഛ॑ന്ദസാ ഛ॒ന്ദസേ॑ന്ദ്രി॒യം ।

ക്ഷത്രമിന്ദ്രേ വയോ ദധത് ।

വസുവനേ വസുധേയസ്യ വേതു യജ ॥ 94 (15)

(വിയന്തു യജ - വീതാം യജ - വീതാം യജ - വേതു യജ
- വേതു യജ പഞ്ച ച) (A20)

Special Korvai

(ദേവം ബർഹിർ ഗായത്രിയാ തേജഃ । ദേവീർദ്ധാർ ഉഷ്ണിഹാ

പ്രാണം । ദേവീ ദേവമുഷേ അനുഷ്ടുഭാ വാചം ।

ദേവീ ജോഷ്ടീ ബൃഹത്യാ ശ്രോത്രം । ദേവീ ഊർജാഹുതീ

പക്ത്യാ ശുക്രം । ദേവാ ദൈവ്യാ ഹോതാരാ ത്രിഷ്ടുഭാ

തിഷീം । ദേവീസ്തിസ്രസ്തിസോ ദേവീഃ പതിം ജഗത്യാ

ബലം । ദേവോ നരാശ്വസോ വിരാജാ രേതഃ ।

ദേവോ വനസ്സതിർ ദിപദാ ഭഗം । ദേവം ബർഹിർ

വാരിതീനാം കകുഭാ യശഃ । ദേവോ അഗ്നിഃ

സിഷ്ടകൃദതിച്ഛന്സാ ക്ഷത്രം ।

വേതു വിയന്തു ചതുർ വീതാമേകോ വിയന്തു ചതുർവേതു ।

അവർദ്ധയദവർദ്ധയഃ ശ്ചതുർവർദ്ധതാമേകോ ഽവർദ്ധയഃ

ശ്ചതുർവർദ്ധയത് ।)

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 20 Anuvaakams :-

(സ്വാദ്വീം ത്വാ - സോമഃ - സുരാവന്തഃ - സീസേന-
 മിത്രോഽസി - യദ് ദേവാ - ഹോതാ യക്ഷം സമിയേന്ദ്രഃ -
 സമീദ്ധ ഇന്ദ്ര - ആചർഷണിപ്രാ - ദേവം ബർഹിരിന്ദ്രഃ
 സുദേവഃ - ഹോതാ യക്ഷം സമിയാഗ്നിഃ - സമീദ്ധോ
 അഗ്നിരശ്വിനാ - ഽശ്വിനാ ഹവിരിന്ദ്രിയം - ദേവം ബർഹിഃ
 സർസ്വ - ത്യാഗ്നിമ - ദ്യോശന്തോ - ഹോതാ
 യക്ഷദിധസ്തദേ - സമീദ്ധോ അഗ്നിഃ സമിയാ - വസന്തേന
 - ദേവം ബർഹിരിന്ദ്രം വയോധസം വിഴുശതിഃ)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of dasanis :-

(സ്വാദ്വീം ത്വാഽ - മീ മദന്ത പിതരഃ - സാമ്രാജ്യായ - പൃതം
 പവിത്രേണ വാജ്യ - മുഷാസാനക്താ - ബദരൈ -
 രധാതാമശ്വിനാ - ദേവ ഇന്ദ്രോ വനസ്തതിഃ - പശുവാഹം
 ഗാം - ദേവീ ദേവം വയോധസം ചതുർനവതിഃ)

First and Last Word 2nd Ashtakam 6th Prapaatakam :-

(സ്വാദ്വീന്ത്യാ - വേതു യജ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണേ

ദിതീയാഷ്ടകേ ഷഷ്ഠഃ പ്രപാഠകഃ സമാപ്തഃ ॥

=====

Details of Dasini & Vaakyams for

Ashtakam 2 Prapaatakam 6 (TB 2.6)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	5	55
Anuvakam 2	3	38
Anuvakam 3	5	55
Anuvakam 4	6	64
Anuvakam 5	8	82
Anuvakam 6	5	53
Anuvakam 7	6	62
Anuvakam 8	4	44
Anuvakam 9	1	14
Anuvakam 10	6	66
Anuvakam 11	10	105
Anuvakam 12	4	48
Anuvakam 13	3	36
Anuvakam 14	6	66

തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണം - (TB 2.6)

Anuvakam 15	2	27
Anuvakam 16	2	27
Anuvakam 17	7	77
Anuvakam 18	4	44
Anuvakam 19	2	24
Anuvakam 20	5	55
Total →	94	1042

Appendix (of expansions)

T.B.2.6.3.4 "അഗ്ന ആയുഷ്ഠി പവസേ {3}" "അഗ്ന പവസ്യ {4}"

അഗ്ന ആയുഷ്ഠി പവസ്യ ആ സുവോർജമിഷം ച നഃ ।
ആരേ ബാധസ്യ ദുഷ്ടനാം ॥ {3}

അഗ്നേ പവസ്യ സ്വപാ അസ്മൈ വർചഃ സുവീര്യം ।

ദധത് പോഷ്യ രയിം മയി ॥ {4}

(Appearing in T.S.1.3.14.8)

T.B.2.6.3.4 "പവമാനഃ സുവർജനഃ {5}"

"പുനന്തു മാ ദേവജനാഃ {6}"

പവമാനഃ സുവർജനഃ । പവിത്രേണ വിചർഷണിഃ ।

യഃ പോതാ സ പുനാതു മാ ॥ {5}

പുനന്തു മാ ദേവജനാഃ । പുനന്തു മന വോ ധിയാ ।

പുനന്തു വിശ്വ ആയവഃ ॥ {6} (Both appearing in T.B.1.4.8.1)

T.B.2.6.3.4 "ജാതവേദഃ പവിത്രവദ് {7}"

"യത്തേ പവിത്രമർചിഷി {8}" ।

ജാതവേദഃ പവിത്രവത് । പവിത്രേണ പുനാഹി മാ ।

ശുക്രേണ ദേവ ദീദ്യത് । അഗ്നേ ക്രത്വാ ക്രതുശ്ചരനു ॥ {7}

യത്തേ പവിത്ര-മർചിഷി । അഗ്നേ വിതതമന്തരാ ।

ബ്രഹ്മ തേന പുനീമഹേ ॥ {8} (Both appearing in T.B.1.4.8.2)

T.B.2.6.3.4 "ഉഭാദ്യാം ദേവ സവിതർ{9}"

"വൈശ്വദേവീ പുനതീ{10}" ।

ഉഭാദ്യാം ദേവ സവിതഃ । പവിത്രേണ സവേന ച ।

ഇദം ബ്രഹ്മ പുനീമഹേ ॥ {9}

വൈശ്വദേവീ പുനതീ ദേവ്യാഗാത് । യസ്യൈ ബഹി-
സ്തനുവോ വിതപൃഷ്ടാഃ । തയാ മദന്തഃ സധമാദ്യേഷു ।

വയം സ്യാമ പതയോ രയിണാം ॥ {10}

(Both appearing in T.B.1.4.8.2)

T.B.2.6.9.1 "ആചർഷണിപ്രാ{11}"

ആചർഷണിപ്രാ വൃഷഭോ ജനാനാം । രാജാ കൃഷ്ണീനാം
പുരുഹൂത ഇന്ദ്രഃ । സ്തുതഃ ശ്രവസ്യന്നവസോപമദ്രിക് ।

യുക്താ ഹരീ വൃഷണാ യാഹ്യർവാങ് ॥ {11}

(Appearing in T.B.2.4.3.11)

T.B.2.6.9.1 "വിവേഷ യന്മാ{12}"

വിവേഷ യന്മാ ധിഷണാ ജജാത സ്തവൈ പുരാ
പാര്യാദിന്ദ്ര മഹന് ।

അച്ഛഹസോ യത്ര പീപരദ്യമാ നോ നാവേവ യാൻത മുദയേ
ഹവന്തേ || {12} (Appearing in T.S.1.6.12.3)

T.B.2.6.9.1 "തച്ഛ സഭ്രീചീഃ {13}"

തച്ഛ സഭ്രീചീരുതയോ വൃഷ്ണിയാനി । പൗഞസ്യാനി
നിയുതഃ സശ്ചുരിന്ദ്രം । സമുദ്രം ന സിന്ധവ
ഉക്ഥശുഷ്ഠാഃ । ഉരുവ്യചസംഗിര ആവിശന്തി || {13}
(Appearing in T.B.2.4.5.2)

T.B.2.6.16.1 "ഉശന്തസ്താ ഹവാമഹ {14}"

ഉശന്തസ്താ ഹവാമഹ ഉശന്തഃ സമീധീമഹി ।
ഉശന്നുശത ആ വഹ പിത്ഋൻ ഹവിഷേ അത്തവേ || {14}
(Appearing in T.S. 2.6.12.1)

T.B.2.6.16.1 "ആ നോ അഗേ സുകേതുനാ {15}"

"തച്ഛ സോമ മഹേ ഭഗം {16}"

ആ നോ അഗേ സുകേതുനാ । രയിം വിശ്വായുപോഷസം ।
മാർധീകം ധേഹി ജീവസേ || {15}

തച്ഛ സോമ മഹേ ഭഗം । താം യൂന ജതായതേ ।

ദക്ഷം ദധാസി ജീവസേ || {16} (Both appearing in T.B.2.4.5.3)

T.B.2.6.16.1 "താഴ് സോമ പ്രചികിതോ മനീഷാ {17}",

"തായാ ഹി നഃ പിതരഃ സോമ പൂർവേ {18}"

താഴ് സോമ പ്രചികിതോ മനീഷാ താഴ് രജിഷ്ഠമനു നേഷി
പന്ഥാം । തവ പ്രണീതീ പിതരോ ന ഇനോ ദേവേഷു
രത്നമ ഭജന്ത ധീരാഃ ॥ {17}

തായാ ഹി നഃ പിതരഃ സോമ പൂർവേ കർമാണി ചക്രഃ
പവമാന ധീരാഃ । വന്യാനവാതഃ പരിധീഴ് രപോർണു
വീരേദിരശൈർമഘവാ ദവാ നഃ ॥ {18}

(Both appearing in T.S.2.6.12.1)

T.B.2.6.16.1 "താഴ് സോമ പിതൃഭിഃ സംവിദാനഃ{19}"

താഴ് സോമ പിതൃഭിഃ സംവിദാനോഽനു ദ്യാവാപൃഥിവീ
ആ തതൻമ ।

തസ്മൈ ത ഇനോ ഹവിഷാ വിധേമ വയഃ സ്യാമ പതയോ
രയീണാം ॥ {19} (Appearing in T.S.2.6.12.2)

T.B.2.6.16.1 "ബർഹിഷദഃ പിതര {20}",

"ആഹം പിതൃജൻ {21}", "ഉപഹൃതാഃ പിതരോ{22}"

ബർഹിഷദഃ പിതര ഊത്യർവാഗിമാ വോ ഹവ്യാ ചക്രമാ
ജുഷധാം ।

ത ആ ഗതാഽവസാ ശം തമേനാമാസുഭ്യുഃ
ശം യോരരപോ ദധാത || {20}

(Appearing in T.S.2.6.12.2)

ആഹം പിതൃജൻമ സുവിദത്രാഽ അവിമ്സി നപാതം ച
വിക്രമണം ച വിഷ്ണോഃ । ബർഹിഷദോ യേ സ്വധയാ
സുതസ്യ ഭജന്ത പിതാസു ഇഹാഽഽ ഗമിഷാഃ || {21}

(Appearing in T.S.2.6.12.3)

ഉപഹൂതാഃ പിതരഃ സോമ്യാസോ ബർഹിഷ്യേഷു നിധിഷു
പ്രിയേഷു । ത ആ ഗമന്തു ത ഇഹ ശ്രൂവന്താധി ബ്രൂവന്തു
തേ അവന്താസ്മാൻ || {22} (Appearing in T.S.2.6.12.3)

T.B.2.6.16.1 "ഽഗ്നിഷ്യാത്താഃ പിതരഃ{23}"

അഗ്നിഷ്യാത്താഃ പിതര ഏഹ ഗച്ഛത സദഃ സദഃ സദത
സുപ്രണീതയഃ । അത്താ ഹവീഴ്ഷി പ്രയതാനി
ബർഹിഷ്യമാ രയിഴ് സർവവീരം ദധാതന || {23}

(Appearing in T.S.2.6.12.2)

T.B.2.6.16.2 "യദഗ്നേ കവ്യവാഹന{24},

"ത്വമഗ്ന ഹൃദിതോ ജാതവേദഃ{25}", "മാതലീകവൈഃ{26}"

യദഗ്നേ കവ്യവാഹന പിതൃജൻ യക്ഷ്യതാവ്യധഃ ।
പ്ര ച ഹവ്യാനി വക്ഷ്യസി ദേവേഭ്യശ്ച പിതൃഭ്യ ആ || {24}

തമഗ്ന ഇഹിതോ ജാതവേദോഽവാധ്വവ്യാനി

സുരഭീണി കൃതാ । പ്രാദാഃ പിതൃഭ്യഃ സ്വധയാ തേ

അക്ഷന്നദ്ധി താം ദേവ പ്രയതാ ഹവിഷ്ഠി । {25}

മാതലീ കവൈര്യമോ അങ്ഗിരോഭി ര്ബൃഹസ്സതിർ ഋക്ഭി

ർവാവ്യധാനഃ । യാഽശ്വ ദേവാ വാവ്യധുര്യേ ച ദേവാൻമ

സ്വാഹാഽന്യേ സ്വധയാഽന്യേ മദന്തി ॥ {26}

(The above 3 appearing in T.S.2.6.12.5)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ॥

**2.7 ദിതീയാഷ്ടകേ സപ്തമഃ പ്രപാഠകഃ - സവാ
ഏകാഹവിശേഷഃ**

2.7.1 അനുവാകം - ബൃഹസ്സതിസവഃ

T.B.2.7.1.1

ത്രിവൃഥ്-സോമോ ഭവതി । ബ്രഹ്മവർചസം ധൈ ത്രിവൃത് ।

ബ്രഹ്മവർചസമേവാവരുന്ധേ ॥

അഗ്നിഷ്ടോമഃ സോമോ ഭവതി ।

ബ്രഹ്മവർചസം ധാ അഗ്നിഷ്ടോമഃ ।

ബ്രഹ്മവർചസമേവാവ-രുന്ധേ ॥ രഥന്തരഃ സാമ ഭവതി ।

ബ്രഹ്മവർചസം ധൈ രഥന്തരം ।

ബ്രഹ്മവർചസമേവാവരുന്ധേ ॥

പരിസ്രജീ ഹോതാ ഭവതി । 1 (10)

T.B.2.7.1.2

അരുണോ മിർമിരസ്രിശുക്രഃ ।

ഏതദ് ധൈ ബ്രഹ്മവർചസസ്യ രൂപം ।

രൂപേണൈവ ബ്രഹ്മവർചസമവരുന്ധേ ॥

ബൃഹസ്സതി-രകാമയത ദേവാനാം പുരോധാം ഗച്ഛേയമിതി ।

സ ഏതം ബൃഹസ്സതിസവമപശ്യത് । തമാഹരത് ।

തേനായജത | തതോ വൈ സ ദേവാനാം പുരോധാ-മഗച്ഛത് |
 യഃ പുരോധാകാമഃ സ്യാത് |

സ ബൃഹസ്പതിസവേന യജേത | 2 (10)

T.B.2.7.1.3

പുരോധാമേവ ഗച്ഛതി ||

തസ്യ പ്രാതസ്സവനേ സന്നേഷു നാരാശച്ഛേഷു |

ഏകാദശ ദക്ഷിണാ നീയന്തേ |

ഏകാദശ മാദ്ധ്യന്തിനേ സവനേ സന്നേഷു നാരാശച്ഛേഷു |

ഏകാദശ തൃതീയസവനേ സന്നേഷു നാരാശച്ഛേഷു |

ത്രയസ്ത്രിഷ്ടം-സംപദ്യന്തേ | ത്രയസ്ത്രിഷ്ടം വൈ ദേവതാഃ |

ദേവതാ ഏവാവരുന്ധേ || അശാശ്ചതുസ്ത്രിഷ്ടം |

പ്രാജാപത്യോ വാ അശാഃ | 3 (10)

T.B.2.7.1.4

പ്രാജാപതി-ശ്ചതുസ്ത്രിഷ്ടശോ ദേവതാനാം |

യാവതീരേവ ദേവതാഃ | താ ഏവാവരുന്ധേ ||

കൃഷ്ണാജിനേ ടഭിഷിഞ്ചതി |

ബ്രഹ്മണോ വാ ഏതദ്-രൂപം | യത് കൃഷ്ണാജിനം |

ബ്രഹ്മവർചസേനൈവൈനച്ഛ സമർദ്ധയതി ||

ആജ്യേ॑നാദി॒ഷിഞ്ച॑തി । തേജോ॑ വാ ആജ്യം॑ ।

തേജ॑ ഏ॒വാസ്മി॑ൻ ദധാതി () ॥ 4 (10)

(ഹോതാ॑ ഭവതി - യജേത - വാ അശോ॑ - ദധാതി) (A1)

2.7.2 അനുവാകം - വൈശ്വസവഃ

T.B.2.7.2.1

യദാഗ്നേ॑യോ ഭവ॑തി । അഗ്നി॑മു॒ഖാ ഹൃ॒ദ്യഭിഃ॑ ॥

അഥ॑ യത് പൗ॒ഷ്ണഃ॑ । പു॒ഷ്ടീർവൈ॑ പു॒ഷാ ।

പു॒ഷ്ടീർ-വൈ॑ശ്വ॒സ്യ । പു॒ഷ്ടീമേ॒വാവ॑രുന്ധേ ॥

പ്ര॒സ॒വായ॑ സാ॒വിത്രഃ॑ ॥ അഥ॑ യത് താ॒ഷ്ടഃ॑ ।

താ॒ഷ്ടാ ഹി॑ രൂ॒പാണി॑ വി॒കരോ॑തി ॥

നി॒ർവ॒രുണ॑തായ വാ॒രുണഃ॑ । 5 (10)

T.B.2.7.2.2

അഥോ॑ യ ഏ॒വ ക॒ശ്ച സ॑ൻമ॒സ്യതേ॑ । സ ഹി॑ വാ॒രുണഃ॑ ॥

അഥ॑ യദ് വൈ॒ശ്വദേ॒വഃ । വൈ॒ശ്വദേ॒വോ ഹി॑ വൈ॒ശ്വഃ॑ ॥

അഥ॑ യൻ മാ॒രുതഃ॑ । മാ॒രുതോ॑ ഹി॑ വൈ॒ശ്വഃ॑ ॥

സ॒പ്തൈ॑താനി ഹ॒വീഷി॑ ഭവ॒ന്തി । സ॒പ്തഗ്ണാ॑ വൈ॒ മരു॑തഃ ॥

പൃ॒ശ്നീഃ പ॒ഷ്ടൗഹീ॑ മാ॒രുതാ॑ലഭ്യതേ । വി॒ന്ധൈ॑ മരു॒തഃ () ॥

വി॒ശ ഏ॒വൈതൻ-മ॒ദ്ധ്യതോ॑ദി॒ഷിച്യ॑തേ ।

തസ്മാ॑ദ് വാ ഏ॒ഷ വി॒ശഃ॑ പ്രി॒യഃ ।

വി॒ശോ ഹി॑ മ॒ദ്ധ്യതോ॑ദി॒ഷിച്യ॑തേ ॥

ഋഷഭചർമേഽദ്ധ്യഭിഷിഞ്ചതി । സ ഹി പ്രജനയിതാ ॥

ദധ്വാഽഭിഷിഞ്ചതി । ഊർഗാ അന്നാദ്യം ദധി ।

ഊർജൈവൈന-മന്നാദ്യേന സമർദ്ധയതി ॥ 6 (18)

(വാരുണോ - വിധൈ മരുതോഽഷ്ടൗ ച) (A2)

2.7.3 അനുവാകം 3 - ബ്രാഹ്മണസവഃ

T.B.2.7.3.1

യദാഗ്നേയോ ഭവതി । ആഗ്നേയോ വൈ ബ്രാഹ്മണം ॥

അഥ യഥ് സൗമ്യഃ । സൗമ്യോ ഹി ബ്രാഹ്മണം ॥

പ്രസവായൈവ സാവിത്രഃ ॥ അഥ യദ് ബാർഹസ്സത്യഃ ।

ഏതദ്വൈ ബ്രാഹ്മണസ്യ വാക്പതീയം ॥

അഥ യദഗ്നീഷോമീയഃ । ആഗ്നേയോ വൈ ബ്രാഹ്മണം ।

തൗ യദാ സംഗച്ഛേതേ । 7 (10)

T.B.2.7.3.2

അഥ വീര്യാവത്തരോ ഭവതി ॥ അഥ യഥ് സാരസ്വതഃ ।

ഏതദ്ധി പ്രത്യക്ഷം ബ്രാഹ്മണസ്യ വാക്പതീയം ॥

നിർവരുണത്വായൈവ വാരുണഃ ।

അഥോ യ ഏവ കശ്ച സന്മിസ്യതേ । സ ഹി വാരുണഃ ॥

അഥ യദ് ദ്യാവാപൃഥിവ്യഃ । ഇന്ദ്രോ വൃത്രായ വജ്രമുദയച്ഛത് ।

തം ദ്യാവാപൃഥിവീ നാനന്മന്യേതാം ।

തമേതേനൈവ ഭാഗധേയേനാ-നന്മന്യേതാം । 8 (10)

T.B.2.7.3.3

വജ്രസ്യ വാ ഏഷോഽനുമാനായ ।
 അനുമാതവജഃ സൂയാതാ ഇതി ॥
 അഷ്ടാവേതാനി ഹവീഷ്വി ഭവന്തി ।
 അഷ്ടാക്ഷരാ ഗായത്രി । ഗായത്രി ബ്രഹ്മവർചസം ।
 ഗായത്രിയൈവ ബ്രഹ്മവർചസമവരുന്ധേ ॥
 ഹിരണ്യേന ഘൃതമുത് പുനാതി । തേജസ ഏവ രൂപേ ॥
 കൃഷ്ണാജിനേഽഭിഷിഞ്ചതി ।
 ബ്രഹ്മണോ വാ ഏതദ്യുഷ്ടാമയോ രൂപം () ।
 യത് കൃഷ്ണാജിനം ।
 ബ്രഹ്മണൈവൈന-മ്യുഷ്ടാമയോ-രദ്ധ്യഭിഷിഞ്ചതി ॥
 ഘൃതേനാ-ഭിഷിഞ്ചതി ।
 തഥാ വീര്യാവത്തരോ ഭവതി ॥ 9 (14)

(സംഗച്ഛേതേ - ഭാഗധേയേനാനുമന്യേതാഴ് - രൂപം
 ചതാരി ച) (A3)

2.7.4 അനുവാകം 4 - സോമസവഃ

T.B.2.7.4.1

ന വൈ സോമേന സോമസ്യ സവോഽസ്തി । ഹതോ ഹ്യേഷഃ ।
 അഭിഷുതോ ഹ്യേഷഃ । ന ഹി ഹതഃ സൂയതേ ।
 സൗമീഴ് സൂതവശാമാലഭതേ । സോമോ വൈ രേതോധാഃ ।

രേത ഏവ തദ്-ദധാതി || സൗമ്യർചാ ടഭിഷിഞ്ചതി ।

രേതോധാ ഹേഷാ । രേതഃ സോമഃ () ।

രേത ഏവാസ്മിൻ ദധാതി ||

യത് കിഞ്ച രാജസൂയമൃതേ സോമം । തഥ് സർവം ദവതി ||

അഷാഡം യുഗ്മസു പൃതനാസു പപ്രീം ।

സുവർഷാമഹ്നാഃ വൃജനസ്യ ഗോപാം ।

ദരേഷുജാഽ സുകുചിതിഽ സുശ്രവസം ।

ജയന്തം താമനു മദേമ സോമ || 10 (17)

(രേതഃ സോമഃ സപ്ത ച) (A4)

2.7.5 അനുവാകം 5 - പൃഥ്വിസവഃ

T.B.2.7.5.1

യോ വൈ സോമേന സൂയതേ । സ ദേവസവഃ ।

യഃ പശൂനാ സൂയതേ । സ ദേവസവഃ । യ ഇഷ്ട്വാ സൂയതേ ।

സ മനുഷ്യസവഃ । ഏതം വൈ പൃഥ്യേ ദേവാഃ പ്രായച്ഛന് ।

തതോ വൈ സോഽപ്യാരണ്യാനാം പശൂനാമസൂയത ।

യാവതീഃ കിയതീശ്ച പ്രജാ വാചം വദന്തി ।

താസാഽ സർവാസാഽ സൂയതേ । 11 (10)

T.B.2.7.5.2

യ ഏതേന യജതേ । യ ഉ ചൈനമേവം വേദ ||

നാരാശഽസ്യർചാ ടഭിഷിഞ്ചതി ।

മനുഷ്യാ വൈ നരാശ്ചസഃ । നിഹനുത്യ വാവൈതത് ।
അമാഭിഷിഞ്ചതി ॥

യത് കിഞ്ച രാജസൂയ-മനുത്തരവേദീകം ।
തഥ് സർവം ഭവതി ॥ യേ മേ പഞ്ചാശതം ദദുഃ ।
അശ്വാനാച് സധസ്തുതിഃ () । ദധുർമദഗേ മഹി ശ്രവഃ ।
ബൃഹത് കൃധി മഘോനാം ।
നൃവദമൃത നൃണാം ॥ 12 (13)

(സൂയതേ - സധസ്തുതിശ്രീണി ച) (A5)

2.7.6 അനുവാകം 6 - ഗോസവഃ

T.B.2.7.6.1

ഏഷ ഗോസവഃ । ഷട്ത്രിശ്ശ ഉക്ഥ്യോ ബൃഹദ് സാമാ ।
പവമാനേ കണ്വരഥന്തരം ഭവതി ॥ യോ വൈ വാജപേയഃ ।
സ സമ്രാട്സവഃ । യോ രാജസൂയഃ । സ വരുണസവഃ ।
പ്രജാപതിഃ സ്വാരാജ്യം പരമേഷ്ഠീ । സ്വാരാജ്യം ഗൗരേവ ॥
ഗൗരിവ ഭവതി । 13 (10)

T.B.2.7.6.2

യ ഏതേന യജതേ । യ ഉ ചൈനമേവം വേദ ॥
ഉദേ ബൃഹദ്-രഥന്തരേ ഭവതഃ । തദ്ധി സ്വാരാജ്യം ॥
അയുതം ദക്ഷിണാഃ । തദ്ധി സ്വാരാജ്യം ॥
പ്രതിധുഷാ ഭിഷിഞ്ചതി । തദ്ധി സ്വാരാജ്യം ॥

അനുദ്ധതേ വേദൈ ദക്ഷിണത ആഹവനീയസ്യ ബൃഹതഃ
 സ്തോത്രം പ്രത്യഭിഷിഞ്ചതി | ഇയം വാവ രഥന്തരം | 14 (10)

T.B.2.7.6.3

അസൗ ബൃഹത് |
 അനയോരേവൈന-മനന്തർ.ഹിത-മഭിഷിഞ്ചതി ||
 പശുസ്തോമോ വാ ഏഷഃ | തേന ഗോസവഃ |
 ഷട്ത്രിശ്ശഃ സർവഃ || രേവജ്ജാതഃ സഹസാ വൃദ്ധഃ |
 ക്ഷത്രാണാം ക്ഷത്രഭൃത്തമോ വയോധാഃ |
 മഹാൻ മഹിത്യേ തസ്തദാനഃ | ക്ഷത്രേ രാശ്യേ ച ജാഗൃഹി |
 പ്രജാപതേസ്താ പരമേഷ്ഠിനഃ സ്വാരാജ്യേനാഭിഷിഞ്ചാ-
 മീത്യാഹ () || സ്വാരാജ്യ-മേവൈനം ഗമയതി || 15 (11)

(ഇവ ഭവതി - രഥന്തര - മാഹൈകം ച) (A6)

2.7.7 അനുവാകം 7 - ഓദനസവമന്ത്രാഃ

T.B.2.7.7.1

സിഷ്ണേ വ്യാഘ്ര ഉത യാ പൃഥാകൗ |
 തിഷിരഗൗ ബ്രാഹ്മണേ സൂര്യേ യാ |
 ഇന്ദ്രം യാ ദേവീ സുഭഗാ ജ്ജാന |
 സാ ന ആഗൻ വർചസാ സംവിദാനാ ||
 യാ രാജന്യേ ദുന്തുഭാവായതായാം |
 അശ്വസ്യ ക്രന്ത്യേ പുരുഷസ്യ മായൗ |

ഇന്ദ്രം യാ ദേവീ സുഭഗാ ജ്ജാന ।
 സാ ന ആഗൻ വർചസാ സംവിദാനാ ॥
 യാ ഹസ്തിനി ദ്വീപിനി യാ ഹിരണ്യേ ।
 തിഷി-രശോഷു പുരുഷേഷു ഗോഷു । 16 (10)

T.B.2.7.7.2

ഇന്ദ്രം യാ ദേവീ സുഭഗാ ജ്ജാന ।
 സാ ന ആഗൻ വർചസാ സംവിദാനാ ॥
 രഥേ അക്ഷേഷു വൃഷഭസ്യ വാജേ ।
 വാതേ പർജന്യേ വരുണസ്യ ശുഷ്ണേ ।
 ഇന്ദ്രം യാ ദേവീ സുഭഗാ ജ്ജാന ।
 സാ ന ആഗൻ വർചസാ സംവിദാനാ ॥
 രാധസി വിരാധസി । സമ്രാധസി സ്വരാധസി ॥
 ഇന്ദ്രായ ത്വാ തേജസ്വതേ തേജസ്വന്തഃ ശ്രീണാമി ।
 ഇന്ദ്രായ ത്വാജസ്വത ഓജസ്വന്തഃ ശ്രീണാമി । 17 (10)

T.B.2.7.7.3

ഇന്ദ്രായ ത്വാ പയസ്വതേ പയസ്വന്തഃ ശ്രീണാമി ।
 ഇന്ദ്രായ ത്വാഽഽയുഷ്ത ആയുഷ്തന്തഃ ശ്രീണാമി ॥
 തേജോഽസി । തത് തേ പ്രയച്ഛാമി । തേജസ്വദസ്തു മേ മുഖം ।
 തേജസ്വച്ഛിരോ അസ്തു മേ । തേജസ്വാൻ. വിശ്വതഃ പ്രത്യങ് ।

തേജസാ സംപിപൃഗ്ധി മാ || ഓജോഽസി ।

തത് തേ പ്രയച്ഛാമി । 18 (10)

T.B.2.7.7.4

ഓജസ്വാദസ്തു മേ മുഖം । ഓജസ്വച്ഛിരോ അസ്തു മേ ।

ഓജസ്വാൻ. വിശ്വതഃ പ്രത്യങ് । ഓജസാ സംപിപൃഗ്ധി മാ ||

പയോഽസി । തത്തേ പ്രയച്ഛാമി । പയസ്വാദസ്തു മേ മുഖം ।

പയസ്വച്ഛിരോ അസ്തു മേ । പയസ്വാൻ. വിശ്വതഃ പ്രത്യങ് ।

പയസാ സംപിപൃഗ്ധി മാ || 19 (10)

T.B.2.7.7.5

ആയുരസി । തത് തേ പ്രയച്ഛാമി । ആയുഷ്വാദസ്തു മേ മുഖം ।

ആയുഷ്വച്ഛിരോ അസ്തു മേ । ആയുഷ്വാൻ. വിശ്വതഃ പ്രത്യങ് ।

ആയുഷാ സംപിപൃഗ്ധി മാ ||

ഇമമഗ്ന ആയുഷേ വർചസേ കൃധി ।

പ്രിയച്ഛ് രേതോ വരുണ സോമ രാജന് ।

മാതേവാസാ അദിതേ ശർമ യച്ഛ ।

വിശ്വേ ദേവാ ജരദന്ധിർ യഥാഽസത് || 20 (10)

T.B.2.7.7.6

ആയുരസി വിശ്വായുരസി ।

സർവായുരസി സർവമായുരസി ||

യതോ വാതോ മനോ ജവാഃ । യതഃ ക്ഷരന്തി സിന്ധവഃ ।

താസാം ത്വാ സർവാസാഃ രൂപാ ।
 അഭിഷിഞ്ചാമി വർചസാ ॥ സമുദ്ര ഇവാസി ഗഹനാ ।
 സോമ ഇവാസ്യദാഭ്യഃ । അഗ്നിരിവ വിശ്വതഃ പ്രത്യങ് ।
 സൂര്യ ഇവ ജ്യോതിഷാ വിഭ്യഃ ॥ 21 (10)

T.B.2.7.7.7

അപാം യോ ദ്രവണേ രസഃ । തമഹമസ്മാ ആമുഷ്ടായണായ ।
 തേജസേ ബ്രഹ്മവർചസായ ഗൃഹ്ണാമി ।
 അപാം യേ ഊർദ്ധ്വ രസഃ । തമഹമസ്മാ ആമുഷ്ടായണായ ।
 ഓജസേ വീര്യായ ഗൃഹ്ണാമി ।
 അപാം യോ മദ്ധ്യതോ രസഃ ।
 തമഹമസ്മാ ആമുഷ്ടായണായ ।
 പുഷ്പൈഃ പ്രജനനായ ഗൃഹ്ണാമി ।
 അപാം യോ യജ്ഞിയോ രസഃ () ।
 തമഹമസ്മാ ആമുഷ്ടായണായ ।
 ആയുഷേ ദീർഘായുതായ ഗൃഹ്ണാമി ॥ 22 (12)

(ഗോഷ് - വോജസ്വന്തഃ ശ്രീണാ - മ്യോജോഽസി തത്തേ
 പ്രയച്ഛാമി - പയസാ സംപിപൃഗ്ധി മാ - സദ് - വിഭൂർ -
 യജ്ഞിയോ രസോ ദേ ച) (A7)

2.7.8 അനുവാകം 8 - ഓദനസവഗതാ
സ്ഥാരോഹണമന്ത്രാഃ

T.B.2.7.8.1

അഭിപ്രേഹി വീരയസ്വ । ഉഗ്രശ്ചേത്താ സപത്തഹാ ॥
ആതിഷ്ട മിത്രവർദ്ധനഃ । തുഭ്യം ദേവാ അധിബ്രവന് ॥

"അങ്ക്ൗ നൃങ്ക്വാവദിത{27}"

"ആതിഷ്ട വൃത്രഹൻ-രഥം{28}" ॥

ആതിഷ്ഠന്തം പരി വിശേ അഭൂഷന് ।
ശ്രിയം വസാനശ്ചരതി സ്വരോചാഃ ।
മഹത്-തദസ്യാസുരസ്യ നാമ ।
ആ വിശ്വരൂപോ അമൃതാനി തസ്ഥൗ ॥
അനു യോന്ദോ മദത്വാനു ബൃഹസ്സതിഃ । 23 (10)

T.B.2.7.8.2

അനു സോമോ അന്വഗ്നിരാവീത് ।
അനു ത്വാ വിശേ ദേവാ അവന്തു ।
അനു സപ്ത രാജാനോ യ ഉതാഭിഷിക്താഃ ॥
അനു ത്വാ മിത്രാവരുണാവിഹാവതം ।
അനു ദ്യാവാപൃഥിവീ വിശ്വശംഭു ।
സൂര്യോ അഹോഭിരനു ത്വാഽവതു ।
ചന്ദ്രമോ നക്ഷത്രൈരനു ത്വാഽവതു ॥

ദൃൗശ്വ ത്വാ പൃഥിവീ ച പ്രചേതസാ ।
 ശുക്രോ ബൃഹദ്-ദക്ഷിണാ ത്വാ പിപർതു ।
 അനു സ്വധാ ചികിതാഽ സോമോ അഗ്നിഃ () ।
 ആടയം പൃണക്തു രജസീ ഉപസ്ഥം ॥ 24 (11)

(ബൃഹസ്പതിഃ - സോമോ അഗ്നിരേകം ച) (A8)

2.7.9 അനുവാകം 9 - ഓദനസവഃ

T.B.2.7.9.1

പ്രജാപതിഃ പ്രജാ അസൃജത ।
 താ അസ്മാമ്-സൃഷ്ടാഃ പരാചീരായന് ।
 സ ഏതം പ്രജാപതിരോദന-മപശ്യത് ।
 സോടന്നം ഭൂതോടതിഷ്ഠത് । താ അന്യത്രോന്നാദ്യമവിത്താ ।
 പ്രജാപതിം പ്രജാ ഉപാവർത്തത ।
 അന്നമേവൈനം ഭൂതം പശ്യന്തീഃ പ്രജാ ഉപാവർത്തന്തേ ।
 യ ഏതേന യജതേ । യ ഉ ചൈനമേവം വേദ ॥
 സർവാണുനാനി ഭവന്തി । 25 (10)

T.B.2.7.9.2

സർവേ പുരുഷാഃ । സർവാണ്യേവാന്നാനുവരുന്ധേ ।
 സർവാൻ പുരുഷാൻ ॥ രാധസി വിരാധസീത്യാഹ ।
 സ്വാരാജ്യമേവൈനം ഗമയതി ॥ യദ്ധിരണ്യം ദദാതി ।

തേജസ്തേനാ॒വരു॒ന്ധേ । യ॒ത്തി॒സ്യ॒ധന്വ॑ം । വീ॒ര്യം തേ॑ന ।
യദ॒ശ്ചാ॑ം ॥ 26 (10)

T.B.2.7.9.3

പു॒ഷ്ടിം തേ॑ന । യത്-ക॒മ॒ണ്ഡ॒ലും । ആ॒യു॒ഷ്ഠേ॑ന ॥
യ॒ദ്ധി॒ര॒ണ്യമാ॑ബ॒ദ്ധ്നാ॑തി । ജ്യോ॒തി॒ർവൈ॑ ഹി॒ര॒ണ്യം ।
ജ്യോ॒തി॒രേ॒വാ॒സ്മിൻ-ദ॒ധാ॑തി ।
അ॒ഥോ തേ॒ജോ വൈ॑ ഹി॒ര॒ണ്യം । തേജ॑ ഏ॒വാ॒ത്മൻ ധ॑ത്തേ ॥
യദോ॒ദനം॑ പ്രാ॒ശ്നാ॑തി । ഏ॒തദേ॒വ സർവ॑മ॒വരു॑ധ്യ । 27 (10)

T.B.2.7.9.4

തദ॒സ്മിൻ-നേ॒ക॒ധാ॒ധാത് ॥ രോ॒ഹി॒ണ്യാം കാ॒ര്യഃ ।
യദ്ബ്രാ॒ഹ്മണ॑ ഏ॒വ രോ॒ഹിണീ॑ । ത॒സ്മാദേ॒വ ।
അ॒ഥോ വർ॑ഷെ॒വൈന॑ച്ഛ॒ സമാ॒നാ॒നാം ക॒രോ॑തി ॥
ഉ॒ഭൃതാ॑ സൂ॒ര്യേണ॑ കാ॒ര്യഃ ।
ഉ॒ഭൃതം വാ॑ ഏ॒തച്ഛ॒ സർവാഃ॑ പ്ര॒ജാഃ പ്ര॒തി॒നന്ദ॑ന്തി ॥
ദി॒വ്യകു॑ഷ്ഠേ॒ണ്യോ ദർശ॑നീയോ ദ॒വതി॑ ।
യ ഏ॒വം വേ॑ദ ॥ ബ്ര॒ഹ്മ॒വാ॒ദിനോ॑ വ॒ദന്തി॑ । 28 (10)

T.B.2.7.9.5

അ॒വേ॒ത്യോ॒ഽവ॒ഭൃ॒മാ(3) നാ(3) ഇ॒തി॑ ।
യദ്-ദർ॑ഭപു॒ണ്ണീ॒ലൈഃ പ॒വയ॑തി । തഥ് സ്വി॑ദേ॒വാ॒വൈ॑തി ।
ത॒ന്നാ॒വൈ॑തി ॥ ത്രി॒ഭിഃ പ॒വയ॑തി । ത്രയ॑ ഇ॒മേ ലോ॒കാഃ ।

ഏ॒ദി॒രേ॒വൈ॒നം ഘോ॒കൈഃ പ॒വയ॑തി ।
 അ॒ഥോ അ॒പാം വാ ഏ॒തത് തേ॒ജോ വർ॑ചഃ ।
 യദ്-ദർ॒ഭാഃ । യദ്-ദർ॒ഭപു॑ണ്ണീ॒ലൈഃ പ॒വയ॑തി () ।
 അ॒പാമേ॒വൈ॒നം തേ॒ജസാ॑ വർ॒ചസാ॑ദി॒ഷിഞ്ച॑തി ॥ 29 (11)
 (ഭ॒വ - ന്യ॑ഷ്ടാ - മ॒വരു॑ദ്ധ്യ - വ॒ദന്തി - ദർ॒ഭാ യദ്
 ദർ॒ഭപു॑ണ്ണീ॒ലൈഃ പ॒വയ॑ത്യേ॒കം ച) (A9)

2.7.10 അനുവാകം 10 - പഞ്ചശാരദീയവിധിഃ

T.B.2.7.10.1

പ്ര॒ജാപ॑തി॒രകാ॑മയ॒ത ബ॒ഹോർഭു॑യാൻമ്-സ്യാ॒മിതി॑ ।
 സ ഏ॒തം പ॑ഞ്ചശാ॒രദീ॑യ-മ॒പശ്യ॑ത് । തമാഹ॑രത് ।
 തേ॒നായ॑ജ॒ത । തതോ॑ വൈ॒ സ ബ॒ഹോർഭു॑യാ-നഭ॒വത് ।
 യഃ കാ॑മയേ॒ത ബ॒ഹോർഭു॑യാൻമ്-സ്യാ॒മിതി॑ ।
 സ പ॑ഞ്ചശാ॒രദീ॑യേ॒ന യ॑ജേ॒ത ।
 ബ॒ഹോരേ॒വ ഭു॑യാൻ ഭ॒വതി॑ ॥ മ॒രുഥ് സ്തോ॒മോ വാ ഏ॒ഷഃ ।
 മ॒രുതോ॑ ഹി ദേ॒വാനാ॑ം ഭു॒യിഷ്ടാഃ॑ ॥ 30 (10)

T.B.2.7.10.2

ബ॒ഹുർഭ॑വതി । യ ഏ॒തേന॑ യ॒ജതേ॑ । യ ഉ॑ ചൈ॒നമേ॒വം വേ॑ദ ॥
 പ॑ഞ്ചശാ॒രദീ॑യോ ഭ॒വതി॑ । പ॑ഞ്ച വാ ഗു॒തവഃ॑ സ॒ംവഥ്॑സരഃ ।
 ഗു॒തുഷേ॒വ സ॑ംവഥ്॑സരേ॒ പ്രതി॑തി॒ഷ്ഠതി॑ ।
 അ॒ഥോ പ॑ഞ്ചാക്ഷ॒രാ പ॑ക്തിഃ । പാ॒ക്തോ യ॑ജ്ഞഃ ।

യജ്ഞമേവാവരുന്ധേ ॥

സപ്തദശം സോമാ നാതിയന്തി () । സപ്തദശഃ പ്രജാപതിഃ ।
പ്രജാപതേരാഹ്വേ ॥ 31 (12)

(ഭൂയിഷ്ഠ - യന്തി ദേ ച) (A10)

2.7.11 അനുവാകം 11 - പഞ്ചശാരദീയഗതപശുവിധിഃ

T.B.2.7.11.1

അഗന്ധോ മരുദ്ഭ്യ ഉക്ഷ്ണഃ പ്രൗക്ഷത് । താനിന്ദ്ര ആദത്ത ।
ത ഏനം വജ്രമുദ്യത്യാഭ്യായന്ത ।
താനഗസ്ത്യശ്വേവേന്ദ്രശ്വ കയാശുഭീയേനാശമയതാം ।
താണാൻ താനുപാഹവത ।
യത് കയാശുഭീയം ഭവതി ശാന്തൈ ॥
തസ്മാദേത ഐന്ദ്രാ മാരുതാ ഉക്ഷാണഃ സവനീയാ ഭവന്തി ।
ത്രയഃ പ്രഥമേഹന്നാലഭ്യന്തേ । ഏവം ദിതീയേ ॥
ഏവം തൃതീയേ ॥ 32 (10)

T.B.2.7.11.2

ഏവം ചതുർത്ഥേ । പഞ്ചാത്തമേഹന്നാലഭ്യന്തേ ।
വർഷിഷ്ഠമിവ ഹ്യേതദഹഃ ॥ വർഷിഷ്ഠഃ സമാനാനാം ഭവതി ।
യ ഏതേന യജതേ । യ ഉ ചൈനമേവം വേദ ॥
സ്വാരാജ്യം വാ ഏഷ യജ്ഞഃ ।

ഏതേന വാ ഏകയാവാ കാന്ദമഃ സ്വാരാജ്യം-മഗ്ച്വത് ||
സ്വാരാജ്യം ഗച്ഛതി | യ ഏതേന യജതേ | 33 (10)

T.B.2.7.11.3

യ ഉ ചൈനമേവം വേദ || മാരുതോ വാ ഏഷ സോമഃ |
ഏതേന വൈ മാരുതോ ദേവാനാം ഭൂയിഷ്ഠാ അഭവന് |
ഭൂയിഷ്ഠഃ സമാനാനാം ഭവതി | യ ഏതേന യജതേ |
യ ഉ ചൈനമേവം വേദ ||

പഞ്ചശാരദീയോ വാ ഏഷ യജ്ഞഃ |
ആ പഞ്ചമാത്-പുരുഷാദന്നമത്തി | യ ഏതേന യജതേ |
യ ഉ ചൈനമേവം വേദ () || സപ്തദശം സോമാ നാതിയന്തി |
സപ്തദശഃ പ്രജാപതിഃ | പ്രജാപതേരേവ നൈതി || 34 (13)
(തൃതീയേ - ഗച്ഛതി യ ഏതേന യജതേ - ടത്തി യ ഏതേന
യജതേ യ ഉ ചൈനമേവം വേദ ത്രീണി ച) (A11)

Special Korvai

(അഗസ്ത്യഃ സ്വാരാജ്യം മാരുതഃ പഞ്ചശാരദീയോ വാ
ഏഷ യജ്ഞഃ സപ്തദശം പ്രജാപതേരേവ നൈതി)

2.7.12 അനുവാകം 12 - അഗ്നിഷ്ടുദ്യാഗേ ഗ്രഹാണാം

പുരോരുചഃ

T.B.2.7.12.1

അ॒സ്യ॒ാജ॒രാസോ॑ ദ॒മാ മ॒രിത്രാഃ॑ ।
 അ॒ർച॒ദ്ധുമാ॑സോ അ॒ഗ്നയഃ॑ പാ॒വകാഃ॑ ।
 ശ॒മി॒ചീ॒ചയഃ॑ ശ്വാ॒ത്രാസോ॑ ഭൂ॒രണ്യ॑വഃ ।
 വ॒ന॒ർഷഭോ॑ വാ॒യവോ॑ ന സോ॒മാഃ ॥
 യ॒ജാ നോ॑ മി॒ത്രാവ॑രുണാ । യ॒ജാ ദേ॒വാഽജ്ഞം॑ ബൃ॒ഹത് ।
 അ॒ഗ്നേ യ॒ക്ഷി സ്വ॑ം ദ॒മം ॥ അ॒ഗ്നിനാ॑ പി॒ബ॒തഽസ്മ॑തം ।
 ദീ॒ദ്യ॒ഗ്നീ ശു॑ചി വ്ര॒താ । ജ്ഞാ॑നം യ॒ജ്ഞ॑വാഹ॒സാ ॥ 35 (10)

T.B.2.7.12.2

ദേ॒വ വി॒രുപേ॑ ച॒രതഃ॑ സ്വ॒ർത്ഥേ॑ ।
 അ॒ന്യോ॒ന്യോ വ॒ർത്ഥം॑ സ॒മുപ॑ധാപ॒യേതേ॑ ।
 ഹ॒രിര॑ന്യ॒സ്യോം ദ॒വതി॑ സ്വ॒ധാവാ॑ൻ ।
 ശു॒ക്രോ അ॒ന്യ॒സ്യോം ദ॒ദ്യശേ॑ സു॒വർചാഃ॑ ॥
 പൃ॒ർവാ॒പരം॑ ച॒രതോ॑ മാ॒യയൈ॑തൗ ।
 ശി॒ശു ക്രീ॑ഡ॒ന്തൗ പ॒രിയാ॑തോ അ॒ദ്ധാരം॑ ।
 വി॒ശ്വാ॒ന്യ॒ന്യോ ഭൂ॑വ॒നാഭി॑ച॒ഷ്ടേ ॥
 ജ്ഞാ॑നം വി॒ദ്യജ്ഞാ॑യതേ॒ പുനഃ॑ ॥

ത്രീ॑ണി ശ॒താ ത്രീ॑ഷ്ഠഹസ്രാ॑ണ്യഗ്നി॑ം ।

തൃ॒പ്തശ്ച॑ ദേ॒വാ ന॒വ ചാ॑സപ॒ര്യന് । 36 (10)

T.B.2.7.12.3

ഓ॒ക്ഷൻ-ഘൃ॑തൈരാ॒സൃ॒ണൻ-ബ॒ർഹി॑ർസൈ॒മ്ന ।

ആ॒ദി॒ദ്ധോ॒താരം॑ നൃ॒ഷാദ॑യന്ത ॥ അ॒ഗ്നി॒നാ॒ഗ്നിഃ സ॑മീ॒ദ്ധ്യതേ॑ ।

ക॒വിർ-ഗൃ॑ഹപ॒തിർയു॒വാ । ഹ॒വൃ॒വാഡ്-ജു॒ഹ്വാ॑സ്യഃ ॥

അ॒ഗ്നിർ-ദേ॒വാനാ॑ം ജം॒രം । പൃ॒തദ॑ക്ഷഃ ക॒വിക്ര॑ത്യഃ ।

ദേ॒വോ ദേ॒വേഭി॑രാഗമത് ॥

അ॒ഗ്നിശ്രീ॑യോ മ॒രുതോ॑ വി॒ശ്വകൃ॑ഷ്ടയഃ ।

ആ॒ ത്വേഷ്മു॒ഗ്രമ॑വ ഇ॒മഹേ॑ വ॒യം । 37 (10)

T.B.2.7.12.4

തേ॒ സ്വാ॒നിനോ॑ രു॒ദ്രിയാ॑ വ॒ർഷ॒നിർണി॑ജഃ ।

സി॒പ്തഹാ॑ ന ഹേ॒ഷക്ര॑തവഃ സു॒ഭാന॑വഃ ॥

യദു॒ത്തമേ॑ മ॒രുതോ॑ മ॒ദ്ധ്യമേ॑ വാ ।

യദാ॑വമേ॒ സുഭ॑ഗാസോ ദി॒വിഷു॑ ।

തതോ॑ നോ രു॒ദ്രാ ഉ॒ത വാ॑ന॒സ്യ ।

അഗ്നേ॑ വി॒ത്താ॒ദ്ധവി॑ഷോ യദ്യ॒ജാമഃ॑ ॥

ഈ॒ഡേ അ॒ഗ്നിഃ സ്വ॑വ॒സം നമോ॑ഭിഃ ।

ഇ॒ഹ പ്ര॑സ॒പ്തോ വി॑ച॒യത്കൃ॑തം നഃ ।

ര॒മൈ॒രി॒വ॒ പ്ര॒ഭ॒രേ॒ വാ॒ജ॒യദ്ഭിഃ॑ ।

പ്ര॒ഭ॒ക്ഷി॒ണിൻ-മ॒രുതാഃ॑ സ്തോ॒മമൃ॒ദ്ധ്യാം ॥ 38 (10)

T.B.2.7.12.5

ശ്രു॒ധി ശ്രു॒ത്കർണ॑ വ॒ഹ്നിഭിഃ॑ । ദേ॒വൈ॒രഗ്നേ॑ സ॒യാവ്ഭിഃ॑ ।

ആ॒സീ॒ദന്തു॑ ബ॒ർഹി॒ഷി । മി॒ത്രോ॑ വ॒രുണോ॑ അ॒ര്യ॒മാ ।

പ്രാ॒തർയാ॒വാണോ॑ അ॒ദ്ധാരം॑ ॥

വി॒ശ്വേഷാ॑-മ॒ദിതി॑ർ-യ॒ജ്ഞിയാ॑നാം ।

വി॒ശ്വേഷാ॑-മ॒തിമി॑ർ-മാ॒നുഷാ॑ണാം ।

അ॒ഗ്നിർ-ദേ॒വാനാ॑മ॒വ ആ॑വൃ॒ണാനഃ॑ ।

സു॒മൃ॒ധീകോ॑ ഭ॒വതു॑ വി॒ശ്വവേ॑ദാഃ ॥

ത്വേ॑ അ॒ഗ്നേ സു॒മതിം॑ ഭി॒ക്ഷമാ॑ണാഃ । 39 (10)

T.B.2.7.12.6

ദി॒വി ശ്ര॒വോ॑ ദ॒ധിരേ॑ യ॒ജ്ഞിയാ॑സഃ ।

ന॒ക്താ ച॑ ച॒ക്രൂരു॑ഷ॒സാ വി॒രൂപേ॑ ।

കൃ॒ഷ്ണം ച॑ വ॒ർണ്ണമ॑രു॒ണം ച॑ സ॒ന്ധുഃ ॥

ത്വാ॒മഗ്ന॑ ആ॒ദി॒ത്യാസ॑ ആ॒സ്യം॑ ।

ത്വാം ജി॒ഹ്വാച് ശു॑ച॒യശ്ച॒ക്രിരേ॑ ക॒വേ ।

ത്വാച് രാ॒തിഷാ॑ചോ॒ അദ്ധാ॑രേഷു॒ സശ്ചി॑രേ ।

ത്വേ॑ ദേ॒വാ ഹ॒വിര॑ദ॒ന്ത്യാഹു॑തം ॥

നി ത്വാ യജ്ഞസ്യ സാധനം । അഗ്നേ ഹോതാര-മൃതിജം ॥
വനുഷ്ഠദ്-ദേവ ധീമഹി പ്രചേതസം () ।

ജീരം ദൂതമമർത്യം ॥ 40 (11) (യജ്ഞവാഹസാ - ടസപര്യുൻ
- വയ-മൃദ്ധ്യാം-ഭിക്ഷമാണാഃ-പ്രചേതസമേകം ച) (A12)

2.7.13 അനുവാകം 13 - ഇന്ദ്രസ്തുദ്ധാഗേ ഗ്രഹാണാം

പുരോരുചഃ

T.B.2.7.13.1

തിഷ്ഠാ ഹരീ രഥ ആ യുജ്യമാനാ യാഹി ।
വായുർന നിയുതോ നോ അച്ഛ ।
പിബാസ്യന്ധോ അഭിസൃഷ്ടോ അസ്മേ ।
ഇന്ദ്ര സ്വാഹാ രരിമാ തേ മദായ ॥
കസ്യ വൃഷാ സുതേ സചാ ॥
നിയുത്വാൻ വൃഷഭോ രണത് । വൃത്രഹാ സോമപീതയേ ॥
ഇന്ദ്രം വയം മഹാധനേ । ഇന്ദ്രമർഭേ ഹവാമഹേ ।
യുജം വൃത്രേഷു വജ്രിണം ॥ 41 (10)

T.B.2.7.13.2

ദിതായോ വൃത്രഹന്തമഃ । വിദ ഇന്ദ്രഃ ശതക്രതുഃ ।
ഉപ നോ ഹരിഭിഃ സുതം ॥
സ സൂര ആജനയഞ്ജോതിരിന്ദ്രം ।
അയാ ധിയാ തരണിരദ്രിബർഹാഃ ।

ഋതേന ശുഷ്ണീനവമാനോ അർക്കൈഃ ।
 വ്യുസ്രിയോ അസോ അദ്രിർബിഭേദ ॥
 ഉത തൃദാശ്വശീയം । യദിന്ദ്ര നാഹുഷീഷാ ।
 അഗ്രേ വിക്ഷു പ്രതീദയത് ॥ 42 (10)

T.B.2.7.13.3

ഭരേഷിന്ദ്രഃ സുഹവഃ ഹവാമഹേ ।
 അഘോമുചഃ സുകൃതം ദൈവ്യഞ്ജനം ।
 അഗ്നിം മിത്രം വരുണഃ സാതയേ ഭഗം ।
 ദ്യാവാപൃഥിവീ മരുതഃ സ്വസ്തയേ ॥
 മഹി ക്ഷേത്രം പുരുശ്ചന്ദ്രം വിവിദാൻ ।
 ആദിഥ് സഖിദ്യശ്ച രഥഃ സമൈരത് ।
 ഇന്ദ്രോ നൃദിരജനദ്-ദിദ്യാനഃ സാകം ।
 സൂര്യമുഷസം ഗാതുമഗ്നിം ॥
 ഉരും നോ ലോകമനുനേഷി വിദാൻ ।
 സുവർവ-ജേജ്യാതിരഭയഃ സ്വസ്തി । 43 (10)

T.B.2.7.13.4

ഋഷാ ത ഇന്ദ്ര സ്ഥവീരസ്യ ബാഹു ।
 ഉപസ്ഥേയാമ ശരണാ ബൃഹന്താ ॥
 ആ നോ വിശ്വാദിരുതിഭിഃ സജോഷാഃ ।

ബ്രഹ്മ ജുഷാണോ ഹര്യശ്വ യാഹി ।
 വരീവൃജം സ്ഥവീരേഭിഃ സുശിപ്ര ।
 അസ്മേ ദധദ്-വൃഷണഃ ശുഷ്മിന്ദ്ര ॥
 ഇന്ദ്രായ ഗാവ ആശിരം । ദുദൃഹേ വജ്രിണേ മധു ।
 യഥ സീമുപഹാരേവിദത് ॥
 താസ്മേ വജ്രിൻ ധേനവോ ജോജയുർനഃ () । 44 (10)

T.B.2.7.13.5

ഗദസ്തയോ നിയുതോ വിശ്വാവാദാഃ ।
 അഹരഹർദ്വയ ഇജേജാഗുവാനാഃ ।
 പൂർണാ ഇന്ദ്ര ക്ഷുമതോ ഭോജനസ്യ ॥
 ഇമാം തേ ധിയം പ്രദരേ മഹോ മഹീം ।
 അസ്യ സ്തോത്രേ ധിഷ്ണാ യത്ത ആനജേ ।
 തമുഥ്സവേ ച പ്രസവേ ച സാസഹിം ।
 ഇന്ദ്രം ദേവാസഃ ശവസാ മദന്നു ॥ 45 (7)
 (വജ്രിണ-മയഥ്-സ്വസ്തി-ജോജയുർനഃ - +സപ്ത ച) (A13)

2.7.14 അനുവാകം 14 - അപ്സാരാമാവിധിഃ

T.B.2.7.14.1

പ്രജാപതിഃ പശൂനസ്യജത ।
 തേഽസ്മാഥ് സൃഷ്ടാഃ പരാഞ്ച ആയന് ।
 താനഗ്നിഷ്ടോമേന നാപ്തോത് । താനുക്ഥ്യേന നാപ്തോത് ।

താൻമ് ഷോഡശിനാ നാപ്തോത് | താൻരാത്രിയാ നാപ്തോത് |
താൻമ് സന്ധിനാ നാപ്തോത് | സോഽഗ്നിമബ്രവീത് |
ഇമാൻ ഇഘ്നേതി |

താനഗ്നിസ്ത്രിവൃതാ സ്തോമേന നാപ്തോത് | **46 (10)**

T.B.2.7.14.2

സ ഇന്ദ്രമബ്രവീത് | ഇമാൻ ഇഘ്നേതി |
താനിന്ദ്രഃ പഞ്ചദശേന സ്തോമേന നാപ്തോത് |
സ വിശ്വാൻ ദേവാ-നബ്രവീത് | ഇമാൻ ഇഘ്നേതി |
താൻ. വിശ്വേ ദേവാഃ സ്പതദശേന സ്തോമേന നാപ്തവന് |
സ വിഷ്ണുമബ്രവീത് | ഇമാൻ ഇഘ്നേതി |
താൻ. വിഷ്ണുരേകവിച്ഛേന സ്തോമേനാപ്തോത് |
വാറവന്തീയേനാവാരയത () | **47 (10)**

T.B.2.7.14.3

ഇദം ഹിഷ്ണുർ വിചക്ര ഇതി വ്യക്രമത ||
യസ്മാത് പശവഃ പ്ര പ്രേവ ഭൃച്ഛേരന് |
സ ഏതേന യജേത || യദാപ്തോത് |
തദപ്തോദ്യാമസ്യാപ്തോദ്യാമത്വം ||
ഏതേന വൈ ദേവാ ജൈത്യാനി ജിത്വാ |
യം കാമ-മകാമയന്ത തമാപ്തവന് |
യം കാമം കാമയതേ | തമേതേനാപ്തോതി || **48 (9)**

(സ്തോമേന നാപ്തോ - ദവാരയത - +നവ ച) (A14)

2.7.15 അനുവാകം 15 - രാജാഭിഷേകഃ

T.B.2.7.15.1

വ്യാഘ്രോഽയമഗ്നൗ ചരതി പ്രവിഷ്ടഃ ।
 ഋഷീണാം പുത്രോ അഭിശസ്തിപാ അയം ।
 നമസ്താരേണ നമസാ തേ ജുഹോമി ।
 മാ ദേവാനാം മിഥുയാ കർമ്മ ഭാഗം ॥
 സാവീർ.ഹി ദേവ പ്രസവായ പിത്രേ ।
 വർഷാണമസ്മൈ വരിമാണമസ്മൈ ।
 അമാസുഭ്യച്ഛ് സവിതഃ സർവതാതാ ।
 ദിവേ ദിവ ആസുവാ ഭൂരിപശാഃ ॥
 ഭൂതോ ഭൂതേഷു ചരതി പ്രവിഷ്ടഃ ।
 സ ഭൂതാനാ-മധിപതിർ-ബഭൂവ । 49 (10)

T.B.2.7.15.2

തസ്യ മൃത്യൗ ചരതി രാജസുയം ।
 സ രാജാ രാജ്യ-മനുമന്യതാമിദം ॥
 യേഭിഃ ശിഖ്ലൈഃ പപ്രമാനാമഭ്യച്ഛ്ഹത് ।
 യേഭിർദ്വയാമഭ്യപിച്ഛ്ശത്-പ്രജാപതിഃ ।
 യേഭിർവാചം വിശ്വരൂപാച്ഛ് സമവ്യയത് ।
 തേനേമഗ്ന ഇഹ വർചസാ സമങ്ഗധി ॥

യേദിരാദിത്യസ്തപതി പ്രകേതുഭിഃ ।
 യേഭിഃ സൂര്യോ ദദ്ധ്യശേ ചിത്രഭാനുഃ ।
 യേദിർവാചം പുഷ്പലേഭിരവ്യയത് ।
 തേനേമഗ്ന ഇഹ വർചസാ സമങ്ഗധി ॥ 50 (10)

T.B.2.7.15.3

ആടയം ഭാതു ശവസാ പഞ്ച കൃഷ്ടീഃ ।
 ഇന്ദ്ര ഇവ ജ്യേഷ്ഠോ ഭവതു പ്രജാവാനൻ ।
 അസ്മാ അസ്മു പുഷ്പലം ചിത്രഭാനു ।
 ആടയം പുണക്തു രജസീ ഉപസ്ഥം ॥
 യത്തേ ശീല്പം കശ്യപ രോചനാവത് ।
 ഇന്ദ്രിയാവത്-പുഷ്പലം ചിത്രഭാനു ।
 യസ്മിൻമ സൂര്യോ അർപിതാഃ സ്തപ്ത സാകം ।
 തസ്മിൻ-രാജാന-മധിവിശ്രയേമം ॥ ദധൗരസി പൃഥിവ്യസി ॥
 വ്യാഘ്രോ വൈയാഘ്രേധധി । 51 (10)

T.B.2.7.15.4

വിശ്രയസ്വ ദിശോ മഹീഃ । വിശ്വസ്താ സർവാ വാണുന്തു ।
 മാ ത്വദ്-രാഷ്ട്രമധിഭ്രശത് ॥
 യാ ദിവ്യോ ആപഃ പയസാ സംബദ്ധുവുഃ ।
 യാ അന്തരിക്ഷ ഉത പാർത്ഥിവീര്യാഃ ।
 താ സാം ത്വാ സർവാസാഽ രൂചാ ।

അഭിഷിഞ്ചാമി വർചസാ ।

അഭി ത്വാ വർചസാ സിദ്ധം ദിവ്യേന । പയസാ സഹ ।

യഥാഽഽസാ രാശ്വവർദ്ധനഃ । 52 (10)

T.B.2.7.15.5

തഥാ ത്വാ സവിതാ കരത് । ഇന്ദ്രം ഹിശാ അവിവൃധന് ।

സമുദ്ര വൃചസം ഗിരഃ । രഥീതമഃ രഥീനാം ।

വാജാനാഃ സത് പതിം പതിം ।

വസവസ്താ പുരസ്താദഭിഷിഞ്ചന്തു ഗായത്രേണ ഛന്ദസാ ।

രുദ്രാസ്താ ദക്ഷിണതോഽഭിഷിഞ്ചന്തു ത്രൈഷ്ടുഭേന

ഛന്ദസാ ।

ആദിത്യാസ്താ പശ്ചാദഭിഷിഞ്ചന്തു ജാഗതേന ഛന്ദസാ ।

വിശ്വേ ത്വാ ദേവാ ഉത്തരതോഽഭിഷിഞ്ചന്-ത്വാനുഷ്ടുഭേന

ഛന്ദസാ ।

ബൃഹസ്പതി-സ്തോപരിഷ്ടാ-ദഭിഷിഞ്ചന്തു പാക്തേന

ഛന്ദസാ ॥ 53 (10)

T.B.2.7.15.6

അരുണം ത്വാ വൃകമുഗ്രം ഖജം കരം ।

രോചമാനം മരുതാമഗ്രേ അർചിഷഃ ।

സൂര്യവന്തം മഘവാനം ഹിഷാസഹിം ।

ഇന്ദ്രമുക്ഥ്യേഷു നാമഹൃതമച് ഹുവേമ ||

പ്ര ബാഹവാ സിന്ധുതം ജീവസേ നഃ |

ആ നോ ഗവ്യുതിമുക്ഷതം ഘൃതേന |

ആ നോ ജനേ ശ്രവയതം യുവാനാ |

ശ്രുതം മേ മിത്രാവരുണാ ഹവേമാ ||

ഇന്ദ്രസ്യ തേ വീര്യകൃതഃ |

ബാഹു ഉപാവഹരാമി () || 54 (10) (ബഭൂ - വാവ്യയത്

തേനേമഗ്ന ഇഹ വർചസാ സമങ്ഗധി - വൈയാഘ്രേധി

-രാശ്വവർധനഃ-പാക്തേന ചരന്തോ-പാവഹരാമി) (A15)

2.7.16 അനുവാകം 16 - രാജാഭിഷേകാങ്ഗം രഥാരോഹണം

T.B.2.7.16.1

അഭി പ്രേഹി വീരയസ്വ | ഉഗ്രശ്ചേത്താ സപത്തഹാ ||

ആതിഷ്ട വൃത്രഹന്തമഃ | തുഭ്യം ദേവാ അധിബ്രൂവന് ||

അങ്കൗ നൃകാവഭിതോ രഥം യൗ |

ധാന്തം വാതാഗ്രമനുസം ചരന്തൗ |

ദൂരേ ഹേതി-രിന്ദ്രിയാവാൻ പതത്രീ |

തേ നോഽഗ്നയഃ പപ്രയഃ പാരയന്തു || നമസ്ത ഋഷേ ഗദ |

അവ്യമാധൈ (അവ്യധാധൈ) ത്വാ സ്വധാധൈ ത്വാ | 55 (10)

T.B.2.7.16.2

മാ ന ഇന്ദ്രാഭിതസ്ത്വ-ദൃഷ്ടാരിഷ്ടാസഃ ।
 ഏവാ ബ്രഹ്മന്തവേദസ്തു ॥
 തിഷ്ടാ രഥേ അധി യദ്-വജ്രഹസ്തഃ ॥
 ആ രശ്മീന്ദേവ യുവസേ സ്വാശ്വഃ ।
 "ആതിഷ്ട വൃത്രഹൻ {29}" "നാതിഷ്ഠന്തം പരി {30}" ।
 "അനു ത്വേന്ദ്രോ മദ {31}" "ത്വനു ത്വാ മിത്രാവരുണൗ {32}" ॥
 ദൃൗശ്വ ത്വാ പൃഥിവീ ച പ്രചേതസാ ।
 ശുക്രോ ബൃഹദ്-ദക്ഷിണാ ത്വാ പിപർതു ।
 അനു സ്വധാ ചികിതാഽ സോമോ അഗ്നിഃ ।
 അനു ത്വാഽവതു സവിതാ സവേന ॥ 56 (10)

T.B.2.7.16.3

ഇന്ദ്രം ഹിശ്വാ അവിവൃധന് । സമുദ്ര വൃചസം ഗിരഃ ।
 രഥീതമഽ രഥീനാം । വാജാനാഽ സത് പതിം പതിം ॥
 പരി മാ സേന്യാ ഘോഷാഃ । ജാനാം വൃജ്ഞന്തു ഗൃദ്ധ്വവഃ ।
 മേഥിഷ്ടാഃ പിന്വമാനാ ഇഹ । മാം ഗോപതിമഭി സംഹിശന്തു ॥
 തന്മേന്യുമതി-രനുന്യതാം ।
 തന്മാതാ പൃഥിവീ തത് പിതാ ദൃൗഃ । 57 (10)

T.B.2.7.16.4

തദ്ഗ്രാവാണഃ സോമസുതോ മയോഭുവഃ ।

തദശിനാ ശൃണുതഃ സൗഭഗാ യുവം ॥

"അവതേ ഹേഡ {33}", "ഉദുത്തമം {34}" ॥

ഏനാ വ്യാഘ്രം പരിഷ്വസജാനാഃ ।

സിച്ഛഹഃ ഹിന്വന്തി മഹതേ സൗഭഗായ ।

സമുദ്രം ന സുഹവം തസ്ഥിവാച്സം ।

മർമ്യജ്യന്തേ ദ്വീപിനമസ്തന്തഃ ॥ ഉദസാവേതു സൂര്യഃ ।

ഉദിദം മാമകം വചഃ । ഉദിഹി ദേവ സൂര്യ () ।

സഹ വഗ്നുനാ മമ । അഹം വാചോ വിവാചനം ।

മയി വാഗസ്തു ധർമ്മസിഃ ।

യന്തു നദയോ വർഷന്തു പർജന്യാഃ ॥

സുപിപ്ലവാ ഓഷധയോ ദവന്തു ॥

അന്നവതാമോദനവതാമാമിക്ഷവതാം ।

ഏഷാഃ രാജാ ഭൂയാസം ॥ 58 (17)

(സ്വാധായൈ ത്വാ-സവേന-ഭ്യഃ-സൂര്യ സപ്ത ച) (A16)

2.7.17 അനുവാകം 17 - രാജാഭിഷേകാർക്കം വപനം

T.B.2.7.17.1

യേ കേശിനഃ പ്രഥമാഃ സത്രമാസത ।

യേദിരാഭ്യുതം യദിദം വിരോചതേ ।

തേഭ്യോ ജുഹോമി ബഹുധാ ഘൃതേന ।
 രായസ്പോഷേണേമം വർചസാ സച്സ്യജാമ ॥
 നർതേ ബ്രഹ്മണസ്തപസോ വിമോകഃ ।
 ദിനാമ്നീ ദീക്ഷാ വശിനീ ഹൃഗ്രോ ।
 പ്രകേശാഃ സുവതേ കാണധിനോ ഭവന്തി ।
 തേഷാം ബ്രഹ്മേദീശേ വപനസ്യ നാനൃഃ ॥
 ആരോഹ പ്രോഷ്ഠം വിഷഹസ്വ ശത്രുൻ ।
 അവാസ്രാഗ്ദീക്ഷാ വശിനീ ഹൃഗ്രോ । **59 (10)**

T.B.2.7.17.2

ദേഹി ദക്ഷിണാം പ്രതിരസ്വായുഃ ।
 അഥാ മുച്യസ്വ വരുണസ്യ പാശാത് ॥
 യേനാവപഥ് സവിതാ ക്ഷുരേണ ।
 സോമസ്യ രാജേന്തോ വരുണസ്യ വിദാൻ ।
 തേന ബ്രഹ്മാണോ വപതേദമസ്യോർജേമം ।
 രയോ വർചസാ സച്സ്യജാമ ॥
 മാ തേ കേശാനന്തം ഗാദ്വർച ഏതത് ।
 തഥാ ധാതാ കരോതു തേ । തുഭ്യമിന്ദ്രോ ബൃഹസ്സതിഃ ।
 സവിതാ വർച ആദധാത് ॥ **60 (10)**

T.B.2.7.17.3

തേഭ്യോ നിധാനം ബഹുധാ വൈച്ചുന്ന് ।
 അന്തരാ ദ്യാവാപൃഥിവീ അപഃ സുവഃ ।
 ദർഭസ്തംബേ വീര്യകൃതേ നിധായ ।
 പൗഋത്യേനേമം വർചസാ സച്ഛൃജാമ ॥
 ബലം തേ ബാഹുവോഃ സവിതാ ദധാതു ।
 സോമസ്താഽനക്തു പയസാ ഘൃതേന ।
 സ്രീഷു രൂപമശിനൈത-നിധത്തം ।
 പൗഋത്യേനേമം വർചസാ സച്ഛൃജാമ ॥
 യഥ് സീമന്തം കങ്കതസ്തേ ലിലേഖ ।
 യദാ ക്ഷുരഃ പരിവവർജ വപഋതേ () ।
 സ്രീഷു രൂപമശിനൈത-നിധത്തം ।
 പൗഋത്യേനേമച്ഛൃജാമോ വീര്യേണ ॥ 61 (12)
 (അവാസ്രാഗ്ദീക്ഷാ വാശിനീ ഹൃഗ്രോ - ssദധാദ് -
 വവർജ വപഋതേ ദേ ച) (A17)

Special Korvai

(യേ കേശിനോ നർതേ മാ തേ ബലം യഥ് സീമന്തം പഞ്ച)

2.7.18 അനുവാകം 18 - വിദ്യനാഖ്യ ഏകാഹവിശേഷഃ

T.B.2.7.18.1

ഇന്ദ്രം ധൈ സ്വാ വിശോ മരുതോ നാപാചായന് ।
 സോഽനപചായുമാന ഏതം വിഘ്നമപശ്യത് । തമാഹരത് ।
 തേനായജത । തേനൈവാസാം തച്ഛസ്രസ്തംഭം വ്യഹന് ।
 യദ് വ്യഹന് । തദ്-വിഘ്നസ്യ വിഘ്നത്വം ॥
 വി പാപ്മാനം ഭ്രാതൃവ്യച്ഛ ഹതേ । യ ഏതേന യജതേ ।
 യ ഉ ചൈനമേവം വേദ ॥ 62 (10)

T.B.2.7.18.2

യച്ഛ രാജാനം വിശോ നാപചായേയുഃ ।
 യോ വാ ബ്രാഹ്മണസ്തഥസാ പാപ്മനാ പ്രാവൃതഃ സ്യാത് ।
 സ ഏതേന യജേത । വിഘ്നേനൈവൈനദ്-വിഹത്യ ।
 വിശാമാധീപത്യം ഗച്ഛതി ॥
 തസ്യ ദേവ ദാദശേ സോത്രേ ദവതഃ ।
 ദേവ ചതുർവിച്ഛശേ । ഔദ്ഭിദ്യമേവ തത് ।
 ഏതദൈവ ക്ഷത്രസ്യ ഔദ്ഭിദ്യം ।
 യദസ്മൈ സ്വാ വിശോ ബലിച്ഛ ഹർന്തി ॥ 63 (10)

T.B.2.7.18.3

ഹരന്ത്യസ്മൈ വിശോ ബലിം । ഐനമപ്രതിഖ്യാതം ഗച്ഛതി ।
 യ ഏവം വേദ ॥ പ്രബാഹുഗ്വാ അഗ്രേ ക്ഷത്രാണയാതേപുഃ ।

തേഷാമിന്ദ്രഃ ക്ഷത്രാണാദന്ത ।

ന വാ ഇമാനി ക്ഷത്രാണു ഭൂവന്നിതി ।

തന്നക്ഷത്രാണാം നക്ഷത്രത്വം ।

ആ ശ്രേയസോ ദ്രാതൃവ്യസ്യ തേജ ഇന്ദ്രിയം ദന്തേ ।

യ ഏതേന യജതേ । യ ഉ ചൈനമേവം വേദ ॥ 64 (10)

T.B.2.7.18.4

തദ് യഥാ ഹ വൈ സചാക്രിണൗ ക്ലപ്തകാവുപാ-വഹിതൗ
സ്യാന്താം ।

ഏവമേതൗ യുഗ്മന്തൗ സ്തോമൗ ।

അയുക്ഷു സ്തോമേഷു ക്രിയേതേ । പാപ്മനോഽപഹന്തേ ॥

അപ പാപ്മാനം ദ്രാതൃവ്യഹന്തേ । യ ഏതേന യജതേ ।

യ ഉ ചൈനമേവം വേദ ॥

തദ് യഥാ ഹ വൈ സ്മൃതഗ്രാമണ്യഃ । ഏവം ഛന്ദാഽസി ।

തേഷാസാവാദിത്യോ ബൃഹതീരഭ്യൂഢഃ । 65 (10)

T.B.2.7.18.5

സതോബൃഹതീഷു സ്തുവതേ സതോ ബൃഹന്ന് ।

പ്രജയാ പശുഭി-രസാനീത്യേവ ॥

വൃതിഷക്താഭിഃ സ്തുവതേ ।

വൃതിഷക്തം വൈ ക്ഷത്രം വിശാ ।

വി॒ശൈ॒വൈനം॑ ക॒ഷത്രേ॑ണ॒ വൃ॒തി॒ഷജ॑തി ॥
 വൃ॒തി॒ഷക॑താഭിഃ സ്തു॒വതേ॑ ।
 വൃ॒തി॒ഷകേ॑താ॒ വൈ ഗ്രാ॑മ॒ണീഃ സ॑ജാ॒തൈഃ ।
 സ॒ജാ॒തൈരേ॒വൈനം॑ വൃ॒തി॒ഷജ॑തി ॥
 വൃ॒തി॒ഷക॑താഭിഃ സ്തു॒വതേ॑ ।
 വൃ॒തി॒ഷകേ॑താ॒ വൈ പു॑രു॒ഷഃ പാ॒പ്മ॑ഭിഃ () ।
 വൃ॒തി॒ഷക॑താ-ഭി॒രേ॒വാ॒സ്യ പാ॒പ്മ॑നോ॒ നു॒ദതേ॑ ॥ 66 (11)
 (വേ॒ദ - ഹ॑ർൻ - ത്യേ॒നമേ॒വം വേ॒ദാ - ഭൃ॑ഗുഃ -
 പാ॒പ്മ॑ഭി॒രേ॒കം ച॑) (A18)

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 18 Anuvaakams :-

(ത്രി॒വൃദ് - യദാ॑ഗ്നേ॒യോഽഗ്നി॑മു॒ഖാ ഹൃ॒ദ്ധിർ - യദാ॑ഗ്നേ॒യ
 ആ॑ഗ്നേ॒യോ - ന॒ വൈ സോ॑മേ॒ന - യോ॑ വൈ സോ॒മേ -
 നൈ॑ഷ ഗോ॒സ॒വഃ - സി॒ദ്ധേ - ടി॒പ്രേ॒ഹി മി॒ത്രവ॑ർദ്ധ॒നഃ -
 പ്ര॒ജാപ॑തി॒സ്താ ഓ॒ദനം॑ - പ്ര॒ജാപ॑തി॒രകാ॑മ॒യത॑ ബ॒ഹോർ
 ഭൃ॒യാ - ന॒ഗ॒സ്തോ - ഽസൃ॑ജാ॒സ - സ്തി॑ഷ്ഠാ॒ ഹരീ॑ -
 പ്ര॒ജാപ॑തിഃ പ॒ശൂൻ - വൃ॒ദ്ധോ॑ഽയമ - ടി॒പ്രേ॒ഹി
 വൃ॒ത്രഹ॑ന്തമോ - യേ കേ॒ശി॒ന - ഇ॒ന്ദ്രം വാ॑ അ॒ഷ്ടാദ॑ശ)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of dasanis :-

(ത്രി॒വൃ॒ദ് - യോ॑ വൈ॒ സോ॒മേ - നായു॑രസി॒ വി॒ശ്വായു॑ർ -
ബ॒ഹുർ ഭ॑വതി॒ - തി॒ഷ്ഠാ॒ ഹ॒രീ॒ രഥ॑ - ആ॒യം ഭാ॒തു -
തേ॒ഭ്യോ॑ നി॒ധാന॑ഃ ഷ॒ട്ഷ്ഠിഃ)

First and Last Word 2nd Ashtakam 6th Prapaatakam :-

(ത്രി॒വൃ॒ത് - പാ॒പ്മ॑നോ॒ നു॒ഭതേ॑)

॥ ഹ॒രിഃ ഓ॑ ॥

॥ കൃ॒ഷ്ണ യ॑ജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണം

ദി॒തീയാ॑ഷ്ടകേ॒ സപ്ത॑മഃ പ്ര॒പാ॑കഃ സമാപ്തഃ ॥

=====

Details of Dasini & Vaakyams for Ashtakam 2 Prapaatakam 7 (TB 2.7)

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	4	40
Anuvakam 2	2	28
Anuvakam 3	3	34
Anuvakam 4	1	17
Anuvakam 5	2	23
Anuvakam 6	3	31
Anuvakam 7	7	72
Anuvakam 8	2	21
Anuvakam 9	5	51
Anuvakam 10	2	22

ദിതീയാഷ്ടകേ - സ്കന്ധഃ പ്രപാഠകഃ (TB 2.7)

Anuvakam 11	3	33
Anuvakam 12	6	61
Anuvakam 13	5	47
Anuvakam 14	3	29
Anuvakam 15	6	60
Anuvakam 16	4	47
Anuvakam 17	3	32
Anuvakam 18	5	51
Total →	66	699

Appendix (of expansions)

T.B.2.7.8.1 "அங்கு நுங்காவதி {27}"

அங்குநுங்கா வதிதோ ரம் யோ யாநம் ப்ராதாஹநு
ஸம்ஹந்தா பூரே ஹேதிரிந்ரிதாவாந் பதத்ரி தே
நோ஽ஹயஃ ப்ரபயஃ பாரயந்து || {27}

(Appearing in T.S. 1.7.7.2),

(Also same appearing above, in T.B.2.7.16.1)

T.B.2.7.8.1 "அதிஷு வுத்ரஹ்-ரம் {28}"

அதிஷு வுத்ரஹ் ரம் யுக்தா தே ஸ்ரஹ் ஹரி ।
அர்வாஹிந் ஸு தே மனோ ஸ்ராவா க்யுனோது
வஹுநா || {28} (Appearing in T.S 1.4.37.1)

T.B.2.7.16.2 "அதிஷு வுத்ரஹ் {29}"

Same as item no. {28} above

T.B.2.7.16.2 "நாதிஷுநம் பரி {30}", "அநு தோநோ மந {31}", "தாநு தா மித்ராவருணா {32}"

அதிஷுநம் பரி விஸே அநுஷந் । ஸ்ரியம்
ஹ்ஸாநஸ்தரதி ஸ்ரோஹாஃ । மஹத்-தநஸ்யாஸுரஸ்ய
நாம் । அதிஷ்ரூபோ அமூதாநி தஸம் || {30}

(Appearing in T.B.2.7.8.1)

അനു ത്വേന്ദ്രോ മദത്വാനു ബൃഹസ്പതിഃ । അനു സോമോ
അന്യഗ്നിരാവീത് । അനു ത്വാ വിശ്വേ ദേവാ അവന്തു ।
അനു സപ്ത രാജാനോ യ ഉതാഭിഷിക്താഃ ॥ {31}

(Appearing in T.B.2.7.8.1 & 2)

അനുത്വാ മിത്രാവരുണാവിഹാവതം । അനു ദ്യാവാപൃഥ്വിവീ
വിശ്വശംഭു । സൂര്യോ അഹോഭിരനു ത്വാഽവതു ।
ചന്ദ്രമാ നക്ഷത്രൈരനു ത്വാ ഽവതു ॥ {32}

(Appearing in T.B.2.7.8.2)

T.B.2.7.16.4 "അവതേ ഹേഡ {33}", "ഉദുത്തമം {34}"

അവ തേ ഹേഡോ വരുണ നമോഭിരവ യജ്ഞേഭിരീമഹേ
ഹവിർഭിഃ । ക്ഷയന്നസ്മദ്യമസുര പ്രചേതോ രാജന്നേനാഽസി
ശിശ്രമഃ കൃതാനി ॥ {33}

ഉദുത്തമം വരുണ പാശമസ്മദവാഽധമം വിമദ്ധ്യമഃ ശ്രമായ ।
അഥാ വയമാഭിത്യ വ്രതേ തവാഽനാഗസോ അഭിതയേ
സ്യാമ ॥ {34} (Both Appearing in T.S.1.5.11.3)

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
 ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ । ഹരിഃ ഓം ॥

**2.8 ദിതീയാഷ്ടകേ അഷ്ടമഃ പ്രപാഠകഃ -
 കാമ്യപശുയാജ്യാനുവാക്യാ ബ്രാഹ്മണം**

2.8.1 അനുവാകം 1 - വായവ്യാദിപശുനാം സൂക്താനി

T.B.2.8.1.1

പീ॒വോ॑ന്നാച്ഛ് രയി॑വൃ॒ധഃ സു॒മേ॒ധാഃ ।
 ശോ॒തഃ സി॑ഷ॒ക്തി നി॒യുതാ॑മദി॒ശ്രീഃ ।
 തേ വാ॒യവേ॑ സ॒മന॑സോ വി॒തസ്ഥുഃ॑ ।
 വിശോ॑ന്നരഃ സ്വ॒പത്യാ॑നി ച॒ക്രൂഃ ॥
 രാ॒യേ॒സു യം ജ॒ജ്ഞ॑തു രോ॒ദസി॑ ഉ॒ഭേ ।
 രാ॒യേ ദേ॒വീ ധി॑ഷ॒ണാ ധാ॒തി ദേ॒വം ।
 അ॒ധാ വാ॒യും നി॒യുതഃ॑ സ॒ശ്ചത॑ സ്വാഃ ।
 ഉ॒ത ശോ॒തം ഘ॑സു॒ധിതി॑ം നിരേ॒കേ ॥
 "ആ വായോ {35}" "പ്രയാദിഃ {36}" ॥

പ്ര വായുമച്ഛാ ബൃഹതീ മനീഷാ । 1 (10)

T.B.2.8.1.2

ബൃ॒ഹദ്ദ॑യിം ഘി॒ശ്വാവാ॑രാച്ഛ് രഥ॒പ്രാം ।
 ദൃ॒ഗുത॑ദ്യാമാ നി॒യുതഃ॑ പ॒ത്യമാ॑നഃ ।
 ക॒വിഃ ക॒വിമി॑യക്ഷസി പ്രയ॒ജ്യോ ॥

ആ നോ നിയുദ്ഭിഃ ശതിനീഭി-രദ്ധാരം ।
 സഹസ്രിണീഭിരുപ യാഹി യജ്ഞം ।
 വായോ അസ്മിൻ. ഹവിഷി മാദയസ്വ ।
 യുയം പാത സ്വസ്തിഭിഃ സദാ നഃ ॥
 പ്രജാപതേ ന ത്വദേതാനൃന്യഃ ।
 വിശ്വാ ജാതാനി പരി താ ബഭൂവ ।
 യത് കാമാസ്മേ ജുഹുവസ്മന്നോ അസ്മു । 2 (10)

T.B.2.8.1.3

വയം സ്യാമ പതയോ രയിണാം ॥
 രയിണാം പതിം യജ്ഞം ബൃഹന്തം ।
 അസ്മിൻഭരേ നൃതമം വാജസാതൗ ।
 പ്രജാപതിം പ്രഥമജാമൃതസ്യ ।
 യജാമ ദേവമധി നോ ബ്രവീതു ॥
 പ്രജാപതേ ത്വം നിധിപാഃ പുരാണഃ ।
 ദേവാനാം പിതാ ജനിതാ പ്രജാനാം ।
 പതിർ-വിശ്വസ്യ ജഗതഃ പരസ്താഃ ।
 ഹവിർനോ ദേവ വിഹവേ ജുഷസ്വ ॥
 തവേമേ ലോകാഃ പ്രദിശോ ദിശശ്ച । 3 (10)

T.B.2.8.1.4

പരാവതോ നിവത ഉദാതശ്ച ।
 പ്രജാപതേ വിശ്വസ്യ-ജ്ജീവധന്യ ഇദം നോ ദേവ ।
 പ്രതിഹര്യ ഹവ്യം ॥ പ്രജാപതിം പ്രഥമം യജ്ഞിയാനാം ।
 ദേവാനാമഗ്രേ യജതം യജദ്ധ്വം ।
 സ നോ ദദാതു ദ്രവിണഃ സുവീര്യം ।
 രായസ്പോഷം വിഷ്യതു നാഭിമസ്മൈ ॥
 യോ രായ ഹൗശേ ശതദായ ഉക്ഥ്യഃ ।
 യഃ പശൂനാഃ രക്ഷിതാ വിഷ്ഠിതാനാം ।
 പ്രജാപതിഃ പ്രഥമജാ ഋതസ്യ । 4 (10)

T.B.2.8.1.5

സഹസ്രധാമാ ജുഷതാഃ ഹവിര്നഃ ॥
 "സോമാപുഷണേ {37}" "മൗ ദേവൗ {38} ॥
 സോമാപുഷണാ രജസോ വിമാനം ।
 സപ്തചക്രഃ രഥമവിശ്വമിനാം ।
 വിഷ്ണുവൃതം മനസാ യുജ്യമാനം ।
 തം ജിന്വാമോ വൃഷണാ പഞ്ചരശ്മിം ॥
 ദിവ്യന്യഃ സദനം ചക്ര ഉച്ഛാ ।
 പൃഥിവ്യാമന്യോ അദ്ധ്യന്തരീക്ഷേ ।

താവസ്യഭ്യം പുരുവാറം പുരുക്ഷും ।

രായസ്പോഷം വിഷ്യതാം നാഭിമസ്മൈ ॥ 5 (10)

T.B.2.8.1.6

ധിയം പുഷാ ജിന്വതു വിശ്വമിന്ദഃ ।

രയിച്ഛ സോമോ രയിപതിർ-ദധാതു ।

അവതു ദേവ്യദിതിര-നർവാ ।

ബൃഹദ്-വദേമ വിദമേ സുവീരാഃ ॥

വിശ്വാന്യന്യോ ഭുവനാ ജജാൻ ।

വിശ്വമന്യോ അഭിചക്ഷാണ ഏതി ।

സോമാപുഷണാ-വവതം ധിയം മേ ।

യുവഭ്യാം വിശ്വാഃ പൃതനാ ജയേമ ॥

"ഉദുത്തമം വരുണാ {39}" "സ്തർന്നാഭ്യാം {40}" ।

"യത് കിഞ്ചേദം {41}" "കിതവാസഃ {42}"() ।

"അവ തേ ഹേഡ {43}, "സ്തർത്താ യാമി {44}" ॥

"ആദിത്യാനാമവസാ {45}, "ന ദക്ഷിണാ {46}" ।

"ധാരയന്ത ആദിത്യാസ് {47}, "സ്തിസോ

ഭുമീർധാരയന് {48}" । "യജേന്താ ദേവാനാച്ഛ {49}"

"ശുചിരപഃ {50}" ॥ 6 (14) (മനീഷാ - ടസ്തൂ - ച - രത -

സ്യാസ്മേ - കിതവാസ് ശ്വത്വാരി ച) (A1)

2.8.2 അനുവാകം 2 - വശാദീനാം സൂക്താനി

T.B.2.8.2.1

തേ ശുക്രാസഃ ശുചയോ രശ്മിവന്തഃ ।
 സീദന്നാദിത്യാ അധി ബർഹിഷി പ്രിയേ ।
 കാമേന ദേവാഃ സരഥം ദിവോ നഃ ।
 ആയാന്തു യജ്ഞമുപ നോ ജുഷാണാഃ ॥
 തേ സൂനവോ അദിതേഃ പീവസാമിഷം ।
 ഘൃതം പിന്വത്-പ്രതിഹര്യൻ നൃതേജാഃ ।
 പ്ര യജ്ഞിയാ യജമാനായ യേമുരേ ।
 ആദിത്യാഃ കാമം പിതുമന്തമസ്മേ ॥
 ആ നഃ പുത്രാ അദിതേർയാന്തു യജ്ഞം ।
 ആദിത്യാസഃ പഥിദിർ-ദേവയാനൈഃ ॥ 7 (10)

T.B.2.8.2.2

അസ്മേ കാമം ദാശുഷേ സന്നമന്തഃ ।
 പുരോധാശം ഘൃതവന്തം ജുഷന്താം ॥
 സുഭായത നിർഘൃതിൗ സേധതാമതിം ।
 പ്ര രശ്മിദിർ യത്മാനാ അമൃദ്ധാഃ ।
 ആദിത്യാഃ കാമ പ്രയതാം വഷട്കൃതിം ।
 ജുഷദ്ധാം നോ ഹവൃദാതിം യജത്രാഃ ॥
 ആദിത്യാൻ-കാമമവസേ ഹുവേമ ।

യേ ഭൂതാനി ജനയന്തോ വിചിഖ്യുഃ ।
 സീദന്തു പുത്രാ അദിതേരുപസ്ഥം ।
 സ്തീർണം ബർഹിർഹവിരദ്യായ ദേവാഃ ॥ 8 (10)

T.B.2.8.2.3

സ്തീർണം ബർഹിഃ സീദതാ യജേണ അസ്മിൻ ।
 ധ്രാജാഃ സേധന്തോ അമതിം ദൂരേവാം ।
 അസ്മഭ്യം പുത്രാ അദിതേഃ പ്രയച്സത ।
 ആദിത്യാഃ കാമ ഹവിഷോ ജുഷാണാഃ ॥
 അഗ്നേ നയ സുപഥാ രായേ അസ്മാൻ ।
 വിശ്വാാനി ദേവ വയുനാനി വിദ്വാൻ ।
 യുയോദ്ധ്യസ്ത-ജ്ജുഹുരാണമേനഃ ।
 ഭൂയിഷ്ഠാം തേ നമ ഉക്തിം ഹിധേമ ॥
 പ്രവഃ ശുക്രായ ഭാനവേ ഭരദ്ധാം ।
 ഹവ്യം മതിം ചാഗന്യേ സുപുതം ॥ 9 (10)

T.B.2.8.2.4

യോ ദൈവ്യാനി മാനുഷാ ജനുഷ്ഠി ।
 അന്തർ വിശ്വാാനി വിദ്മനാ ജിഹാതി ॥
 അച്ഛാ ഗിരോ മതയോ ദേവയന്തീഃ ।
 അഗ്നിം യന്തി ദ്രവിണം ഭിക്ഷമാണാഃ ।

സുസംഭൃശ്ഠ് സുപ്രതീകഃ സ്വഞ്ചം ।
 ഹവ്യവാഹമരതിം മാനുഷാണാം ॥
 അഗ്നേ തമസ്മദ്-യുയോദ്ധ്യമീവാഃ ।
 അനഗ്നിത്രാ അഭ്യമന്ത കൃഷ്ടീഃ ।
 പുനരസ്മദ്യുഃ സുവിതായ ദേവ ।
 ക്ഷാം ഹിശോഭിരജരേഭിർ-യജത്ര ॥ 10 (10)

T.B.2.8.2.5

അഗ്നേ താം പാരയാ നവേയാ അസ്മാൻ ।
 സ്വസ്തിഭിരതി ദുർഗാണി വിശ്വാ ।
 പൃശ്വ പൃഥ്വീ ബഹുലാ ന ഉർവീ ।
 ദവാ തോകായ തനയായ ശം യോഃ ॥
 പ്ര കാരവോ മന്നാ വച്യമാനാഃ ।
 ദേവദ്രീചീം നയഥ ദേവയന്തഃ ।
 ദക്ഷിണാവാഡ്-വാജിനീ പ്രാച്യേതി ।
 ഹവിർഭരന്ത്യഗ്നയേ ഘൃതാചീ ॥
 "ഇന്ദ്രം നരോ {51} "യുജേ രഥം {52}" ॥
 ജഗൃദ്ദാ തേ ദക്ഷിണാമിന്ദ്ര ഹസ്തം ॥ 11 (10)

T.B.2.8.2.6

വ॒സു॒യവോ॑ വ॒സുപ॑തേ വ॒സുനാ॑ം ।
 വി॒ദ്മാ॑ ഹി ത്വാ॒ ഗോപ॑തിച് ശൂ॒ര ഗോ॑നാം ॥
 അ॒സ്മഭ്യം॑ ചി॒ത്രം വൃ॑ഷ്ണച് ര॒യിം ദാഃ ॥
 തവേ॒ദം വി॑ശ്വമ॒ഭിതഃ॑ പശ॒വ്യം ॥
 യത് പശ്യ॑സി ചക്ഷ॑സാ സൂ॒ര്യസ്യ॑ ।
 ഗവാ॑മസി ഗോപ॑തിരേക ഇ॒ന്ദ്ര ।
 ഭക്ഷീ॑മഹി തേ പ്ര॒യത॑സ്യ വ॒സഃ ॥
 സമി॑ന്ദ്ര ണോ മ॒നസാ॑ നേഷി॒ ഗോഭിഃ॑ ।
 സച് സൂ॒രിഭി॑ർ മഘ॒വന്മഥ് സൗ॑ സ്വ॒സ്ത്യാ ।
 സം ബ്ര॑ഹ്മണാ ദേ॒വകൃ॑തം യദ॒സ്മി ॥ 12 (10)

T.B.2.8.2.7

സം ദേ॒വാനാ॑ച് സൂ॒മത്യാ॑ യജ॒ണിയാ॑നാം ॥
 ആ॒രാഘ്നോ॑-മ॒പബാ॑ധസ്വ ദൂ॒രം ।
 ഉ॒ഗ്രോ യഃ ശം॑ബഃ പു॒രുഹൂ॑ത തേന॒ ।
 അ॒സ്മേ ധേ॑ഹി യവ॒മദ്ഗോ॑മദി॒ന്ദ്ര ।
 കൃ॒ധീ ധി॑യം ജരി॒ത്രേ വാ॑ജര॒ത്താം ॥
 "ആ॒വേധ॑സച് {53}" സ ഹി ശു॒ചിഃ ॥
 ബൃ॒ഹസ്പ॑തിഃ പ്ര॒ഥമം॑ ജായ॒മാനഃ॑ ।

മഹോ ജ്യോതിഷഃ പരമേ വ്യോമന് ।
 സ്തപ്താസ്യസ്തുവിജാതോ രവേണ ।
 വി സ്തപ്തശ്ശിരധമത്തമാംസി ॥ 13 (10)

T.B.2.8.2.8

ബൃഹസ്പതിഃ സമജയദ്-വസൂനി ।
 മഹോ വ്രജാൻ ഗോമതോ ദേവ ഏഷഃ ।
 അപഃ സിഷാസൻമ്-സുവര പ്രതീത്തഃ ।
 ബൃഹസ്പതിർ.ഹന്ത്യമിത്ര-മർകൈഃ ॥
 "ബൃഹസ്പതേ പർ {54}" "യേവാ പിത്രേ {55}" ॥
 "ആ നോ ദിവഃ {56}" "പാവീരവീ {57}" ।
 "ഇമാ ജുഹ്വാനാ {58}" "യസ്മൈ സ്തനഃ {59}" ।
 "സരസ്വത്യഭി നോ നേഷി {60}" ॥

ഇയച് ശുഷ്കഭിർബിസഖാ ഇവാരുജത് ।
 സാനു ഗിരീണാം തവിഷേഭിർമുർമിഭിഃ () ।
 പാരാവദഘ്നീമവസേ സുവൃകതിഭിഃ ।
 സരസ്വതീ-മാവിവാസേമ ധീതിഭിഃ ॥ 14 (12)

(ദേവയാനൈർ - ദേവാഃ - സുപൂതം - യജത്ര - ഹസ്ത -
 മസ്തി - തമാച് - സ്മുർമിഭിർ ദേവ ച) (A2)

2.8.3 അനുവാകം 3 - സൗമ്യാദീനാം സൂക്താനി

T.B.2.8.3.1

സോമോ ധേനുശ്ച സോമോ അർവന്തമാശുഃ ।
 സോമോ വീരം കർമ്മണ്യം ദദാതു ।
 സാദന്യം ഹിദമ്യശ്ച സഭേയം ।
 പിതൃഃ ശ്രവണം യോ ദദാശദസൈ ॥
 "അഷാഡം യുഥ്സു{61}" താഴ് സോമ ക്രതുഭിഃ ।
 "യാ തേ ധാമാനി ഹവിഷാ യജന്തി {62}" ॥
 താമിമാ ഓഷധീഃ സോമ വിശ്വാഃ ।
 താമപോ അജനയസ്ത്വം ഗാഃ । താമാതന്തൻമോർവന്തരിക്ഷം ।
 താം ജ്യോതിഷാ വിതമോ വവർത്ഥ ॥ 15 (10)

T.B.2.8.3.2

യാ തേ ധാമാനി ദിവി യാ പൃഥിവ്യാം ।
 യാ പർവതേഷോഷധീഷ്വഹ്നു ।
 തേഭിർനോ വിശ്വൈഃ സുമനാ അഹേഡന് ।
 രാജൻമ് സോമ പ്രതി ഹവ്യാ ഗൃഭായ ॥
 "വിഷ്ണോർനു കം {63}" "തദസ്യ പ്രിയം {64}" ।
 "പ്രതദ് വിഷ്ണുഃ {65}" ॥
 പരോ മാത്രയാ തനുവാ വൃധാന ।
 ന തേ മഹിത്വ-മന്യശ്ശുവന്തി ।

ഉദേ തേ വിദ്മ രജസീ പൃഥിവ്യാ വിഷ്ണോ

ദേവ താം । പരമസ്യ വിമ്സേ ॥ 16 (10)

T.B.2.8.3.3

"വിചക്രമേ {66}" "ത്രിർദേവഃ {67}" ॥

"ആ തേ മഹോ{68}" "യോ ജാത ഏവ {69}" ।

"അഭി ഗോത്രാണി {70}" ॥

ആഭിഃ സ്വധോ മിഥതീ-രരിഷണ്യൻ ।

അമിത്രസ്യ വൃഥയാ മന്യുമിന്ദ്ര ।

ആഭിർവിശ്വാ അഭിയുജോ വിഷ്വചീഃ ।

ആര്യായ വിശോഽവതാരിർദാസീഃ ॥

അയഃ ശൃണ്വേ അധ ജയന്നുത ഏൻ ।

അയമുത പ്രകൃണ്യതേ യുധാ ഗാഃ ।

യദാ സത്യം കൃണ്യതേ മന്യുമിന്ദ്രഃ । 17 (10)

T.B.2.8.3.4

വിശ്വാം ദൃഢം ദയത ഏജദസ്മാത് ॥

അനു സ്വധാ-മക്ഷരന്നാപോ അസ്യ ।

അവർദ്ധത മദ്ധ്യ ആ നാവ്യാനാം ।

സദ്രീചീനേന മനസാ തമിന്ദ്ര ഓജീഷേന ।

ഹന്തനാഽഹന്നഭിദ്യുൻ ॥ മരുത്വന്തം വൃഷഭം വാവൃധാനം ।

അകവാരിം ദിവ്യച് ശാസമിന്ദ്രം ।
 വിശ്വാസാഹമവസേ നൃതനായ ।
 ഉഗ്രച് സഹോദാമിഹ തച് ഹുവേമ ॥
 ജനിഷ്ടാ ഉഗ്രഃ സഹസേ തുരായ । 18 (10)

T.B.2.8.3.5

മന്ദ്ര ഓജിഷ്ടാ ബഹുലാഭിമാനഃ ।
 അവർദ്ധന്നിന്ദ്രം മരുതശ്ചിദ്രത ।
 മാതാ യദ്-വീരം ദധനദ്ധനിഷ്ടാ ॥
 ക്വ സ്യാ വോ മരുതഃ സ്വധാഃസീത് ।
 യൻ മാമേകച് സമധത്താഹിഹതേ്യ ।
 അഹഃ ഹ്യുഗ്രസ്തവിഷ-സ്തുവിഷ്ണാൻ ।
 വിശ്വസ്യ ശത്രോരനമം വധസ്തേ ॥
 വൃത്രസ്യ താ ശ്വാസമാദീഷമാണാഃ ।
 വിശ്വേ ദേവാ അജഹുരേ്യ സഖായഃ ।
 മരുദ്ഭിരിന്ദ്ര സഖ്യം തേ അസ്തു । 19 (10)

T.B.2.8.3.6

അഥേമാ വിശ്വാഃ പൃതനാ ജയാസി ॥
 വധീം വൃത്രം മരുത ഇന്ദ്രിയേണ ।
 സ്വേന ഭാമേന തവിഷോ ബഭൂവാൻ ।

അഹമേ॑താ മ॒നവേ॑ വി॒ശ്വശ്ച॑ന്ദ്രാഃ ।
 സു॒ഗാ അ॒പശ്ച॑കര॒ വ॒ജ്രബാ॑ഹുഃ ॥
 സ യോ॑ വൃ॒ഷാ വൃ॒ഷ്ണിയേ॑ഭിഃ സമോ॑കാഃ ।
 മ॒ഹോ ദി॒വഃ പൃ॒ഥ്വിവ്യാ॑ശ്ച സ॒മ്രാട് ।
 സ॒തീന॒സ॒ത്താ॒ ഹവേ॑യാ ഭരേ॒ഷു ।
 മ॒രുതാ॑നോ ഭവ॒തിന്ദ്ര॑ ഊ॒തീ ॥
 ഇ॒ന്ദ്രോ വൃ॒ത്രമ॑തരദ്-വൃ॒ത്രതൃ॑ര്യേ ॥ 20 (10)

T.B.2.8.3.7

അ॒നാധൃ॑ഷ്ടോ മ॒ഘവാ॑ ശൂ॒ര ഇ॒ന്ദ്രഃ ।
 അ॒ന്യേന॑ം ഹി॒ശോ അ॑മ॒ദന്ത॑ പൃ॒ർവീഃ ।
 അ॒യച്ഛ॑ രാജാ ജഗ॑തശ്ചർഷ॒ണീനാ॑ം ॥
 സ ഏ॒വ വീ॒രഃ സ ഊ॑ വീ॒ര്യാ॑വാൻ ।
 സ ഏ॒കരാ॑ജോ ജഗ॑തഃ പര॒സ്താഃ ।
 യദാ॑ വൃ॒ത്രമ॑തര॒ച്ഛൂര॑ ഇ॒ന്ദ്രഃ ।
 അ॒ഥാ ഭവ॑ദ്ദമി॒താഭി॑ക്ര॒തൂനാ॑ം ॥
 ഇ॒ന്ദ്രോ യ॒ജ്ഞം ഹി॒ർദ്ധ॑യൻ വി॒ശ്വവേ॑ദാഃ ।
 പു॒രോ॒ധാശ॑സ്യ ജു॒ഷതാ॑ച്ഛ॒ഹവി॑ർനഃ ।
 വൃ॒ത്രം തീ॒ർത്വാ ദാ॑ന॒വം ഹി॒വജ്ര॑ബാഹുഃ ॥ 21 (10)

T.B.2.8.3.8

ദിശോഽദൃച് ഹദ്ദൃച്ഹിതാ ദൃച്ഹണേന ||

ഇമം യജ്ഞം വർദ്ധയൻ വിശ്വവേദാഃ |

പുരോധാശം പ്രതിഗൃച്ണാതിന്ദ്രഃ |

യദാ വ്യത്രമതരച്ചുര ഇന്ദ്രഃ |

അഥൈകരാജോ അഭവജ്ജനാനാം ||

ഇന്ദ്രോ ദേവാണാംബരഹത്യ ആവത് |

ഇന്ദ്രോ ദേവാനാ-മഭവത് പുരോഗാഃ |

ഇന്ദ്രോ യജ്ഞേ ഹവിഷാ വാവൃധാനഃ |

വ്യത്രതൂർണോ അഭയച് ശർമ യച്സത് ||

യഃ സപ്ത സിന്ധുച് രദധാത്-പൃഥിവ്യാം () |

യഃ സപ്ത ലോകാനകൃണോദ്-ദിശശ്ച |

ഇന്ദ്രോ ഹവിഷാൻമ-സഗണോ മരുദ്ഭിഃ |

വ്യത്രതൂർണോ യജ്ഞമിഹോപയാസത് || 22 (13) (വവർത്ഥ

- വിമ്സ - ഇന്ദ്ര - സ്തുരാ - യാസ്തു - വ്യത്രതൂര്യേ -

വജ്രബാഹുഃ - പൃഥിവ്യാം ത്രീണി ച) (A3)

2.8.4 അനുവാകം 4 - അഭിമാതിഹേന്ദ്രാദിപശുനാം സൂക്താനി

T.B.2.8.4.1

ഇന്ദ്ര-സുരസ്യാ-നഭിമാതിഹോഗ്രഃ ।
 ഹിരണ്യവാശീ-രിഷിരഃ സുവർഷാഃ ।
 തസ്യ വയച് സുമതൗ യജ്ഞീയസ്യ ।
 അപി ഭദ്രേ സൗമനസേ സ്യാമ ॥
 ഹിരണ്യവർണോ അഭയം കൃണോതു ।
 അഭിമാതിഹേന്ദ്രഃ പുതനാസു ജിഷ്ണുഃ ।
 സ നഃ ശർമ ത്രിവർഗ്ഗം ഹിവയ്സത് ।
 യുധം പാത സ്വസ്തിഭിഃ സദാ നഃ ॥
 ഇന്ദ്രഃ സ്തൂഹി വജ്രിണഃ സ്തോമപൃഷ്ഠം ।
 പുരോഽധാശസ്യ ജുഷതാച് ഹവിർനഃ । **23 (10)**

T.B.2.8.4.2

ഹത്യാഭിമാതീഃ പുതനാഃ സഹസ്യാൻ ।
 അമാഭയം കൃണുഹി വിശ്വതോ നഃ ॥
 സ്തൂഹി ശൂരം വജ്രിണ-മപ്രതീതം (-മപ്രതീത്തം) ।
 അഭിമാതിഹനം പുരുഹൂതമിന്ദ്രം ।
 യ ഏക ഇച്ഛതപതിർ ജനേഷു ।
 തസ്മാ ഇന്ദ്രായ ഹവിരാജുഹോത ॥

ഇന്ദ്രോ ദേ॒വാനാ॑മധി॒പാഃ പു॒രോഹി॑തഃ ।

ദി॒ശാം പ॒തിര॑ഭ॒വദ്-വാ॒ജിനീ॑വാൻ ।

അ॒ഭിമാ॑തി॒ഹാ ത॒വിഷ॑സ്തുവി॒ഷ്ണാൻ ।

അ॒സൃ॒ഭ്യം ചി॒ത്രം 'വൃ॑ഷ॒ണഃ' ര॒യിം ദാ॑ത് ॥ 24 (10)

T.B.2.8.4.3

യ ഇ॒മേ ദ്യാ॒വാപൃ॑ഥി॒വീ മ॒ഹി॒താ ।

ബ॒ലേനാ॑ഭ്യു॒-ഹ॒ദഭി॑മാതി॒ഹേന്ദ്രഃ॑ ।

സ നോ॑ ഹ॒വിഃ പ്ര॑തിഗൃ॒ഭ്ണാതു॑ രാ॒തയേ॑ ।

ദേ॒വാനാ॑ം ദേ॒വോ നി॑ധി॒പാ നോ॑ അ॒വ്യാത് ॥

"അ॒ന॒വ॒സ്തേ ര॒ഥം {71}" " 'വൃ॑ഷ്ണേ॒ യത്തേ॑ {72} ।

"ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ നു॒ വീ॒ര്യം॑ {73} "ഽനു॒ഹ॒ന്നഹീ॑ം {74} ॥

ഇന്ദ്രോ॑ യാ॒തോഽവ॑സിത॒സ്യ രാ॒ജാ ।

ശ॒മ॒സ്യ ച॑ ശു॒ങ്ഗി॑ണോ॒ വ॒ജ്ര॑ബാ॒ഹുഃ ।

സേ॒ദു രാ॒ജാ ക്ഷേ॑തി ച॒ർഷ॑ണീ॒നാം ।

അ॒രാ॒ന്ന നേ॒മിഃ പ॒രിതാ॑ ബ॒ഭൂവ ॥ 25 (10)

T.B.2.8.4.4

അ॒ഭി സി॒ദ്ധോ അ॑ജിഗാദ॒സ്യ ശ॒ത്രുൻ ।

വി തി॒ശ്വേന॑ വൃ॒ഷഭേ॑ണാ॒ പു॒രോഽഭേ॑ത് ।

സം 'വ॒ജ്രേ॑ണാ॒സ്യജദ്-വൃ॒ത്രമി॑ന്ദ്രഃ ।

പ്രസ്വാം മതിമതിരച്ചാശദാനഃ ॥

വിഷ്ണും ദേവം വരുണമൃതയേ ഭഗം ।

മേസാ ദേവാ വപയാ യജദ്ധാം ।

താ നോ യജ്ഞമാഗതം വിശ്വധേനാ ।

പ്രജാവദസ്മേ ദ്രവിണേഹ ധത്തം ॥

മേസാ ദേവാ വപയാ യജദ്ധാം ।

വിഷ്ണും ച ദേവം വരുണം ച രാതിം । 26 (10)

T.B.2.8.4.5

താ നോ അമീവാ അപബാധമാനൗ ।

ഇമം യജ്ഞം ജുഷമാണാവുപേതം ॥

വിഷ്ണുവരുണാ യുവമദ്ധാരായ നഃ ।

വിശേ ജനായ മഹി ശർമ യച്ഛതം ।

ദീർഘപ്രയജ്യ ഹവിഷാ വൃധാനാ ।

ജ്യോതിഷാഃരാതീർദഹതം തമാഽസി ॥

യയോരോജസാ സ്കഭിതാ രജാഽസി ।

വീര്യേഭിർ വീരതമാ ശവിഷാ ।

യാ പത്യേതേ അപ്രതീത്താ സഹോഭിഃ ।

വിഷ്ണു അഗന്വരുണാ പൂർവഹൂതൗ ॥ 27 (10)

T.B.2.8.4.6

വിഷ്ണുവരുണാ വദിശസ്യിപാ വാം ।
 ദേവാ യജന്ത ഹവിഷാ ഘൃതേന ।
 അപാമീവാച് സേധതച് രക്ഷസശ്ച ।
 അഥാ ധത്തം യജമാനായ ശം യോഃ ॥
 അച്ഛോമുചാ വൃഷഭാ സുപ്രതൂർതീ ।
 ദേവാനാം ദേവതമാ ശചിഷ്ടാ ।
 വിഷ്ണുവരുണാ പ്രതിഹര്യതം നഃ ।
 ഇദം നരാ പ്രയതമൃതയേ ഹവിഃ ॥
 മഹീ നു ദ്യാവാപൃഥിവീ ഇഹ ജ്യേഷ്ഠേ ।
 രുചാ ഭവതാച് ശുചയദ്ഭി-രർക്കൈഃ । 28 (10)

T.B.2.8.4.7

യഥ്സീം വരിഷ്ഠേ ബൃഹതീ വിമിന്വന് ।
 നൃവദ്ഭ്യോഽക്ഷാ പപ്രമാനേഭിരേവൈഃ ॥
 പ്ര പൂർവജേ പിതരാ നവ്യസീഭിഃ ।
 ഗീർഭിഃ കൃണുദ്ധ്യച് സദനേ ഗൃതസ്യ ।
 ആ നോ ദ്യാവാപൃഥിവീ ദൈവ്യേന ।
 ജനേന യാതം മഹീ വാം വരുഥം ॥
 സ ഇഥ്സ്വപാ ഭുവനേഷ്വാസ ।

യ ഇ॒മേ ദ്യാ॒വാപൃ॒ഥി॒വീ ജ॒ജാന॑ ।

ഉ॒ർവീ ഗ॒ഭീ॒രേ ര॒ജ॒സീ സു॒മേ॒കേ ॥

അ॒വ॒ച്ഛേ॒ധേ ധീ॒രഃ ശ॒ച്യാ സ॒മൈ॒രത് ॥ 29 (10)

T.B.2.8.4.8

ഭൂ॒രിം ദേ॒വ അ॒ച॒ര॒ന്തീ ച॒ര॒ന്തം । പ॒ദ॒ന്തം ഗ॒ർഭ॒മപ॒ദീ ദ॒ധാ॒തേ ।

നി॒ത്യം ന സു॒നും പി॒ത്രോരു॒പസ്ഥേ॑ ॥

തം പി॒പൃ॒തച്ഛേ॒രോദ॒സീ സ॒ത്യ॒വാചം॑ ॥

ഇ॒ദം ദ്യാ॒വാപൃ॒ഥി॒വീ സ॒ത്യ॒മസ്തു॑ ।

പി॒തർ-മാ॒തർ-യ॒ദിഹോ॒പ॒ബ്രു॒വേ വാ॑ം ।

ഭൂ॒തം ദേ॒വാനാ॑മ॒വമേ॒ അ॒വോ॒ദിഃ॑ ।

വി॒ദ്യാമേ॒ഷം വൃ॒ജനം॑ ജീ॒രദാ॑നും ॥

ഉ॒ർവീ പൃ॒ഥി ബ॒ഹു॒ലേ ദൂ॒രേ അ॒ന്തേ॑ ।

ഉ॒പ॒ബ്രു॒വേ ന॒മസാ॑ യ॒ജ്ഞേ॒ അ॒സ്മിൻ () ।

ദ॒ധാ॒തേ യേ സു॒ഭഗേ॑ സു॒പ്ര॒തൃർതീ॑ ।

ദ്യാ॒വാ ര॒ക്ഷ॒തം പൃ॒ഥി॒വീ നോ॒ അ॒ഭാ॒ത് ॥

"യാ ജാ॒താ ഓ॒ഷധ॒യോ {75}, "ഽതി॒ വി॒ശ്വാഃ പ॒രി॒ഷ്ഠാഃ {76}" ।

"യാ ഓ॒ഷധ॒യഃ സോ॒മരാ॑ജ॒ണീ {77} "ര॒ശ്യാവ॒തീച്ഛേ॑

സോ॒മവ॒തീം {78}" । "ഓ॒ഷധീ॒രിതി॑ മാ॒തരോ॑ {79}

"ഽന്യാ വോ॑ അ॒ന്യാമ॑വ॒തു {80} ॥ 30 (15)

(ഹവിർനോ - ദാദ് - ബഭുവ - രാതിം - പൂർവഹൂതാ -
വർകൈ - ദൈര - ദസ്മിൻ പഞ്ച ച) (A4)

2.8.5 അനുവാകം 5 - ഐന്ദ്രാഗ്നപശ്വാദീനാം സൂക്താനി
T.B.2.8.5.1

"ശുചിം നു സ്തോമഃ {81}", "ശ്ലഥ്-വൃത്രം {82} ।

"ഉഭാ വാമിന്ദാഗ്നി {83}, "പ്രചർഷണിഭ്യഃ {84}" ।

"ആ വൃത്രഹണാ {85}" "ഗീർഭിർ-വിപ്രഃ {86}" ॥

ബ്രഹ്മണസ്തേ തമസ്യ യന്താ ।

സൂക്തസ്യ ബോധി തനയം ച ജിന്വ ।

വിശ്വാം തദ്-ഭദ്രം യദവന്തി ദേവാഃ ।

ബൃഹദ്ദേവ വിദമേ സുവീരാഃ ॥

സ ഇഽം സത്യേഭിഃ സഖിഭിഃ ശുചദ്ഭിഃ ।

ഗോധായസംവി ധനസൈരതർദത് ।

ബ്രഹ്മണസ്തീർ-വൃഷഭിർവരാഹൈഃ । 31 (10)

T.B.2.8.5.2

ഘർമസോദേഭിർ-ദ്രവിണം വ്യാനദ് ॥

ബ്രഹ്മണസ്തേ-രദവദ്യഥാ വശം ।

സത്യോ മന്യൂർമഹി കർമാ കരിഷ്യതഃ ।

യോ ഗാ ഉദാജഥ്സ ദിവേ വി ചാഭജത് ।

മഹീവ രീതിഃ ശവസാ സരത് പൃഥക് ॥

ഇന്ധാനോ അഗ്നിം വനവദ്വനുഷ്ടതഃ ।
 കൃതബ്രഹ്മാ ശുശ്രൂവദ്-രാതഹവ്യ ഇത് ।
 ജാതേന ജാതമതി സ്യത് പ്രസ്യച്ഛതേ ।
 യം യം യുജം കൃണുതേ ബ്രഹ്മണസ്സതിഃ ॥
 ബ്രഹ്മണസ്സതേ സുയമസ്യ വിശ്വാഹാ । 32 (10)

T.B.2.8.5.3

രായഃ സ്യാമ രഥേയാ വിവസ്വതഃ ।
 വീരേഷു വീരാച്ഛ ഉപപൃങ്ധി നസ്ത്വം ।
 യദീശാനോ ബ്രഹ്മണാ വേഷി മേ ഹവം ॥
 സ ഇജ്ജനേന സ വിശാ സ ജന്മനാ ।
 സ പുത്രൈർവാജം ഭരതേ ധനാ നൃഭിഃ ।
 ദേവാനാം യഃ പിതരമാവിവാസതി ।
 ശ്രദ്ധാമനാ ഹവിഷാ ബ്രഹ്മണസ്സതിം ॥
 "യാസ്തേ പൃഷ്ണാ വോ അന്തഃ {87}" ।
 "ശുക്രം തേ അന്യത് {88}", "പൃഷ്ണമാ ആശാഃ {89}" ॥
 പ്രപഥേ പഥാമജനിഷ്ട പൃഷ്ണാ । 33 (10)

T.B.2.8.5.4

പ്രപഥേ ദിവഃ പ്രപഥേ പൃഥിവ്യാഃ ।
 ഉദേ അഭി പ്രിയതമേ സധസ്ഥേ ॥

ആ ച പരാ ച ചരതി പ്രജാനന് ॥
 പുഷാ സുബന്ധുർദിവ ആ പൃഥിവ്യാഃ ।
 ഇഡസ്പതിർ-മഘവാ ദസുവർചാഃ ।
 തം ദേവാസോ അദദുഃ സൂര്യായൈ ॥
 കാമേന കൃതം തവസൗ സ്വഞ്ചം ॥
 അജാഗ്രഃ പശുപാ വാജവസ്തുഃ ।
 ധിയംജിനോ വിശ്വേ ഭുവനേ അർപിതഃ ।
 അശ്വോം പുഷാ ശിമിരാമുദ്വരീവൃജത് ॥ 34 (10)

T.B.2.8.5.5

സംചക്ഷാണോ ഭുവനാ ദേവ ഇഽയതേ ॥
 ശുചീ വോ ഹവ്യാ മരുതഃ ശുചീനാം ।
 ശുചിച് ഹിനോമൃദ്ധ്വരച് ശുചിഭ്യഃ ।
 ഋതേന സത്യമൃതസാപ ആയന് ॥
 ശുചിജന്മാനഃ ശുചയഃ പാവകാഃ ॥
 പ്ര ചിത്രമർകം ഗൃണതേ തുരായ് ।
 മാരുതായ സ്വതവസേ ഭരദ്ധാം ।
 യേ സഹാച്സി സഹസാ സഹന്തേ ।
 രേജതേ അഗ്നേ പൃഥിവീ മഖേഭ്യഃ ॥
 അച്സേഷ്വാ മരുതഃ ഖാദയോ വഃ ॥ 35 (10)

T.B.2.8.5.6

വക്ഷഃസു രുക്മാ ഉപശിശ്രിയാണാഃ ।
 വി വിദ്യുതോ ന വൃഷ്ടിഭീ രുചാനാഃ ।
 അനു സ്വധാമായുധൈർ-യച്ഛമാനാഃ ॥
 യാ വഃ ശർമ ശശമാനായ സന്തി ।
 ത്രിധാത്മനി ദാശുഷേ യച്ഛതാധി ।
 അസ്മഭ്യം താനി മരുതോ വിധന്ത ।
 രയിം നോ ധത്ത വൃഷണഃ സുവീരം ॥
 ഇമേ തൂരം മരുതോ രാമയന്തി ।
 ഇമേ സഹഃ സഹസ ആനമന്തി ।
 ഇമേ ശഘ്സം വനുഷ്യതോ നിപാന്തി । 36 (10)

T.B.2.8.5.7

ഗുരുദ്രേഷോ അരരുഷേ ദധന്തി ॥
 അരാ ഇവേദചരമാ അഹേവ ।
 പ്ര പ്രജായന്തേ അകവാ മഹോഭിഃ ।
 പൃശ്നേഃ പൃത്രാ ഉപമാസോ രഭിഷ്ടാഃ ।
 സ്വയാ മത്യാ മരുതഃ സംമിമിക്ഷുഃ ॥
 അനു തേ ദായി മഹ ഇന്ദ്രിയായ ।
 സത്രാ തേ വിശ്വമനു വൃത്രഹത്യേ ।
 അനു ക്ഷത്രമനു സഹോ യജത്ര ।

ഇ॒ന്ദ്ര॑ ദേ॒വേദി॑രനു॒ തേ നൃ॒ഷഹ്യേ॑ ॥
 യ ഇ॒ന്ദ്ര॑ ശു॒ഷോ മ॑ഘവ॒ന്തേ അ॒സ്മി । 37 (10)

T.B.2.8.5.8

ശി॒ക്ഷാ സ॒ഖിഭ്യഃ॑ പൂ॒രുഹൂ॑ത നൃ॒ഭ്യഃ ।
 തപ് ഹി ദൃ॒ഡാ മ॑ഘവ॒ൻ വിചേ॑താഃ ।
 അപാ॑വ്യധി പരി॑വൃതിം ന രാ॒ധഃ ॥
 ഇ॒ന്ദ്രോ രാജാ॑ ജഗ॒തശ്ച॑ർഷണീ॒നാം ।
 അധി॑ക്ഷമി വി॒ഷ്ണുരൂ॑പം യദ॒സ്മി ।
 തതോ॑ ദദാ॒തു ദാ॒ശുഷേ॑ വസു॒നി ।
 ചോദ॑ദ്രാ॒ധ ഉ॑പസ്തൂ॒തശ്ചിദർ॑വാക് ॥
 തമു॑ ഷ്ടു॒ഹി യോ അ॒ഭിഭൂ॑ത്യോജാഃ ।
 വന്വ॑ന്നവാ॒തഃ പൂ॒രുഹൂ॑ത ഇ॒ന്ദ്രഃ ।
 അ॒ഷാഡ്മു॒ഗ്രഹ് സ॑ഹമാനമാ॒ഭിഃ () । 38 (10)

T.B.2.8.5.9

ഗീ॒ർഭിർവ॑ർദ്ധ വൃ॒ഷഭം ച॑ർഷണീ॒നാം ॥
 സ്ഥൂ॒രസ്യ॑ രാ॒യോ ബൃ॑ഹ॒തോ യ ഇ॒ൗശേ॑ ॥
 തമു॑ ഷ്ടു॒വാമ വി॒ദഥേ॑ഷി॒ന്ദ്രം ।
 യോ വാ॒യുനാ॑ ജയ॒തി ഗോ॑മതീ॒ഷു ।
 പ്ര ധൃ॑ഷ്ടു॒യാ നയ॑തി വസ്യോ॒ അച്ഛ॑ ॥
 ആ॒ തേ ശു॒ഷോ വൃ॒ഷഭ ഏ॒തു പ॒ശ്വാത് ।

ഓത്തരാദധരാഗാ പുരസ്താത് ।

ആ വിശ്വതോ അഭി സമേത്വർവാങ് ।

ഇന്ദ്ര ദധ്മദ് സുവർവദ്ധേഹ്യസേ ॥ 39 (9)

(വരാഹൈർ - വിശ്വഹാ - ജനിഷ്ട പൃഷോ - ദാർവ്യജത്

- ഖാദയോ വഃ - പാൻ - തൃസ്ത - യാഭിർ - നവ ച) (A5)

2.8.6 അനുവാകം 6 - സാവിത്രാദിപശുനാം സൂക്താനി

T.B.2.8.6.1

ആ ദേവോ യാതു സവിതാ സുരതഃ ।

അന്തരിക്ഷപ്രാ വഹമാനോ അശ്വൈഃ ।

ഹസ്തേ ദധാനോ നര്യോ പുരുണി ।

നിവേശയൻ ച പ്രസുവൻ ച ഭൂമ ॥

അഭീവൃതം കൃശനൈർ വിശ്വരുപം ।

ഹിരണ്യശമ്യം യജതോ ബൃഹന്തം ।

ആസ്ഥാദ്-രഥദ് സവിതാ ചിത്രഭാനുഃ ।

കൃഷ്ണാ രജാദ്സി തവിഷീം ദധാനഃ ॥

സഘാ നോ ദേവഃ സവിതാ സവായ ।

ആസാവിഷദ്-വസുപതിർ-വസൂനി । 40 (10)

T.B.2.8.6.2

വിശ്രയമാണോ അമതിമുരുചീം ।

മർതഭോജനമധ രാസതേ ന ॥

വി ജനാ॑ന്ത്യാവാഃ ശി॑തി॒പാദോ॑ അ॒വ്യന് ।
 രഥ॑ഃ ഹി॒രണ്യ പ്ര॑ ഉ॒ഗം വ॑ഹ॒ന്തഃ ।
 ശശ്വ॑ദ്-ദി॒ശഃ സ॒വിതു॑ർ-ദൈ॒വ്യസ്യ॑ ।
 ഉ॒പസ്ഥേ॑ വി॒ശ്വാ ഭു॑വ॒നാനി॑ തസ്ഥുഃ ॥
 വി സു॑പ॒ർണോ അ॒ന്തരി॑ക്ഷാ॒ണ്യവ്യത് ।
 ഗഭീ॑രവേ॒പാ അ॒സുരഃ॑ സു॒നീമഃ॑ ।
 ക്ഷോ॑ഭാ॒നീഃ സൂ॒ര്യഃ ക॒ശ്ചികേ॑ത ।
 ക॒തമാം॑ ദ്യാഃ ര॒ശ്മിര॑സ്യാ॒തതാ॑ന ॥ 41 (10)

T.B.2.8.6.3

ഭഗം॑ ധി॒യം വാ॑ജയ॒ന്തഃ പു॑ര॒ന്ധിം ।
 നരാ॑ശ॒ഃസോ ഗാ॒സ്തതി॑ർനോ അ॒വ്യത് ।
 ആ॒യേ വാ॑മ॒സ്യ സംഗ॑ഥേ॒രയി॑ണാം ।
 പ്രി॒യാ ദേ॒വസ്യ॑ സ॒വിതുഃ॑ സ്യാമ ॥
 ആ നോ॑ വി॒ശ്വേ അ॒സ്മാ ഗ॑മ॒ന്തു ദേ॒വാഃ ।
 മി॒ത്രോ അ॒ര്യമാ॑ വരു॒ണഃ സ॒ജോഷാഃ॑ ।
 ഭു॒വൻ. യഥാ॑ നോ വി॒ശ്വേ വൃ॒ധാസഃ॑ ।
 ക॒രൻമി॑ സു॒ഷഹാ॑ വി॒മുരം॑ ന ശ॒വഃ ॥
 ശം നോ॑ ദേ॒വാ വി॒ശ്വദേ॒വാ ഭ॒വന്തു॑ ।
 ശഃ॑ സ॒രസ്വ॑തീ സ॒ഹ ധീ॒ഭിര॑സ്തു ॥ 42 (10)

T.B.2.8.6.4

ശമദിഷാചഃ ശമു രാതിഷാചഃ ।
 ശം നോ ദിവ്യാഃ പാർത്ഥിവാഃ ശം നോ അപ്യാഃ ॥
 യേ സവിതുഃ സത്യസവസ്യ വിശ്വേ ।
 മിത്രസ്യ വ്രതേ വരുണസ്യ ദേവാഃ ।
 തേ സൗഭഗം വീരവദ്ഗോമദപ്തഃ ।
 ദധാതന ദ്രവിണം ചിത്രമസ്മൈ ॥
 അഗ്നേ യാഹി ദൃത്യം വാരിഷേണ്യഃ ।
 ദേവാം അച്ഛാ ബ്രഹ്മകൃതാ ഗണേന ।
 സരസ്വതീം മരുതോ അശിനിനാഽപഃ ।
 യക്ഷി ദേവാൻ രത്നധേയായ വിശ്വാൻ ॥ 43 (10)

T.B.2.8.6.5

ദ്യാഃ പിതഃ പൃഥ്വി മാതരധൃക് ।
 അഗ്നേ ഭ്രാതർവസവോ മൃധാതാ നഃ ।
 വിശ്വ ആദിത്യാ ആദിതേ സജോഷാഃ ।
 അസ്മദ്യച് ശർമ ബഹുലം വീയന്ത ॥
 വിശ്വേ ദേവാഃ ശൃണുതേമച് ഹവം മേ ।
 യേ അന്തരീക്ഷേ യ ഉപ ദൃവി ഷു ।
 യേ അഗ്നിജിഹ്വാ ഉത വാ യജത്രാഃ ।

ആ॒സദ്-യാ॒സ്മിൻ ബ॒ർഹി॒ഷി മാ॒ദയ॒ദ്ധാം ॥

ആ॒ വാ॑ം മി॒ത്രാവ॑രുണാ ഹ॒വ്യജു॑ഷീം ।

നമ॑സാ ദേ॒വാ വ॑വ॒സാഃഽവ॑വൃ॒ത്യാം । 44 (10)

T.B.2.8.6.6

അ॒സ്താകം॑ ബ്ര॒ഹ്മ പൃ॑ത॒നാസു॑ സ॒ഹ്യ അ॒സ്താകം॑ ।

വൃ॒ഷ്ടിർ-ദി॒വ്യാ സു॑പാ॒രാ ॥

യു॒വം ഘ്ര॑സ്താ॒ണി പീ॒വ॒സാ വ॑സാ॒മേ ।

യു॒വോര॑ച്ഛി॒ദ്രാ മ॑ന്ത॒വോ ഹ॒ സർഗാഃ॑ ।

അ॒വാ॒തി॒രത॑മ॒ന്യുതാ॑നി വി॒ശ്വാ ।

ഋ॒തേന॑ മി॒ത്രാവ॑രുണാ സ॒ചേമേ॑ ॥

തഥ്॑സു വാ॑ം മി॒ത്രാവ॑രുണാ മ॒ഹി॒ത്വം ।

ഈ॒ർമാ ത॒സ്ഥുഷീ॑രഹ॒ഭിർ-ദു॑ദൃ॒ഹേ ।

വി॒ശ്വാഃ പി॒ന്വഥ॑ സ്വ॒സര॑സ്യ॒ ധേനാഃ॑ ।

അ॒നു വാ॑മേ॒കഃ പ॒വിരാ॑വ॒വർതി॑ ॥ 45 (10)

T.B.2.8.6.7

യദ്ബ॑ഹ്നി॒ഷ്ടം നാ॒തിവി॑ദേ॒ സു॒ഭാ॒നു ।

അ॒ച്ഛി॒ദ്രഃ ശ॒ർമ ഭു॑വ॒നസ്യ॑ ഗോ॒പാ ।

തതോ॑ നോ മി॒ത്രാവ॑രുണാ-വ॒വീ॒ഷ്ടം ।

സി॒ഷാ॒സതോ॑ ജീ॒ഗി॒വാഹ്॑സഃ॒ സ്യാമ॑ ॥

ആ നോ മിത്രാവരുണാ ഹവ്യദാതിം ।
 ഘൃതൈർ-ഗവ്യുതിമുക്ഷതമിഡാഭിഃ ।
 പ്രതി വാമത്ര വരമാ ജനായ ।
 പൃണീതമുദ്ഗോ ദിവ്യസ്യ ചാരോഃ ॥
 പ്ര ബാഹവാ സിന്ധുതം ജീവസേ നഃ ।
 ആ നോ ഗവ്യുതിമുക്ഷതം ഘൃതേന । 46 (10)

T.B.2.8.6.8

ആ നോ ജനേ ശ്രവയതം യുവാനാ ।
 ശ്രുതം മേ മിത്രാവരുണാ ഹവേമാ ॥
 ഇമാ രുദ്രായ സ്ഥിരധന്വനേ ഗിരഃ ।
 ക്ഷിപ്രേഷവേ ദേവായ സ്വധാമ്നേ ॥
 അഷാഢായ സഹമാനായ മീഡുഷേ ।
 തിശ്മായുധായ ഭരതാ ശൂണോതന ॥
 ത്വാ ദത്തേഭീ രുദ്ര ശന്തമേഭിഃ ।
 ശതം ഹിമാ അശീയ ദേഷജേഭിഃ ।
 വൃസ്മദ്ദേഷോ വിതരം വ്യഘ്നഃ ।
 വൃമീവാഽ ശ്ചാതയസ്വാ വിഷ്ടചീഃ ॥ 47 (10)

T.B.2.8.6.9

"അർഹൻ ബിഭർഷി {90}, "മാ നസ്മാകേ {91}" ॥

ആ തേ പിതർമരുതാഽസ്സമമേതു ।

മാ നഃ സൂര്യസ്യ സംഭൃശോ യുയോമാഃ ।

അഭി നോ വീരോ അർവതി ക്ഷമേത ।

പ്രജായേമഹി രുദ്ര പ്രജാഭിഃ ॥

ഏവാ ബഭ്രോ വൃഷഭ ചേകിതാന ।

യഥാ ദേവ ന ഹൃണീഷേ ന ഹഽസി ।

ഹാവനശ്രൂർനോ രുദ്രേഹ ബോധി ।

ബൃഹദഭമേ വിദമേ സുവീരാഃ ॥

"പരിണോ രുദ്രസ്യ ഹേതിഃ{92}", "സ്തൂഹി ശ്രുതം () {93}" ।

"മീഡുഷ്ടമാ {94}" "ർഹൻ ബിഭർഷി {95}" ।

"തമഗേ രുദ്ര {96}, "ആ വോ രാജാനം {97}" ॥ 48 (12)

(വസൂനി - തതാ - നാസ്തു - വിശ്വാൻ. - വവൃത്യാം -

വവർതി - ഏതേന - വിഷുചീഃ - ശ്രുതം ദേ ച) (A6)

2.8.7 അനുവാകം 7 - സൗര്യാദിപശുനാം സൂക്താനി

T.B.2.8.7.1

സൂര്യോ ദേവീമുഷസഽരോചമാനാ മര്യഃ ।

ന യോഷാമഭ്യേതി പശ്വാത് ।

യത്രാ നരോ ദേവയന്തോ യുഗാനി ।

വി॒തന്വ॑തേ പ്ര॒തി ഭ॒ദ്രായ॑ ഭ॒ദ്രം ॥
 ഭ॒ദ്രാ അ॒ശ്വാ ഹ॒രിതഃ॑ സൂ॒ര്യസ്യ॑ ।
 ചി॒ത്രാ ഏ॒ദഗ്വാ അ॒നുമാ॒ദ്യാസഃ॑ ।
 ന॒മസ്യ॑നോ ഭി॒വ ആ പൃ॒ഷ്ഠമ॑സ്ഥുഃ ।
 പ॒രി ദ്യാ॒വാപൃ॑ഥി॒വീ യ॑ന്തി സ॒ദ്യഃ ॥
 തഥ് സൂ॒ര്യസ്യ॑ ദേ॒വത്വം॑ തൻ മ॒ഹിത്വം॑ ।
 മ॒ദ്ധ്യാ ക॑ർത്തോർ-വി॒തത॑ച്ഛ് സംജാ॒ര । 49 (10)

T.B.2.8.7.2

യ॒ദേ॒ദയു॑ക്ത ഹ॒രിതഃ॑ സ॒ധസ്ഥാ॑ത് ।
 ആ॒ദ്രാ॒ത്രീ വാ॑സ॒സ്തനു॑തേ സി॒മസ്മൈ॑ ॥
 തൻ മി॒ത്രസ്യ॑ വ॒രുണ॑സ്യാഭി॒ചക്ഷേ॑ ॥
 സൂ॒ര്യോ രൂ॒പം കൃ॑ണുതേ ദ്യാ॒രുപ॑സ്ഥേ ॥
 അ॒നന്ത॑മ॒ന്യദ്-രു॑ശ॒ദസ്യ॑ പാജഃ ।
 കൃ॒ഷ്ണമ॑ന്യ॒ദ്ധരി॑തഃ സംഭ॒രന്തി ॥
 അ॒ദ്യാ ദേ॒വാ ഉ॒ദിതാ॑ സൂ॒ര്യസ്യ॑ ।
 നി॒രച്ഛ്ഹ॑സഃ പി॒പൃതാ॑ന്നി॒രവ॑ദ്യാത് ।
 തന്നോ॑ മി॒ത്രോ വ॑രു॒ണോ മാ॑മ॒ഹന്താം॑ ।
 അ॒ഭിതിഃ॑ സി॒ന്ധുഃ പൃ॑ഥി॒വീ ഉ॒ത ദ്യാഃ ॥ 50 (10)

T.B.2.8.7.3

ദിവോ॑ രു॒ക്മ ഉ॒രുച॑ക്ഷാ ഉ॒ദേതി॑ ।
 ദൂ॒രേ അ॑ർത്ഥസുരണിർ-ദ്രാജമാനഃ॑ ।
 നൂ॒നം ജ॒നാഃ സൂ॑ര്യേണ പ്രസൂ॑താഃ ।
 ആ॒യന്നർത്ഥാ॑നി കൃ॒ണവ॑ന്നപാച്സി॑ ॥
 ശം നോ॑ ഭവ॒ ചക്ഷ॑സാ ശം നോ॑ അഹ്നാ॑ ॥
 ശം ഭാ॒നുനാ॑ ശച് ഹി॒മാ ശം ഘൃ॑ണേൻ ।
 യഥാ॑ ശമ॒സ്തേ ശമ॑സദ്-ദൂ॒രോണേ॑ ।
 തഥ് സൂ॒ര്യ ദ്ര॑വിണം യേഹി॑ ചി॒ത്രം ॥
 ചി॒ത്രം ദേ॒വാനാ॑-മു॒ദഗാ॑ദനീകം ।
 ചക്ഷു॑ർമി॒ത്രസ്യ॑ വരു॒ണസ്യാ॑ഗേഃ । 51 (10)

T.B.2.8.7.4

ആ॒ഽപ്രാ ദ്യാ॑വാപൃഥി॒വീ അ॑ന്തരി॒ക്ഷം ।
 സൂ॒ര്യ ആ॑ത്മാ ജഗ॒തസ്ത॑സ്ഥുഷ॒ശ്ച ॥
 "ത॒പ്താ ദധ॑ത് {98}, "ത॒ന്ന-സൂ॑രീപം {99}" ।
 "ത॒പ്താ വീ॒രം {100}" "പി॒ശങ്ഗ॑രുപഃ {101}" ॥
 ദശേ॒മം ത॒പ്തൂർജ॑നയന്ത ഗർഭം॑ ।
 അ॒തന്ദ്രാ॑സോ യു॒വത॑യോ ബി॒ഭർത്രം॑ ।
 തി॒ശ്മാനീ॑കഃ സ്വ॒യശ॑സം ജനേ॑ഷു ।

വി॒രോച॑മാ॒നം പ॒രി॒ഷീ॑ം ന॒യ॒ന്തി ॥

ആ॒വി॒ഷ്ടോ॑ വ॒ർദ്ധ॑തേ ചാ॒രു॒രാ॒സു ।

ജി॒ഹ്വാ॑നാമു॒ർദ്ധ്വഃ॑ സ്വായ॒ശാ ഉ॒പ॒സ്മേ ॥ 52 (10)

T.B.2.8.7.5

ഉ॒ദേ ത്വ॑ഷ്ടു॒ർബി॒ഭ്യതു॒ർ-ജാ॑യമാ॒നാത് ।

പ്ര॒തീ॒ചീ സി॒ഹം പ്ര॒തി॒ജോ॑ഷയേതേ ॥

"മി॒ത്രോ ജ॒നാൻ {102}, "പ്ര॒സമി॑ത്ര {103}" ॥

അ॒യം മി॒ത്രോ ന॒മ॒സ്യഃ॑ സു॒ശേ॒വഃ ।

രാ॒ജാ സു॒ക്ഷ॒ത്രോ അ॒ജ॒നി॒ഷ്ട വേ॒ധാഃ ।

ത॒സ്യ വ॒യച്ഛു॑ സു॒മ॒തൗ യ॒ജ്ഞീ॑യ॒സ്യ ।

അ॒പി ഭ॒ദ്രേ സൗ॑മ॒ന॒സേ സ്യാ॑മ ॥

അ॒ന॒മീ॒വാ॒സ ഇ॒ധയാ॑ മ॒ദ॒ന്തഃ ।

മി॒തജ്ജ॑മ॒വോ വ॒രി॒മ॒ന്നാ പൃ॑ഥി॒വ്യാഃ ।

ആ॒ദി॒ത്യ॒സ്യ വ്ര॒തമു॑പ॒ക്ഷ്യ॑ന്തഃ ॥ 53 (10)

T.B.2.8.7.6

വ॒യം മി॒ത്ര॒സ്യ സു॒മ॒തൗ സ്യാ॑മ ॥

മി॒ത്രം ന ഇ॒ച്ഛ ശി॒മ്യാ ഗോ॑ഷു ഗ॒വ്യ॑വ്ത് ।

സ്വാ॒ധി॒യോ വി॒ദഥേ॑ അ॒സ്തജീ॑ജ॒നന് ।

അ॒രേ॒ജ॒യതാ॑ച്ഛു॒രോ॒ദ॒സീ പാ॑ജ॒സാ ഗി॒രാ ।

പ്രതി പ്രിയം യജതം ജനുഷാമവഃ ॥
 മഹാഽ ആദിത്യോ നമസോപസദ്യഃ ।
 യാതയജ്ജനോ ഗുണതേ സുശേവഃ ।
 തസ്മാ ഏതത് പന്യതമായ ജുഷ്ടം ।
 അഗ്നൗ മിത്രായ ഹവിരാജുഹോത ॥
 ആവാഽ രഥോ രോദസീ ബദ്ബധാനഃ । 54 (10)

T.B.2.8.7.7

ഹിരണ്യയോ വൃഷഭിര്യാതശൈഃ ।
 ഘൃതവർതനിഃ പവിഭീ രുചാനഃ ।
 ഇഷാം വോഽധാ നൃപതിർവാജിനീവാൻ ॥
 സ പ്രഥമാനോ അഭി പഞ്ച ഭൂമ ।
 ത്രിവന്ധുരോ മനസാഽഽയാതു യുക്തഃ ।
 വിശോ യേന ഗച്ഛഥോ ദേവയന്തീഃ ।
 കൂത്രോ ചിദ്യാമശിനാ ദധാനാ ॥
 സ്വശാ യശസാഽഽയാതമർവാക് ।
 ദസ്രാ നിധിം മധുമന്തം പിബാമഃ ।
 വി വാഽ രഥോ വദ്ധാ യാദമാനഃ । 55 (10)

T.B.2.8.7.8

അന്താൻ ദിവോ ബാധതേ വർതനിഭ്യാം ॥
യുവോഃ ശ്രിയം പരി യോഷാ വൃണീത ।
സൂരോ ദുഹിതാ പരിതക്തിയായാം ।
യദ്-ദേവയന്തമവഥഃ ശചീഭിഃ ।
പരിശ്ചച്ഛ വാം മനാ വാം വയോ ഗാം ॥
യോ ഹ സ്യ വാച് രമിരാ വസ്ത ഉസ്രാഃ ।
രഥോ യുജാനഃ പരിയാതി വർതിഃ ।
തേന നഃ ശം യോരുഷസോ വ്യുഷ്ടൗ ।
ന്യശ്ചിനാ വഹതം യജേത അസ്മിൻ ॥
യുവം ഭുജ്യമവവിദ്ധച്ഛ സമുദ്രേ । **56 (10)**

T.B.2.8.7.9

ഉദൂഹമുരർണസോ അസ്രിധാനൈഃ ।
പതത്രിഭി-രശ്രമൈ-രവ്യഥിഭിഃ ।
ഭച്ഛസനാഭിരശ്ചിനാ പാരയന്താ ॥
അഗ്നീഷോമാ യോ അദ്യ വാം । ഇദം വചഃ സപര്യതി ।
തസ്മൈ ധത്തച്ഛ സുവീര്യം । ഗവാം പോഷഃ സ്വശ്ചിയാം ॥
യോ അഗ്നീഷോമാ ഹവിഷാ സപര്യാത് ।

ദേവദ്രീചാ മനസാ യോ ഏതേന ।

തസ്യ പ്രതപ്തരക്ഷതം പാതമപ്തഹസഃ । 57 (10)

T.B.2.8.7.10

വിശേ ജനായ മഹി ശർമ്മ യച്ചതം ॥

അഗ്നീഷോമാ യ ആഹുതിം । യോ വാം ദാശാദ്ധവിഷ്കൃതിം ।

സ പ്രജയാ സുവീര്യം । വിശ്വമായുർ-വൃശ്നവത് ॥

അഗ്നീഷോമാ ചേതി തദ്-വീര്യം വാം ।

യദമുഷ്ണീതമവസം പണിം ഗോഃ ।

അവാതിരതം പ്രഥയസ്യ ശേഷഃ ।

അവിന്ദതം ജ്യോതിരേകം ബഹുഭ്യഃ ॥

"അഗ്നീഷോമാവിമപ്ത സുമേ {104}" "അഗ്നീഷോമാ ഹവിഷഃ

പ്രസ്ഥിതസ്യ () {105}" ॥ 58 (10)

(ജഭാര-ഭൃഹ-രഗേ-രൂപസ്ഥ-ഉപക്ഷ്യന്തോ-ബദ്ബധാനോ -

യാദമാനഃ - സമുദ്രേ - ടപ്തഹസഃ - പ്രസ്ഥിതസ്യ) (A7)

2.8.8 അനുവാകം 8 - വേഹദാദിപശുനാം സൂക്താനി

T.B.2.8.8.1

അഹമസ്മി പ്രഥമജാ ഋതസ്യ ।

പൂർവം ദേവേഭ്യോ അമൃതസ്യ നാഭിഃ ।

യോ മാ ദദാതി സ ഇദേവ മാ വാഃ ।

അഹ-മന്ന-മന്ന-മദന്തമദ്മി ॥ പൂർവ-മഗ്നേരപി ദഹത്യന്നം ॥

യ॒ത്തൗ ഹാ॒ഽഽസാ॒തേ അ॒ഹമു॒ത്തരേ॒ഷു ।

വ്യാ॒ത്തമ॒സ്യ പ॒ശവഃ॑ സു॒ജംഭം॑ ।

പശ്യ॑ന്തി ധീ॒രാഃ പ്ര॒ചര॑ന്തി പാ॒കാഃ ॥

ജ॒ഹാമ്യ॑ന്യം ന ജ॒ഹാമ്യ॑ന്യം ।

അ॒ഹമ॑ന്നം വ॒ശമി॑ച്ഛരാമി । **59 (10)**

T.B.2.8.8.2

സ॒മാന॑മർത്ഥം പ॒ര്യേമി॑ ഭൂ॒ജത് ।

കോ മാ॑മന്നം മ॒നുഷ്യോ॑ ദ॒ധേത ॥

പരാ॑കേ അ॒ന്നം നി॒ഹിതം॑ ലോ॒ക ഏ॒തത് ।

വി॒ശ്വൈർ-ദേ॒വൈഃ പി॒തൃഭി॑ർ-ഗു॒പ്തമ॑ന്നം ।

യദ॒ഭ്യതേ॑ ലു॒പ്യതേ॑ യത് പ॒രോ॒പ്യതേ॑ ।

ശ॒തത॑മീ സാ ത॒നുർമേ॑ ബഭൂ॒വ ॥

മ॒ഹാന്തൗ॑ ച॒രു സ॑കൃദ്-ദു॒ഗ്ധേന॑ പ॒പ്രൗ ।

ദി॒വഞ്ച॑ പൃ॒ശ്ണി പൃ॒ഥിവി॑ം ച സാ॒കം ।

തഥ് സം॒പിബ॑ന്തോ ന മി॒നന്തി॑ വേ॒ധസഃ॑ ।

നൈ॒തദ്-ഭൂ॒ധോ ദ॒വതി॑ നോ ക॒നീയഃ॑ ॥ **60 (10)**

T.B.2.8.8.3

അ॒ന്നം പ്രാ॒ണ-മ॑ന്ന-മ॒പാന॑-മാ॒ഹുഃ ।

അ॒ന്നം മൃ॒ത്യും തമു॑ ജീ॒വാതു॑മാ॒ഹുഃ ।

അ॒ന്നം ബ്ര॒ഹ്മാണോ॑ ജ॒രസം॑ വ॒ദന്തി॑ ।

അന്നമാഹുഃ പ്രജനനം പ്രജാനാം ॥
 മോഘമന്നം വിനതേ അപ്രചേതാഃ ।
 സത്യം ബ്രവീമി വധ ഇഥ്സ തസ്യ ।
 നാര്യമണ്ണം പുഷ്യതി നോ സഖായം ।
 കേവലാഘോ ദവതി കേവലാദീ ॥
 അഹം മേഘഃ സുനയൻ. വർഷന്നസി ।
 മാമദന്ത്യഹമദ്യന്യാൻ । 61 (10)

T.B.2.8.8.4

അഹഃ സദമൃതോ ദവാമി ।
 മദാദിത്യാ അധി സർവേ തപന്തി ॥
 "ദേവീം വാചമജനയന്ത {106}, "യദ്-വാഗ്-വദന്തി {107}" ॥
 അനന്താ-മന്താദധി നിർമിതാം മഹീം ।
 യസ്യാം ദേവാ അദധൂർ ഭോജനാനി ।
 ഏകാക്ഷരാം ദിപദാഃ ഷട്പദാഞ്ച ।
 വാചം ദേവാ ഉപജീവന്തി വിശ്വേ ॥
 വാചം ദേവാ ഉപജീവന്തി വിശ്വേ ।
 വാചം ഗന്ധർവാഃ പശവോ മനുഷ്യാഃ ।
 വാചീമാ വിശ്വാ ഭുവനാന്യർപിതാ । 62 (10)

T.B.2.8.8.5

സാ നോ ഹവം ജുഷതാ-മിന്ദ്രപതീ ॥
 വാഗക്ഷരം പ്രഥമജാ ഋതസ്യ ।
 വേദാനാം മാതാ-ഽമൃതസ്യ നാഭിഃ ।
 സാ നോ ജുഷാണോപ യജ്ഞമാഗാത് ॥
 അവന്തീ ദേവീ സുഹവാ മേ അസ്തു ॥
 യാ മൃഷയോ മന്ത്രകൃതോ മനീഷിണഃ ।
 അന്വൈച്ചന്ദ്രേ ദേവാ-സ്തപസാ ശ്രമേണ ।
 താം ദേവീം വാചം ഹവിഷാ യജാമഹേ ।
 സാ നോ ദധാതു സുകൃതസ്യ ലോകേ ॥
 ചത്വാരീ വാക് പരിമിതാ പദാനി । **63 (10)**

T.B.2.8.8.6

താനി വിദൂർ ബ്രാഹ്മണാ യേ മനീഷിണഃ ।
 ഗൃഹാ ത്രീണി നിഹിതാ നേങ്ഗയന്തി ।
 തൂരീയം വാചോ മനുഷ്യാ വദന്തി ॥
 ശ്രദ്ധയാഽഗ്നിഃ സമീദ്ധ്യതേ । ശ്രദ്ധയാ വിന്ദതേ ഹവിഃ ।
 ശ്രദ്ധാം ദഗസ്യ മുർദ്ധനി । വചസാ ഽവേദയാമസി ॥
 പ്രിയം ശ്രദ്ധേ ദദതഃ । പ്രിയം ശ്രദ്ധേ ദിദാസതഃ ।
 പ്രിയം ദോജേഷു യജ്ഞസു । **64 (10)**

T.B.2.8.8.7

ഇ॒ദം മ॒ ഉദി॒തം കൃ॒ധി ॥ യ॒ഥാ ദേ॒വാ അ॒സുരേ॑ഷു ।
 ശ്ര॒ദ്ധാ-മു॒ഗ്രേ॒ഷു ച॒ക്രി॒രേ । ഏ॒വം ഭോ॒ജേ॒ഷു യ॒ജ്ഞ॑സു ।
 അ॒സ്മാക॑-മുദി॒തം കൃ॒ധി ॥ ശ്ര॒ദ്ധാം ദേ॒വാ യ॒ജ്മാ॑നാഃ ।
 വാ॒യുഗോ॑പാ ഉ॒പാ॒സതേ॑ । ശ്ര॒ദ്ധാഽഹൃ॑ദ്യയാ-ssകൃ॒ത്യാ ।
 ശ്ര॒ദ്ധയാ॑ ഹൃ॒യതേ॑ ഹ॒വിഃ ॥
 ശ്ര॒ദ്ധാം പ്രാ॒തർ. ഹ॒വാമ॑ഹേ । **65 (10)**

T.B.2.8.8.8

ശ്ര॒ദ്ധാം മ॒ദ്ധ്യന്തി॑നം പ॒രി । ശ്ര॒ദ്ധാഽസൂ॑ര്യ॒സ്യ നി॒മൃചി॑ ।
 ശ്ര॒ദ്ധേ ശ്ര॒ദ്ധാപ॑യേഹ മാ ॥ ശ്ര॒ദ്ധാ ദേ॒വാ-ന॑ധീ॒വസ്തേ॑ ।
 ശ്ര॒ദ്ധാ വി॒ശ്വമി॑ദം ജഗ॒ത് । ശ്ര॒ദ്ധാം കാ॒മസ്യ॑ മാ॒തരം॑ ।
 ഹ॒വിഷാ॑ വർദ്ധ॒യാമ॑സി ॥
 ബ്ര॒ഹ്മജ॑ജ്ഞാ॒നം പ്ര॒ഥമം॑ പൂ॒രസ്താ॑ത് ।
 വി സീ॑മ॒തഃ സൂ॒രൂചോ॑ വേ॒ന ആ॑വഃ ।
 സ ബൃ॒ദ്ധ്നി॑യാ ഉ॒പമാ॑ അ॒സ്യ വി॒ഷ്ടാഃ॑ । **66 (10)**

T.B.2.8.8.9

സ॒തശ്ച॑ യോ॒നി-മ॑സ॒തശ്ച॑ വി॒വഃ ॥
 പി॒താ വി॒രാജാ॑മൃ॒ഷഭോ॑ ര॒യിണാ॑ം ।
 അ॒ന്തരി॑ക്ഷം വി॒ശ്വരൂ॑പ ആ॒വിവേ॑ശ ।
 തമ॑ർക്കൈ-രഭ്യ॒ർചന്തി॑ വ॒ത്സം ।

ബ്രഹ്മ സന്തം ബ്രഹ്മണാ വർദ്ധയന്തഃ ॥

ബ്രഹ്മ ദേവാനജനയത് । ബ്രഹ്മ വിശ്വമിദം ജഗത് ।

ബ്രഹ്മണം ക്ഷത്രം നിർമ്മിതം । ബ്രഹ്മ ബ്രാഹ്മണ ആത്മനാ ॥

അന്തരസി-ന്നിമേ ലോകാഃ । 67 (10)

T.B.2.8.8.10

അന്തർ വിശ്വമിദം ജഗത് । ബ്രഹ്മൈവ ഭൂതാനാം ജ്യേഷ്ഠം ।

തേന കോടർഹതി സ്പർദ്ധിതും ॥

ബ്രഹ്മൻ ദേവാ-സ്ത്രയസ്ത്രിഷ്ഠത് । ബ്രഹ്മന്നിന്ദ്ര പ്രജാപതീ ।

ബ്രഹ്മൻ. ഹ വിശ്വാ ഭൂതാനി । നാവി വന്തഃ സമാഹിതാ ॥

ചതസ്ര ആശാഃ പ്രചരന്ത്വ-ഗയഃ ।

ഇമന്നോ യജ്ഞം നയതു പ്രജാനന് ।

ഘൃതം പിന്നന്നജരച്ഛുവീരം । 68 (10)

T.B.2.8.8.11

ബ്രഹ്മ സമിദ്-ഭവത്യാഹുതീനാം ॥

ആ ഗാവോ അശ്വന്നുത ഭദ്രമക്രന് ।

സീദന്തു ഗോഷ്ഠേ രണയന്ത്വസ്മേ ।

പ്രജാവതീഃ പുരുരുപാ ഇഹ സ്യുഃ ।

ഇന്ദ്രായ പൂർവീ രുഷസോ ദുഹാനാഃ ॥

ഇന്ദ്രോ യജന്നേ പുണതേ ച ശിക്ഷതി ।

ഉപേദ്ദദാതി ന സ്വം മുഷായതി ।

ഭൂ॒യോ ഭൂ॒യോ ര॒യിമി॑ദ॒സ്യ വ॒ർദ്ധ॑യൻ ।

അഭി॑ന്നേ ഖി॒ല്ലേ നി॑ദധാതി ദേ॒വ॒യു॒ം ॥

"ന താ ന॑ശ॒ന്തി {108}", "ന താ അ॑ർവാ {109}" ॥ 69 (10)

T.B.2.8.8.12

ഗാ॒വോ ഭഗോ॑ ഗാ॒വ ഇ॒ന്ദ്രോ മേ॑ അ॒ച്ഛാ॑ത് ।

ഗാ॒വഃ സോ॑മ॒സ്യ പ്ര॑ഥ॒മ॒സ്യ ഭ॒ക്ഷഃ॑ ।

ഇ॒മാ യാ ഗാ॒വഃ സ॑ജ॒നാ॒സ ഇ॒ന്ദ്രഃ॑ ।

ഇ॒ച്ഛാമീ॑ദ്ധൃ॒ദാ മ॑ന॒സാ ചി॒ദി॒ന്ദ്രം॑ ॥

യു॒യം ഗാ॒വോ മേ॑ദ॒യമാ॑ കൃ॒ശം ചി॑ത് ।

അ॒ശ്ലീ॒ലം ചി॑ത് കൃ॒ണു॑മാ സു॒പ്രതീ॑കം ।

ഭ॒ദ്രം ഗൃ॒ഹം കൃ॑ണു॒ഥ ഭ॒ദ്രവാ॑ചഃ ।

ബൃ॒ഹദ്വോ॑ വ॒യ ഉ॒ച്യതേ॑ സ॒ഭാ॒സു ॥

പ്ര॒ജാ॒വ॒തീഃ സു॑യ॒വ॒സ॒ഃ രി॒ശ॒ന്തീഃ (രു॒ശ॒ന്തീഃ) ।

ശു॒ദ്ധാ അ॒പഃ സു॑പ്ര॒പാ॒ണേ പി॑ബ॒ന്തീഃ () ।

മാ വഃ॑ സ്തേ॒ന ഇ॒ശത॑ മാഘ॒ശഃ॑സഃ ।

പരി॑വോ ഹേ॒തീ രു॒ദ്ര॒സ്യ വൃ॑ണ്യു॒ത് ॥

ഉ॒പേ॒ദ-മു॑പ॒പർ॑ച॒നം । ആ॒സു ഗോ॑ഷ്ടു॒പപൃ॑ച്യതാം ।

ഉ॒പർ॑ഷ്ട॒സ്യ രേ॑ത॒സി । ഉ॒പേ॒ന്ദ്ര ത॑വ വീ॒ര്യേ॑ ॥ 70 (16)

(ചരാമി - കനീയോ - ടന്യാ - നർപിതാ - പദാനി -
യജാസു - ഹവാമഹേ - വിഷ്വാ - ലോകാഃ - സുവീര -
മർവാ - പിബന്തീഃ ഷട്ച) (A8)

2.8.9 അനുവാകം 9 - ശുക്ലകൃഷ്ണപശ്വാദീനാം സൂക്താനി

T.B.2.8.9.1

താ സൂര്യാ ചന്ദ്രമസാ വിശ്വഭൃത്തമാ മഹത് ।

തേജോ വസുമദ്-രാജതോ ദിവി ।

സാമാന്മാനാ ചരതഃ സാമചാരിണാ ।

യയോർവ്രതം ന മമേ ജാതു ദേവയോഃ ॥

ഉഭാവന്തു പരിയാത അർദ്ധ്യാ ।

ദിവോ ന രശ്മീഃ സന്നുതോ-വൃർണവേ ।

ഉഭാ ഭൂവന്തീ ഭൂവനാ കവിക്രതു ।

സൂര്യാ ന ചന്ദ്രാ ചരതോ ഹതാമതീ ॥

പതീ ദ്യുമദ് വിശ്വവിദാ ഉഭാ ദിവഃ ।

സൂര്യാ ഉഭാ ചന്ദ്രമസാ വിചക്ഷണാ । **71 (10)**

T.B.2.8.9.2

വിശ്വവാരാ വരിവോഭാ വരേണ്യാ ।

താ നോഽവതം മതിമന്താ മഹിപ്രതാ ॥

വിശ്വവപരീ പ്രതരണാ തരന്താ ।

സുവർവിദാ ദൃശയേ ദൂരിരശ്മീ ।

സൂ॒ര്യാ ഹി ച॒ന്ദ്രാ വ॒സുതേ॒ഷ-ദ॒ർശ॒താ ।
 മ॒ന॒സ്വിനോ॒ഭാഽനു ച॒രതോ॒ നു സം ദി॒വം ॥
 അ॒സ്യ ശ്ര॒വോ ന॒ദ്യഃ സ॒പ്ത ബി॒ഭ്രതി ।
 ദ്യാ॒വാ ക്ഷാ॒മാ പൃ॒ഥി॒വീ ദ॒ർശ॒തം വ॒പുഃ ।
 അ॒സ്മൈ സൂ॒ര്യാ ച॒ന്ദ്രമ॒സാ-ഽഭി॒ചക്ഷേ॑ ॥
 ശ്ര॒ദ്ധേ കമി॑ന്ദ്ര ച॒രതോ॒ വിച॑ർതു॒രം ॥ 72 (10)

T.B.2.8.9.3

പൂ॒ർവാപ॒രം ച॒രതോ॒ മായ॑ യൈ॒തൗ ।
 ശി॒ശു ക്രീ॒ഡന്തൗ പ॒രിയാ॑തോ അ॒ദ്ധാരം ।
 വി॒ശ്വാ॒നൃ॒ന്യോ ഭു॒വനാ॑ ഽഭി॒ചഷ്ടേ॑ ॥
 ഋ॒തൂ॒നൃ॒ന്യോ വി॒ദധ॑ജ്ജായതേ॒ പുനഃ॑ ॥
 "ഹി॒രണ്യ॑വർണാഃ ശു॒ചയഃ॑ പാ॒വകാ॑ {110}",
 "യാ॒സാഽ॒രാജാ॑ {111}" । "യാ॒സാം
 ദേ॒വാഃ {112}", "ശി॒വേന॑ മാ ച॒ക്ഷുഷാ॑ പശ്യ॒ത {113}" ।
 "ആ॒പോ ഭ॒ദ്രാ {114}", "ആ॒ദിത്പ॑ശ്യാമി {115}" ॥
 നാ॒സ॒ദാ॒സീ॒നോ സ॒ദാ॒സീത് ത॒ദാനീ॑ം ।
 നാ॒സീദ്-ര॒ജോ നോ॑ വ്യോ॒മാപ॑രോ യത് ।
 കി॒മാവ॑രീ॒വഃ കു॒ഹ ക॒സ്യ ശ॑ർമ॒ന് ॥ 73 (10)

T.B.2.8.9.4

അംഭഃ കിമാസീദ് ഗഹനം ഗഭീരം ॥

ന മൃത്യുരമൃതം തർഹി ന ।

രാത്രിയാ അഹ് ആസീത് പ്രകേതഃ ।

ആനീദവാതഃ സ്വധയാ തദേകം ।

തസ്മാദ്-ധാന്യം ന പരഃ (പരം) കിഞ്ച നാസ് ॥

തമ് ആസീത് തമസാ ഗൃഹമഗ്രേ പ്രകേതം ।

സലിലഃ സർവ്വമാ ഇദം । തുച്ഛേ നാഭാപിഹിതം യദാസീത് ।

തമസ സ്തർഹിനാ ജായതൈകം ॥

കാമസ്തദഗ്രേ സമവർത്തതാധി । 74 (10)

T.B.2.8.9.5

മനസോ രേതഃ പ്രഥമം യദാസീത് ।

സ തോ ബന്ധുമസതി നിർവിദന് (നിർവിദന്) ।

ഹൃദി പ്രതീഷ്ഠാ കവയോ മനീഷാ ॥

തിരശ്ചീനോ വിതതോ രശ്മിരേഷാം ।

അധഃ സ്വിദാസീ(3) ദൂപരി സ്വിദാസീ(3)ത് ।

രേതോധാ ആസൻ മഹിമാൻ ആസന് ।

സ്വധാ അവസ്താത് പ്രയതിഃ പരസ്താത് ॥

കോ അദ്ധാ വേദ ക ഇഹ പ്രവോചത് ।

കുത॑ ആ॒ജാതാ॑ കുത॑ ഇ॒യം ഹി॑സൃഷ്ടിഃ ।

അ॒ർവാഗ്ദേ॒വാ അ॒സ്യ വി॒സർജ്ജ॑നായ । 75 (10)

T.B.2.8.9.6

അ॒മാ കോ॑ വേ॒ദ യത॑ ആ॒ബദ്ധു॑വ ॥

ഇ॒യം ഹി॑സൃഷ്ടി॒ർ യത॑ ആ॒ബദ്ധു॑വ ।

യദി॑ വാ ദ॒ധേ യദി॑ വാ ന ।

യോ അ॒സ്യാദ്ധ്യ॑ക്ഷഃ പര॒മേ വ്യോ॑മൻ ।

സോ അ॒ങ്ഗ വേ॒ദ യദി॑ വാ ന വേ॒ദ ॥

കി॒ൗസദി॒ദ്വനം॑ ക ഉ॒സ വൃ॒ക്ഷ ആ॑സീത് ।

യതോ॑ ദ്യാവാ॒പൃഥി॒വീ നി॑ഷ്ടതക്ഷുഃ ।

മനീ॑ഷിണോ മന॒സാ പൃ॒ച്ഛതേ॒ദു തത്॑ ।

യദ॒ദ്ധ്യതി॑ഷ്ഠദ്-ഭു॒വനാ॑നി ധാ॒രയ॑ൻ ॥

ബ്ര॒ഹ്മ വ॒നം ബ്ര॒ഹ്മ സ॒ വൃ॒ക്ഷ ആ॑സീത് । 76 (10)

T.B.2.8.9.7

യതോ॑ ദ്യാവാ॒പൃഥി॒വീ നി॑ഷ്ടതക്ഷുഃ ।

മനീ॑ഷിണോ മന॒സാ വി॒ബ്ര॒വീമി॑ വഃ ।

ബ്ര॒ഹ്മാദ്ധ്യ॑തി॒ഷ്ഠദ് ഭു॒വനാ॑നി ധാ॒രയ॑ൻ ॥

പ്രാ॒തര॒ഗ്നിം പ്രാ॒തരി॒ന്ദ്രഃ ഹ॒വാമ॑ഹേ ।

പ്രാ॒തർമി॒ത്രാവ॑രൂണാ പ്രാ॒തര॒ശ്വിനാ॑ ।

പ്രാ॒തർഭ॒ഗം പൃ॒ഷണം॑ ബ്ര॒ഹ്മണ॑സ്സതീം ।

പ്രാതഃ സോമമുത രുദ്രഃ ഹുവേമ ||

പ്രാതർജിതം ഭഗമുഗ്രഃ ഹുവേമ |

വയം പുത്രമദിതേര്യോ വിധർതാ |

ആശ്രധശ്ചിദൃം മന്യമാന-സ്തൂരശ്ചിത് | 77 (10)

T.B.2.8.9.8

രാജാ ചിദൃം ഭഗം ഭക്ഷീത്യാഹ ||

ഭഗ പ്രണേതർഭഗ സത്യരാധഃ |

ഭഗേമാം ധിയമുദവ ദദന്നഃ |

ഭഗ പ്രണോ ജനയ ഗോഭിരശൈഃ |

ഭഗ പ്രന്യഭിർ-ന്യവന്തഃ സ്യാമ |

ഉതേദാനീം ഭഗവന്തഃ സ്യാമ ||

ഉത പ്രപിത്വ ഉത മദ്ധ്യേ അഹ്നാം |

ഉതോദിതാ മഘവന്മ്-സൂര്യസ്യ |

വയം ദേവാനാഃ സുമതൗ സ്യാമ ||

ഭഗ ഏവ ഭഗവാഃ അസ്തു ദേവാഃ | 78 (10)

T.B.2.8.9.9

തേന വയം ഭഗവന്തഃ സ്യാമ |

തം ത്വാ ഭഗ സർവ ഇജേജാഹവീമി |

സ നോ ഭഗ പുര ഏതാ ദവേഹ ||

സമദ്ധ്വാരായോഷസോ നമന്ത |
 ദധിക്രാവേവ ശുചയേ പദായ |
 അർവാചീനം വസുവിദം ഭഗന്നഃ |
 രഥമിവാശ്വാ വാജിന ആവഹന്തു ||
 അശ്വാവതീർ ഗോമതീർ ന ഉഷാസഃ |
 വീരവതീഃ സദമുച്ഛന്തു ഭദ്രാഃ |
 ഘൃതം ദുഹാനാ വിശ്വതഃ പ്രപീനാഃ () |
 യുയം പാത സ്വസ്തിഭിഃ സദാ നഃ || 79 (11)

(വിചക്ഷണാ - വിചർതുരഃ - ശർമ - നധീ -
 വിസർജ്ജനായ - ബ്രഹ്മ വനം ബ്രഹ്മ സ വൃക്ഷ ആസീത് -
 തുരശ്ചിദ് - ദേവാഃ - പ്രപീനാ ഏകം ച) (A9)

Prapaataka Korvai with starting Words of 1 to 9 Anuvaakams :-

(പ്രീവോടന്നാൻ - തേ ശുക്രാസഃ - സോമോ ധേനു -
 മിന്ദ്രസ്തരസ്വാ - ഞ്ജുചി - മാ ദേവോ യാതു - സൂര്യോ
 ദേവീ - മഹമസ്മി - താ സൂര്യാചന്ദ്രമസാ നവ)

Korvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(പ്രീവോടന്നാ - മഗ്നേ താം പാര - യാനാഘൃഷ്ടഃ -
 ശുചിം നു സ്തോമം - വിശ്രയമാണോ - ദിവോ രുക്മോ -
 ടന്നം പ്രാണം - താ സൂര്യാചന്ദ്രമസാ നവസപ്തതിഃ)

First and Last Word 2nd Ashtakam 8th Prapaatakam :-

(പീവോ॑ന്നാ - യു॑യം പാ॒ത സ്വ॒സ്തി॒ഭിഃ॒ സ॒ദാ॒നഃ॑)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണം

ദിതീയാഷ്ടകേ അഷ്ടമഃ പ്രപാഠകഃ സമാപ്തഃ ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ ബ്രാഹ്മണം

ദിതീയാഷ്ടാക്ഷകം സമാപ്തം ॥

=====

**Details of Dasini & Vaakyams for
Ashtakam 2 Prapaatakam 8 (TB 2.8)**

	Dasini	Vaakyams
Anuvakam 1	6	64
Anuvakam 2	8	82
Anuvakam 3	8	83
Anuvakam 4	8	85
Anuvakam 5	9	89
Anuvakam 6	9	92
Anuvakam 7	10	100
Anuvakam 8	12	126
Anuvakam 9	9	91
Total →	79	812

Details for Full Ashtakam 2

	Anuvaak am	Dasini	Vaakya ms
Prapaatakam 1	11	60	626
Prapaatakam 2	11	73	768
Prapaatakam 3	11	50	547
Prapaatakam 4	8	80	826
Prapaatakam 5	8	45	475
Prapaatakam 6	20	94	1042
Prapaatakam 7	18	66	699
Prapaatakam 8	9	79	812
Total →	96	547	5795

Appendix (of expansions)

T.B.2.8.1.1 – "ആ വായോ {35}"

ആ വായോ ഭുഷ ശുചിപാ ഉപ നഃ സഹസ്രം തേ
നിയുതോ വിശ്വവാര । ഉപോ തേ അന്ധോ മദ്യമയാമി
യസ്യ ദേവ ദധിഷേ പൂർവപേയം ॥ {35}

(Appearing in T.S.1.4.4.1, and also the same Mantra in T.S.3.4.2.1)

T.B.2.8.1.1 – "പ്ര യാഭിഃ {36}"

പ്ര യാഭിര്യാസി ദാശാഽ സമച്ഛാ നിയുദ്ഭിർ വായവിഷ്ടയേ
ദുരോണേ । നി നോ രയിഽ സുഭോജസം യുവേഹ
നി വീരവദ്-ഗവ്യമശീയം ച രാധഃ ॥ {36}

(Appearing in T.S.2.2.12.8)

T.B.2.8.1.5 – "സോമാപുഷണേ {37}" "മൗ ദേവൗ {38}"

സോമാപുഷണാ ജനനാ രയിണാം ജനനാ ദിവോ ജനനാ
() പൃഥിവ്യാഃ । ജാതൗ വിശ്വസ്യ ഭുവനസ്യ ഗോപൗ ദേവാ
അകൃണ്ണന്മൃതസ്യ നാഭിം ॥ {37}

ഇമൗ ദേവൗ ജായമാനൗ ജുഷന്തേമൗ തമാഽസി
ഗൃഹതാമജുഷാ । ആഭ്യാമിന്ദ്രഃ പക്വമാമാസ്യാന്തഃ
സോമാപുഷഭ്യാം ജനദൃസ്രിയാസു ॥ {38}

[Both {37} and {38} appearing in T.S.1.8.22.5]

T.B.2.8.1.6 – "ഉദുത്തമം വരുണാ {39}"

ഉദുത്തമം വരുണ പാശമസുദവാഽധമം വിമദ്ധ്യമൗ ശ്രമായ ।
അഥ വയമാദിത്യ പ്രതേ തവാഽനാഗസോ അദിതയേ
സ്യാമ ॥ {39} (Appearing in T.S.1.5.11.3)

T.B.2.8.1.6 – "സുദ്നാദ്യാം {40}"

അസുദ്നാദ്യാമൃഷഭോ അന്തരിക്ഷമിമീത വരിമാണ്
പൃഥിവ്യാ ആഽസീദദ് വിശ്വാ ഭുവനാനി സമ്രാഡ്
വിശ്വേത്താനി വരുണസ്യ പ്രതാനി ॥ {40}
(Appearing in T.S.1.2.8.1)

T.B.2.8.1.6 – "യത് കിഞ്ചേദം {41}" "കിതവാസഃ {42}"

യത് കിഞ്ചേദം വരുണ ദൈവേ ജനേഽഭിദ്രോഹം
മനുഷ്യാശ്ചരാമസി । അചിത്തീയത് തവ ധർമാ യുയോപിമ
മാ നസ്തസ്മാ ദേനസോ ദേവ രീരിഷഃ ॥ {41}

കിതവാസോ യദ്രി രിപുർന ദീവി യദാ ഘാ സത്യ
മുതയന്ന വിദ്മ । സർവാ താ വിഷ്യ ശിഥിരേവ ദേവാമാ
തേ സ്യാമ വരുണ പ്രിയാസഃ ॥ {42}

[Both in {41} and {42} appearing in T.S.3.4.11.6]

T.B.2.8.1.6 - "അവ തേ ഹേഡാ {43}"

അവ തേ ഹേഡോ വരുണ നമോദിരവ യജ്ഞേദിരീമഹേ
ഹവിർഭിഃ । ക്ഷയന്നസ്തദ്യമസുര പ്രചേതോ രാജന്നേനാപ്സി
ശിശ്രമഃ കൃതാനി ॥ {43} (Appearing in T.S.1.5.11.3)

T.B.2.8.1.6 - "സുത്താ യാമി {44}"

തത്താ യാമി ബ്രഹ്മണാ വന്ദമാനസ്തദാ ശാസ്തേ യജമാനോ
ഹവിർഭിഃ । അഹേഡമാനോ വരുണേഹ ബോദ്ധ്യൂരുശപ്സ
മാ ന ആയുഃ പ്രമോഷീഃ ॥ {44} (Appearing in T.S. 2.1.11.6)

T.B.2.8.1.6 - "ആദിത്യാനാമവസാ {45}"

ആദിത്യാനാമവസാ നൃതന്നേന സക്ഷീമഹി ശർമണാ
ശന്തമേന । അനാഗാസ്തേ അദിതിത്വേ തുരാസ ഇമം
യജ്ഞം ദധതു ശ്രോഷമാണാഃ ॥ {45} (Appearing in T.S.2.1.11.6)

T.B.2.8.1.6 - "ന ദക്ഷിണാ {46}"

ന ദക്ഷിണാ വിചികിതേ ന സവ്യാ ന പ്രാചീനമാദിത്യാ
നോത പശ്വാ । പാക്യാ ചിദാസവോ ധീര്യാ
ചിദ്-യുഷ്മാനീതോ അഭയം ജ്യോതിരശ്യാം ॥ {46}
(Appearing in T.S.2.1.11.5)

T.B.2.8.1.6 – "ധാരയന്ത ആദിത്യാസ {47},

"സീസോ ഭൂമീർധാരയന്ത് {48}"

ധാരയന്ത ആദിത്യാസോ ജഗഥ്സ്ഥാ ദേവാ വിശ്വസ്യ
ഭുവനസ്യ ഗോപാഃ । ദീർഘാധിയോ രക്ഷമാണാ
അസൂര്യമൃതാവാന-ശ്ചയമാനാ ജ്ഞാനി ॥ {47}

തിസോ ഭൂമീർധാരയൻ ത്രീഴ് രുത ദ്യുൻ ത്രീണി പ്രതാ
വിദഥേ അന്തരേഷാം । ജ്ഞേനാഽദിത്യാ മഹി വോ മഹിതാം
തദർയമൻ വരുണ മിത്ര ചാരു ॥ {48}

(Both {47} and {48} appearing in T.S.2.1.11.4 and T.S. 2.1.11.5)

T.B.2.8.1.6 – "യജേന്താ ദേവാനാഽ {49}" "ശുചിരപഃ {50}"

യജേന്താ ദേവാനാം പ്രത്യേതി സുമമാദിത്യാസോ ദവതാ
മൃഡയന്തഃ । ആ വോഽർവാചീ സുമതിർ വവൃത്യാദഽ
ഹോശ്ചിദ്യാ വരിവോവിത്തരാഽസത് ॥ {49}

ശുചിരപഃ സൂയവസാ അദബ്ധ ഉപ ക്ഷേതി വൃദ്ധവയാഃ
സുവീരഃ । നകിഷ്ടം ഘൃന്ത്യന്തിതോ ന ദൂരാദ്യ
ആദിത്യാനാം ദവതി പ്രണീതൗ ॥ {50}

(Both {49} and {50} appearing in T.S.2.1.11.4)

T.B.2.8.2.5 - "ഇന്ദ്രം നരോ {51}"

ഇന്ദ്രം നരോ നേമധിതാ ഹവന്തേ യത്പാര്യം യുനജന്തേ
ധിയസ്താഃ । ശൂരോ നൃഷാതാ ശവസശ്ചകാന ആ ഗോമതി
വ്രജേ ഭജാ തന്നഃ ॥ {51} (Appearing in TS 1.6.12.1)

T.B.2.8.2.5 - "യുജേ രഥം {52}"

യുജേ രഥം ഗവേഷണഘ്നം ഹരിദ്യാം । ഉപ ബ്രഹ്മാണി
ജുജുഷാണ-മസ്ഥുഃ । വിബാധിഷ്ടാസ്യ രോദസീ മഹിത്വാ ।
ഇന്ദ്രോ വൃത്രാണുപ്രതീ ജഘന്നാൻ ॥ {52}
(Appearing in T.B.2.4.1.3)

T.B.2.8.2.7 - "ആവേധസഘ്നം {53}"

ആവേധസഘ്നം നീലപൃഷ്ഠം ബൃഹന്തം । ബൃഹസ്പതിഘ്നം സദനേ
സാദയദ്ധാം । സാദഭ്യോനിം ഭമ ആദീദിവാഘ്നം ।
ഹിരണ്യവർണമരുഷഘ്നം സപേമ ॥ {53}
(Appearing in T.B.2.5.5.4)

T.B.2.8.2.8 - "ബൃഹസ്പതേ പർ {54}"

ബൃഹസ്പതേ പരി ദിയാ രഥേന രക്ഷോഹാ ധിത്രാപ്
അപ ബാധമാനഃ । പ്രഭംജൻമ് സേനാഃ പ്രമുണോ യുധാ
ജയന്നസ്താക-മേദ്ധ്യവിതാ രഥാനാം ॥ {54}

(Appearing in T.S.4.6.4.1)

T.B.2.8.2.8 - "ഏവാ പിത്രേ {55}"

ഏവാ പിത്രേ വിശ്വദേവായ വൃഷ്ണേ യജൈന്തർവിധേമ
നമസാ ഹവിർഭിഃ । ബൃഹസ്പതേ സുപ്രജാ വീരവന്തോ
വയം സ്യാമ പതയോ രയിണാം ॥ {55} (Appearing in T.S.1.8.22.2)

T.B.2.8.2.8 - "ആ നോ ദിവഃ {56}"

ആ നോ ദിവോ ബൃഹതഃ പർവതാദാ സർസ്വതീ യജതാ
ഗന്തു യജ്ഞം । ഹവം ദേവീ ജുജുഷാണാ ഘൃതാചീ
ശശ്വാം നോ വാചമുശതീ ശൃണോതു ॥ {56}

(Appearing in T.S.1.8.22.1)

T.B.2.8.2.8 - "പാവീരവി {57}"

പാവീരവി കന്യാ ചിത്രായുഃ സർസ്വതീ വീരപത്നീ ധിയം
ധാത് । ഗാഭിരച്ഛിദ്രപ് ശരണപ് സജോഷാ ദുരാധർഷം
ഗൃണതേ ശർമ യപ്സത് ॥ {57} (Appearing in T.S.4.1.11.2)

T.B.2.8.2.8 - "ഇമാ ജുഹ്വാനാ {58}"

ഇമാ ജുഹ്വാനാ യുഷ്മദാ നമോഭിഃ । പ്രതി സ്തോമച്ഛ
സരസ്വതി ജുഷസ്വ । തവ ശർമൻ പ്രിയതമേ ദധാനാഃ ।
ഉപസ്ഥേധയാമ ശരണം ന വൃക്ഷം ॥ {58}

(Appearing in T.B.2.4.6.1)

T.B.2.8.2.8 - "യസേ സനഃ {59}"

യസേ സനശ്ശശയ ഇത്യാഹ । സൗത്യേവൈനാം ।
ഉസ്ര ഘർമച്ഛ ശിച്ഛോസ്ര ഘർമം പാഹി ഘർമായ
ശിച്ഛേത്യാഹ । യഥാ ബ്രൂയാദമുഷ്ഠേ ദേഹീതി ।
താദൃഗേവ തത് । ബൃഹസ്പതിസ്തോപ സീദതിത്യാഹ । {59}

(Appearing in T.A. 8-7-3-60th Dasini)

T.B.2.8.2.8 - "സരസ്വത്യഭി നോ നേഷി {60}"

സരസ്വത്യഭി നോ നേഷി വസ്യഃ । മാ പസ്തരീഃ പയസാ
മാ ന ആ ധക് । ജുഷസ്വ നഃ സഖ്യാ വേശ്യാ ച ।
മാ ത്വത്ക്ഷേത്രാ-ണ്യരണാനി ഗന്മ ॥ {60}

(Appearing in T.B.2.4.3.2)

T.B.2.8.3.1 - "അഷാഡം യുഥ്സു {61}"

അഷാഡം യുഥ്സു പൃതനാസു പപ്രിം । സുവർഷാമസ്താം
 വൃജനസ്യ ഗോപാം । ഭരേഷുജാഽ സുകുചിതിഽ
 സുശ്രവസം । ജയന്തം താമനു മദേമ സോമ ॥ {61}

(Appearing in T.B.2.4.3.8)

T.B.2.8.3.1 - "യാ തേ ധാമാനി ഹവിഷാ യജന്തി {62}"

യാ തേ ധാമാനി ഹവിഷാ യജന്തി താ തേ വിശ്വാ
 പരിഭൂരസു യജ്ഞം ഗയസ്താനഃ പ്രതരണഃ
 സുവീരോഽവീരഹാ പ്രചരാ സോമ ദുര്യാന {62}

(Appearing in T.S. 1.2.10.1)

(Please note that this "Ruk" does not end in "duryA@na" and continues further, hence please consult your guru as to whether to

extend this "ruk" further to end at "सुविते मा धाः"

T.B.2.8.3.2 - "വിഷ്ണോർനു കം {63}"

വിഷ്ണോർനു കം വീര്യാണി പ്ര വോചം യഃ പാർത്ഥിവാനി
 വിമമേ രജാഽസി യോ അസുഭായദുത്തരഽ സധസ്ഥം
 വിചക്രമാണ സ്രേയോരുഗായോ വിഷ്ണോ രരാഽമസി വിഷ്ണോഃ
 പൃഷ്ഠമസി വിഷ്ണോഃ ശൃപ്രേ സ്ഥോ വിഷ്ണോഃ സ്യൂരസി വിഷ്ണോർ
 ധ്രുവമസി വൈഷ്ണവമസി വിഷ്ണവേ താ ॥ {63}

(Appearing in T.S. 1.2.13.3)

T.B.2.8.3.2 - "തദസ്യ പ്രിയം {64}"

തദസ്യ പ്രിയമിദി പാഥോ അശൃാം । നരോ യത്ര ദേവയവോ
മദന്തി । ഉരുക്രമസ്യ സ ഹി ബന്ധുരിത്ഥാ ।
വിഷ്ണോഃ പദേ പരമേ മദ്ധ്യ ഉമ്സഃ ॥ {64}

(Appearing in T.B.2.4.6.2)

T.B.2.8.3.2 - "പ്രതദ് വി വിഷ്ണുഃ {65}"

പ്രതദ്-വിഷ്ണുഃ സ്തവതേ വീര്യായ । മൃഗോ ന ഭീമഃ കുചരോ
ഗിരിഷ്ഠഃ । യസ്യേദാരുഷു ത്രിഷു വിക്രമണേഷു ।
അധിക്ഷിയന്തി ഭുവനാനി വിശ്വാ ॥ {65}

(Appearing in T.B.2.4.3.4)

T.B.2.8.3.3 - "വിചക്രമേ {66}" "ത്രിർദേവഃ {67}"

വിചക്രമേ പൃഥിവീമേഷ ഏതാം । ക്ഷേത്രായ വിഷ്ണുർ
മനുഷേ ദശസ്യന് । ധ്രുവാസോ അസ്യ കീരയോ ജനാസഃ ।
ഉരുക്ഷിതിഃ സുജനിമാ ചകാര ॥ {66}

ത്രിർദേവഃ പൃഥിവീമേഷ ഏതാം । വിചക്രമേ ശതർചസം
മഹിതാ । പ്ര വിഷ്ണു-രസു തവസസു വീയാൻ ।
ത്വേഷഃ ഹൃസ്യ സ്ഥവീരസ്യ നാമ ॥ {67}

(Both {66} & {67} Appearing in T.B.2.4.3.5)

T.B.2.8.3.2 – "ആ തേ മഹോ{68}" "യോ ജാത ഏവ {69}"

ആ തേ മഹ ഇന്ദ്രോത്യുഗ്ര സമന്യവോ യഥ് സമരന്ത
സേനാഃ । പതാതി ദിദ്യുന്നര്യസ്യ ബാഹുവോർമാ തേ
മനോ വിഷ്വദ്രിയഗ്വി ചാരിത് ॥ {68}

യോ ജാത ഏവ പ്രഥമോ മനസ്യാൻ ദേവോ ദേവാൻ
ക്രതുനാ പര്യഭൂഷത് । യസ്യ ശുഷ്വാദ്രോദസീ അഭ്യസേതാം
നൃംണസ്യ മഹാ സ ജനാസ ഇന്ദ്രഃ ॥ {69}

(Both {68} and {69} Appearing in T.S.1.7.13.2)

T.B.2.8.3.3 – "അഭി ഗോത്രാണി {70}"

അഭി ഗോത്രാണി സഹസാ ഗാഹമാനോഽഭായോ വീരഃ
ശതമന്യൂരിന്ദ്രഃ । ദൃശ്യവനഃ പൃതനാഷാഡ യുദ്ധ്യോ-
സ്മാകച്ഛ് സേനാ അവതു പ്ര യുഥ്സു ॥ {70}

(Appearing in T.S 4.6.4.2)

T.B.2.8.4.3 – "അനവസേ രഥം {71}" "വൃഷേ യത്തേ {72}"

അനവസേ രഥമശായ തക്ഷൻ-ത്വഷ്ടാ വജ്രം പുരുഹൂത
ദ്യുമന്തം । ബ്രഹ്മാണ ഇന്ദ്രം മഹയന്തോ
അർകൈരവർദ്ധയന്നഹയേ ഹന്ത വാ ഉ ॥ {71}

വൃഷ്ണേ യത് തേ വൃഷണോ അർകമർചാനിന്ദ്ര ഗ്രാവാണോ
അദിതിഃ സജോഷാഃ | അനശ്വാസോ യേ പവയോഽരമാ
ഇന്ദ്രേഷിതാ അഭ്യവർത്തന്ത ദസ്യൂൻ || {72}

(Both {71} and {72} appearing in T.S.1.6.12.6)

T.B.2.8.4.3 - "ഇന്ദ്രസ്യ നു വീര്യാ {73} "ബൃഹന്നഹിം {74}"

ഇന്ദ്രസ്യ നു വീര്യാണി പ്രവോചം | യാനി ചകാർ പ്രഥമാനി
വജ്രീ || {73} അഹ-നഹിമന്വപസ്തതർദ |

പ്ര വക്ഷണാ അദിനത് പർവതാനാം || {74}

(Both {73} and {74} appearing in T.B.2.5.4.1)

T.B.2.8.4.8 - "യാ ജാതാ ഓഷധയോ {75}"

യാ ജാതാ ഓഷധയോ ദേവേഭ്യസ്ത്രിയുഗം പുരാ |

മന്ദാമി ബഭ്രുണാമഹഃ ശതം ധാമാനി സപ്ത ച || {75}

(Appearing in T.S.4.2.6.1)

T.B.2.8.4.8 - "ഽതിവിശ്വാഃ പരിഷ്വാഃ {76}"

അതി വിശ്വാഃ പരിഷ്വാഃ സ്തേന ഇവ വ്രജമക്രമുഃ |

ഓഷധയഃ പ്രാചുഃപുവൂർ യത് കിം ച തനുവാഃ രവഃ || {76}

(Appearing in T.S.4.2.6.3)

T.B.2.8.4.8 - "യാ ഓഷധയഃ സോമരാജ്ഞീ {77}"

യാ ഓഷധയഃ സോമരാജ്ഞീഃ പ്രവിഷ്ടാഃ പൃഥിവീമനു ।
താസാം തമസ്യുത്തമാ പ്രണോ ജീവാത-വേസുവ ॥ {77}
(Appearing in T.S.4.2.6.4 and T.S.4.2.6.5)

T.B.2.8.4.8 - "അശ്വാവതീഴ് സോമവതീം {78}"

അശ്വാവതീഴ് സോമവതീ മുർജയന്തി മുദോജസം ।
ആ വിമ്സി സർവാ ഓഷധീരസ്മാ അരിഷ്ടതാതയേ ॥ {78}
(Appearing in T.S.4.2.6.4)

T.B.2.8.4.8 - "ഓഷധീരിതി മാതരോ {79}"

ഓഷധീരിതി മാതര-സ്തദോ ദേവീ-രൂപ ബ്രൂവേ ।
രപാഴ്സി വിഷ്ണുതീരിത രപശ്ചാതയമാനാഃ ॥ {79}
(Appearing in T.S.4.2.6.1)

T.B.2.8.4.8 - "ഽനൃാവോ അനൃാമവതു {80}"

അനൃാ വോ അനൃാമവ-ത്വനൃാഽനൃസൃാ ഉപാവത ।
താഃ സർവാ ഓഷധയഃ സംവിദാനാ ഇദം മേ പ്രാവതാ
വചഃ ॥ {80} (Appearing in T.S.4.2.6.3)

T.B.2.8.5.1 - "ശുചിം നു സ്തോമഃ {81}"

ശുചിം നു സ്തോമഃ നവജാത-മദ്യേന്ദ്രാഗ്നീ വൃത്രഹണാ
 ജുഷേമാം । ഉഭാ ഹി വാച് സുഹവാ ജോഹവീമി താ
 വാജച് സദ്യ ഉശതേ ധേഷോ ॥ {81}

(Appearing in T.S.1.1.14.1)

T.B.2.8.5.1 - "ശ്രഥദ്-വൃത്രം {82}"

ശ്രഥദ്-വൃത്രമുത സനോതി വാജമിന്ദ്രാ യോ അഗ്നീ
 സഹൂരീ സപര്യാത് । ഇരജ്യന്താ വസവ്യസ്യ ഭൂരേഃ
 സഹസ്തമാ സഹസാ വാജയന്താ ॥ {82}

(Appearing in T.S.4.2.11.1)

T.B.2.8.5.1 - "ഉഭാ വാമിന്ദ്രാഗ്നീ {83}"

ഉഭാ വാമിന്ദ്രാഗ്നീ ആഹുവദ്ധ്യാ ഉഭാ രാധസഃ സഹ
 മാദയദ്ധ്യേ । ഉഭാ ദാതാരാവിഷാച് രയിണാമുഭാ വാജസ്യ
 സാതയേ ഹുവേ വാം ॥ {83}

(Appearing in T.S.1.1.14.1)

T.B.2.8.5.1 - "പ്രചർഷണിഭ്യഃ {84}"

പ്ര ചർഷണിഭ്യഃ പൃതന്നാ ഹവേഷു പ്ര പൃഥ്വിവ്യാ രിരിചാഥേ
ദിവശ്ച । പ്ര സിന്ധുഭ്യഃ പ്രഗിരിഭ്യോ മഹിത്വാ പ്രേന്ദാഗ്നീ
വിശ്വാ ഭുവനാത്യാനാ ॥ {84} (Appearing in T.S.4.2.11.1)

T.B.2.8.5.1 - "ആ വൃത്രഹണാ {85}"

ആ വൃത്രഹണാ വൃത്രഹഭിഃ ശുഷ്ണഃ । ഇന്ദ്ര യാതം
നമോദിരഗേ അർവാക് । യുവച് രാധോദിരകവേദിരിന്ദ്ര ।
അഗേ അസ്മേ ദവതമുത്തമേഭിഃ ॥ {85}
(Appearing in T.B.3.6.8.1)

T.B.2.8.5.1 - "ഗീർഭിർ-വിപ്രഃ {86}"

ഗീർഭിർ-വിപ്രഃ പ്രമതിമിച്ഛമാനഃ । ഇഞ്ടേ രയിം യശസം
പൂർവ്വാജം । ഇന്ദ്രാഗ്നീ വൃത്രഹണാ സുവജാ ।
പ്രണോ നവ്യേദിസ്തീരതം ദേഷ്ണഃ ॥ {86}
(Appearing in T.B.3.6.9.1)

T.B.2.8.5.3 - "യാസ്മൈ പൃഷ്ണാ വോ അന്തഃ {87}"

യാസ്മൈ പൃഷ്ണാവോ അന്തഃ സമുദ്രേ । ഹിരണ്യയീരന്തരി
ക്ഷേ ചരന്തി । യാദിര്യാസി ദൃത്യാച് സൂര്യസ്യ । കാമേന
കൃതഃ ശ്രവ ഇച്ഛമാനഃ ॥ {87} (Appearing in T.B.2.5.5.5)

T.B.2.8.5.3 - "ശൃക്രം തേ അന്യത് {88}"

ശൃക്രം തേ അന്യദ്യജതം തേ അന്യദിഷ്വരുപേ അഹ്നി
ദ്യാരിവാസി । വിശ്വാ ഹി മായാ അവസി സ്വധാവോ ഭദ്രാ
തേ പൃഷ്ണിഹ രാതിരസ്തു ॥ {88} (Appearing in T.S. 4.1.11.2)

T.B.2.8.5.3 - "പൃഷ്ണമാ ആശാഃ {89}"

പൃഷ്ണമാ ആശാ അനുവേദ സർവാഃ സോ അസ്താഃ
അഭയതമേന നേഷത് । സ്വസ്തിദാ അഘൃണിഃ സർവ്വവീരഃ ।
അപ്രയുച്ഛൻ പുര ഏതു പ്രജാനന് ॥ {89}
(Appearing in T.B.2.4.1.5)

T.B.2.8.6.9 - "അർഹൻ ബിഭർഷി {90}"

അർഹൻബിഭർഷി സായകാനി ധന്വ । അർഹന്നിഷ്ഠം
യജതം വിശ്വരുപം । അർഹന്നിദന്യസേ വിശ്വമബ്ഭുവം ।
ന വാ ഓജീയോ രുദ്ര ത്വദസ്തി ॥ {90}
[Appearing in T.A.7.5.7 (or T.A.4-5-7)]

T.B.2.8.6.9 - "മാ നസോകേ {91}"

മാ നസോകേ തനയേ മാ ന ആയുഷി മാ നോ ഗോഷു
മാ നോ അശോഷു രീരിഷഃ । വീരാൻ മാനോ രുദ്ര ഭാമിതോ വധീർ
ഹവിഷ്ഠന്തോ നമസാ വിധേമ തേ ॥ {91} (Appearing in T.S.3.4.11.2)

T.B.2.8.6.9 - "പരിണോ രുദ്രസ്യ ഹേതിഃ{92}"

പരി॑ണോ॑ രു॒ദ്രസ്യ॑ ഹേ॒തിർ വൃ॑ണക്തു പരി॑ത്യേഷസ്യ॑
ദുർമ॑തിരഘായോഃ । അവ॑ സ്ഥി॒രാ മഘ॑വദ്ഭ്യ-സ്തനു॑ഷ്വ
മീ॒ശ്വസോ॑കായ॑ തന॒യായ॑ മൃ॒ധായ॑ ॥ {92}

(Appearing in T.S.4.5.10.4)

T.B.2.8.6.9 - "സ്തൂഹി ശ്രൂതം {93}"

സ്തൂ॑ഹി ശ്രൂ॒തം ഗർ॑ത്തസദം യു॒വാ॒നം മൃ॒ഗം ന ഭീ॒മ-
മു॒പഹ॑ത്തു-മു॒ഗ്രം । മൃ॒ധാ ജ॒രിത്രേ॑ രു॒ദ്ര സ്ത॑വാ॒നോ
അ॒ന്യന്തേ॑ അ॒സ്മന്നി॑വപ॒ന്തു സേ॑നാഃ ॥ {93}

(Appearing in T.S.4.5.10.4)

T.B.2.8.6.9 - "മീശ്വശ്ചമാ {94}"

മീ॒ശ്വശ്ച॑ ശി॒വതമ॑ ശി॒വോ നഃ॑ സ്ത॒മനാ॑ ഭവ । പ॒രമേ॑ വൃ॒ക്ഷ
ആ॒യുധം॑ നി॒ധായ॑ കൃ॒ത്തിം വ॑സാ॒ന ആ॒ചര॑ പി॒നാകം॑
ബി॒ദ്രദാ॑ഗഹി ॥ {94} (Appearing in T.S.4.5.10.4)

T.B.2.8.6.9 - "രഹൻ ബിഭർഷി {95}"

(Same as {90} above)

T.B.2.8.6.9 - "താമഗേ രൂദ്ര {96}, "ആ വോ രാജാനം {97}"

താമഗേ രൂദ്രോ അസുരോ മഹോ ദിവസ്ത്വ ശർദ്ധോ
മാരുതം പൃക്ഷ ഇശിഷേ । താം വാതൈരരുണൈർയാസി
ശംഗയസ്താം പൃഷാ വിധതഃ പാസി നൃത്ഥനാ ॥ {96}

ആ വോ രാജാനമദ്ധാരസ്യ രൂദ്രഃ ഹോതാരഃ സത്യയജഃ
രോദസ്യോഃ । അഗ്നിം പുരാ തനയിതോ
രചിത്താ-ദ്ധിരണ്യരുപമവസേ കൃണുദ്ധാം ॥ {97}

[Both {96} and {97} appearing in T.S.1.3.14.1]

T.B.2.8.7.4 - "താഷ്ടാ ദധത് {98}"

താഷ്ടാ ദധദിന്ദ്രായ ശുഷ്മം । അപാകോഽചിഷ്ടൂർ യശസേ
പുരുണി । വൃഷാ യജൻ വൃഷണം ഭൂരിരേതാഃ ।
മൂർദ്ധൻ. യജ്ഞസ്യ സമനക്തു ദേവാൻ ॥ {98}

(Appearing in T.B.2.6.8.4)

T.B.2.8.7.4 - "തന്ന-സ്തൂരിപം {99}"

തന്നസ്തൂരിപമധ പോഷയിതു ദേവ താഷ്ടർവി രരാണഃ
സ്യസ്വ । യതോ വീരഃ കർമ്മണ്യഃ സുദക്ഷോ യുക്തഗ്രാവാ
ജായതേ ദേവകാമഃ ॥ {99} (Appearing in T.S.3.1.11.1)

T.B.2.8.7.4 - "താഷ്ടാ വീരം {100}"

താഷ്ടാ വീരം ദേവകാമം ജജാന താഷ്ടൂരർവാ ജായത
 ആശൂരശ്വഃ | താഷ്ടേദം വിശ്വം ദുവനം ജജാന ബഹോഃ
 കർതാർമിഹ യക്ഷി ഹോതഃ || {100} (Appearing in T.S.5.1.11.3)

T.B.2.8.7.4 - "പിശങ്ഗരുപഃ {101}"

പിശങ്ഗരുപഃ സുഭരോ വയോധാഃ ശൃഷ്ടീ വീരോ ജായതേ
 ദേവകാമഃ | പ്രജാം താഷ്ടാ വിഷ്യതു നാഭിമസ്മൈ അഥാ
 ദേവാനാമപ്യേതു പാഥഃ || {101} (Appearing in T.S.3.1.11.2)

T.B.2.8.7.5 - "മിത്രോ ജനാൻ {102}, "പ്ര സ മിത്രേ {103}"

മിത്രോ ജനാൻ യാതയതി പ്രജാനൻ മിത്രോ ദാധാര
 പൃഥിവീമൃത ദ്യാം | മിത്രഃ കൃഷ്ടീരനിമിഷാഭി ചഷ്ടേ
 സത്യായ ഹവ്യം ഘൃതവദ്-വിധേമ || {102}

പ്ര സ മിത്രേ മർതോ അസ്തു പ്രയസ്യാൻ യസ്തു ആദിത്യ
 ശിക്ഷതി വ്രതേന | ന ഹന്യതേ ന ജീയതേ തോതോ
 നൈനമഹ്ഘോ അശ്ലോത്യന്തിതോ ന ദൂരാത് || {103}

[Both {102} and {103} appearing in T.S.3.4.11.5]

T.B.2.8.7.10 - "അഗ്നീഷോമാവിമച് സുമേ {104}"

"ഽഗ്നീഷോമാ ഹവിഷഃ പ്രസ്ഥിതസ്യ {105}"

അഗ്നീഷോമാ വിമച് സു മേ ശൃണുതം വൃഷണാ ഹവം ।
പ്രതി സൂക്താനി ഹര്യതം ഭവതം ദാശുഷേ മയഃ ॥ {104}

അഗ്നീഷോമാ ഹവിഷഃ പ്രസ്ഥിതസ്യ വീതച്ഹര്യതം
വൃഷണാ ജുഷേമാം । സുശർമാണാ സ്വവസാ ഹി
ഭൃതമമാ ധത്തം യജമാനായ ശം യോഃ ॥ {105}

[Both {104} and {105} appearing in T.S.2.3.14.2]

T.B.2.8.8.4 - "ദേവീം വാചമ ജനയന്ത {106}.

"യദ്-വാഗ്-വദന്തി {107}"

ദേവീം വാചമജനയന്ത ദേവാഃ । താം വിശ്വരുപാഃ പശവോ
വദന്തി । സാ നോ മന്ദ്രേഷമൂർജം ദുഹാനാ ।
ധേനുർവാഗസ്മാനുപ സുഷ്ടുതൈതു ॥ {106}

(Appearing in T.B.2.4.6.10)

യദ് വാഗവന്ത്യ-വിചേതനാനി । രാശ്ട്രീ ദേവാനാം
നിഷസാദ മന്ദ്രാ । ചതസ്ര ഊർജം ദുദുഹേ പയാച്സി ।
ക സ്വി ദസ്യാഃ പരമം ജഗാമ ॥ {107} (Appearing in T.B.2.4.6.11)

T.B.2.8.8.11 - "ന താ നശന്തി {108}", "ന താ അർവാ {109}"

ന താ നശന്തി ന ദഭാതി തസ്കരഃ । നൈനാ അമിത്രോ
വൃഥിരാദധർഷതി । ദേവാഽശ്വ യാദിർ യജ്ഞേ ദഭാതി ച ।
ജ്യോഗിത്താഭിഃ സചതേ ഗോപതിഃ സഹ ॥ {108}

ന താ അർവാ രേണുകകാടോ അശ്നുതേ । ന സഃ സ്യുത
ത്ര-മുപയന്തി താ അഭി । ഉരുഗായമഭയം തസ്യ താ അനു ।
ഗാവോ മർത്യസ്യ വിചരന്തി യജനഃ ॥ {109}

[Both {108} and {109} Appearing in T.B.2.4.6.9]

T.B.2.8.9.3 - "ഹിരണ്യവർണാഃ ശുചയഃ പാവകാ {110}",

"യാസാഽ രാജാ {111}"

ഹിരണ്യവർണാഃ ശുചയഃ പാവകാ യാസു ജാതഃ കശ്യപോ
യാസിന്ദ്രഃ । അഗ്നിം യാ ഗർഭം ദധിരേ വിരുപാസ്താ ന
ആപഃ ശഃ സ്യോനാ ദവന്തു ॥ {110}

യാസാഽ രാജാ വരുണോ യാതി മദ്ധ്യേ സത്യാന്യതേ
അവപശ്യൻ ജനാനാം । മധുശ്ചുതഃ ശുചയോ യാഃ
പാവകാസ്താ ന ആപഃ ശഃ സ്യോനാ ദവന്തു ॥ {111}

[Both {110} and {111} Appearing in T.S.5.6.1.1]

T.B.2.8.9.3 - "യാസാം ദേവാഃ {112}",

"ശിവേന മാ ചക്ഷുഷാ പശ്യത {113}"

യാസാം ദേവാ ദിവീ കൃണ്വന്തി ഭക്ഷം യാ അന്തരീക്ഷേ
ബഹുധാ ഭവന്തി । യാഃ പൃഥിവീം പയസോന്വന്തി

ശുക്രാസ്താ ന ആപഃ ശഃ സ്യോനാ ഭവന്തു ॥ {112}

(Appearing in T.S.5.6.1.1)

ശിവേന മാ ചക്ഷുഷാ പശ്യതാഃ ശിവയാ തനുവോപ
സ്തൃശത ത്വചം മേ । സർവാഃ അഗ്നീഃ രസ്തൃഷഭോ ഹുവേ
വോ മയി വർചോ ബലമോജോ നി ധത്ത ॥ {113}

(Appearing in T.S.5.6.1.2)

T.B.2.8.9.3 - "ആപോ ഭദ്രാ {114}", "ആദിത്പശ്യാമി {115}"

ആപോ ഭദ്രാ ഘൃതമിദാപ ആസുരഗ്നീ-ഷോമാ
ബിഭ്രത്യാപ ഇത് താഃ । തീവ്രോ രസോ മധുപൃചാമരംഗമ
ആ മാ പ്രാണേന സഹ വർചസാ ഗൻ ॥ {114}

(Appearing in T.S.5.6.1.3)

ആദിത് പശ്യാമ്യത വാ ശൃണോമ്യാ മാ ഘോഷോ ഗച്ഛതി
വാങ്ന ആസാം । മന്യേ ഭജാനോ അമൃതസ്യ തർഹി
ഹിരണ്യവർണാ അത്യുപം യദാ വഃ ॥ {115}

(Appearing in T.S.5.6.1.4)